

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU
STATISTICAL OFFICE IN OPOLE

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
OPOLSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE OPOLSKIE VOIVODSHIP*

2011

KOMITET REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Anna Koska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Maria Mołodowicz

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Monika Bartel, Beata Dzierżanowska, Brygida Grzesiak, Jadwiga Hołda, Sylwia Hulbój,
Maria Kaliciak, Małgorzata Kania, Janina Kuźmicka, Sylwia Lew, Danuta Michoń
Maria Palian, Joanna Sobiech

Opracowanie merytoryczne

Editors supervision

Zespół pracowników Urzędu
Statystycznego w Opolu

*Team of the Statistical Office
in Opole*

Redakcja techniczna, skład
i grafika komputerowa

*Technical supervision, typesetting
and computer graphics*

Jolanta Bardoń, Justyna Domarus, Izabela Wieszczyk

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 0485–3237

**Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie
www.stat.gov.pl/opole**

***Publication available on CD
and on the Internet
www.stat.gov.pl/opole***

DRUK: Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Wydział Poligrafii w Legnicy
Nakład 120 egz.

***PRINTING: Statistical Office in Wrocław
Printing Department in Legnica
Edition 120 copies***

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejne wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego” opracowanego w polsko-angielskiej wersji językowej. Tegoroczna edycja, podobnie jak poprzednie, zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa. Zachowany podstawowy zakres tematyczny i układ publikacji pozwala zaobserwować dynamikę zmian i ogólne tendencje rozwojowe.

Na wstępie zaprezentowano tablice przeglądowe przedstawiające m.in. najistotniejsze dane w porównaniu do kraju i w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2000-2010. Szczegółowe dane statystyczne zaprezentowano w działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu podmiotowo-przedmiotowego informacji. Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych. Całość została wzbogacona ciekawie przygotowanymi mapami i wykresami wybranych zjawisk i relacji.

Rocznik, poza wydaniem książkowym, wzbogaconym o płytę CD dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu: <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Wyrażamy nadzieję, że publikacja zaspokoi oczekiwania informacyjne Czytelników i jednocześnie dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom, które poprzez udostępnienie danych przyczyniły się do wzbogacenia jej treści.

Wszystkim zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecamy wydaną równocześnie, publikację „Województwo opolskie 2011 — podregiony, powiaty, gminy” będącą uzupełnieniem niniejszego Rocznika.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Opolu

dr Anna Koska

Opole, grudzień 2011 r.

PREFACE

The Statistical Office in Opole presents the next edition of the “Statistical Yearbook in the Opolskie Voivodship” elaborated in a Polish and English version. The this year’s edition, like the previous ones, contains a rich set of information characterising the socio-economic situation of the voivodship. Having preserved the basic thematic scope, the arrangement of the publication allows to observe the dynamics of changes as well as the general developmental trends.

The study begins with review tables containing among other things, the most relevant data in comparison with the country’s ones as well as in retrospecti on for the years 2 000–2010. Detailed statistical data are shown in thematic sections preceded by general notes containing explanations of terminology, methodology and the subjective and objective scope of information. In the process of compiling facts and figures for individual chapters, the results of statistical surveys of official statistics as well as non-statistical sources were used. The publication has been enriched with interesting maps and charts of selected phenomena and relationships.

Apart from the book edition with CD included, the Yearbook is also available on the website of the Office: <http://www.stat.gov.pl/opole>.

We cherish a hope that this publication will satisfy the information expectations of the Readers and at the same time we would like to express our gratitude to all persons and institutions who, by providing the data, contributed to the enrichment of its content.

To all persons interested in data about basic units of the territorial division of the voivodship, we would like to recommend the simultaneously issued publication titled “Opolskie Voivodship 2011 – subregions, powiats, gminas” being the supplement of this Yearbook.

Director
of the Statistical Office in Opole

Anna Koska Ph. D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2010 r.
II. Ważniejsze dane o województwie

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd teryto- rialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar spra- wiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpie- czeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informa- cyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki naro- dowej

CONTENTS

Preface	Str. Page
List of tables and graphs	3–4
Symbols. Abbreviations	6–19
General notes	20–21
	22–27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2010</i>	28–33
<i>Major data on the voivodship</i>	34–51

CHAPTERS

<i>Geography</i>	52–53
<i>Environmental protection</i>	54–73
<i>Administrative division and territorial self-go- vernment</i>	74–78
<i>Public safety. Justice</i>	79–83
<i>Population. Religious denominations</i>	84–104
<i>Labour market</i>	105–134
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i> ...	135–143
<i>Household budgets</i>	144–150
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	151–161
<i>Education</i>	162–189
<i>Health care and social welfare</i>	190–201
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	202–210
<i>Science and technology. Information society</i>	211–220
<i>Prices</i>	221–224
<i>Agriculture and forestry</i>	225–252
<i>Industry and construction</i>	251–260
<i>Transport and communications</i>	261–266
<i>Trade and catering</i>	267–272
<i>Finances of enterprises</i>	273–285
<i>Public finance</i>	286–292
<i>Investments. Fixed assets</i>	293–304
<i>Regional accounts</i>	305–309
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	310–316

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa w 2010 r.	<i>Geographic location of the voivodship in 2010</i>	1 52
Powierzchnia i granice w 2010 r.	<i>Area and borders in 2010</i>	2 52
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3 52
Dane meteorologiczne	<i>Meteorological data</i>	4 53
Dane meteorologiczne według miesięcy	<i>Meteorological data by months</i>	5 53
 DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	 CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 54
Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania	<i>Geodesic area by direction of use</i>	1 /6/ 60
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes</i>	2 /7/ 61
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land</i>	3 /8/ 61
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population</i>	4 /9/ 62
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	5 /10/ 62
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds</i>	6 /11/ 63
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2010 r.	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2010</i>	7 /12/ 63
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground</i>	8 /13/ 64
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed</i>	9 /14/ 64
Oczyszczalnie ścieków	<i>Waste water treatment plants</i>	10 /15/ 65
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants</i>	11 /16/ 65
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious</i>	12 /17/ 66
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas</i>	13 /18/ 67
Odpady według rodzajów	<i>Waste by type</i>	14 /19/ 68

		Tabl. Table	Str. Page
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	15 /20/	68
Parki krajobrazowe	<i>Landscape parks</i>	16 /21/	69
Rezerваты przyrody	<i>Nature reserves</i>	17 /22/	69
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	18 /23/	70
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds</i>	19 /24/	70
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds</i>	20 /25/	71
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarcę wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i>	21 /26/	71
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	22 /27/	72
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	74
Jednostki administracyjne województwa	<i>Administrative units of voivodship</i>	1 /28/	76
Gminy w 2010 r.	<i>Gminas in 2010</i>	2 /29/	76
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2010</i>	3 /30/	76
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2010</i>	4 /31/	77
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	<i>Paid employment and wages and salaries in the public administration</i>	5 /32/	78
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	79
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime</i>	1 /33/	80
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według rodzajów przestępstw	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by type of crime</i>	2 /34/	82
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment by type of crime</i>	3 /35/	82
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	<i>Registered activity of the state fire department</i>	4 /36/	83

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	General notes	x	84
Ludność	Population	1 /37/	87
Ludność według płci i wieku	Population by sex and age	2 /38/	87
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population ..	3 /39/	88
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population projection	4 /40/	89
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	5 /41/	90
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską	Gminas and rural population	6 /42/	90
Mediana wieku ludności (wiek środkowy ludności) według płci	Median age population (median age of population) by sex	7 /43/	90
Ruch naturalny ludności	Vital statistics	8 /44/	91
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	Marriages contracted and dissolved	9 /45/	91
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców	Marriages contracted by age of bridegrooms and brides	10 /46/	92
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides	11 /47/	93
Zawarte małżeństwa wyznaniowe	Church or religious marriages	12 /48/	94
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce	13 /49/	94
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	Divorces by the number of underage children in the marriage	14 /50/	96
Urodzenia	Births	15 /51/	96
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	Live births by birth order and age of mother	16 /52/	97
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	Female fertility and reproduction rates of population	17 /53/	98
Zgony według płci i grup wieku zmarłych w 2010 r.	Deaths by sex and age groups of deceased in 2010	18 /54/	98
Zgony według wybranych przyczyn	Deaths by selected causes	19 /55/	99
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2010 r.	Infant deaths by sex and age in 2010	20 /56/	100
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn	Infant deaths by selected causes	21 /57/	100
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję	Suicides registered by police	22 /58/	101
Przeciętne dalsze trwanie życia	Life expectancy	23 /59/	101
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	Internal and international migration of population for permanent residence	24 /60/	102
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	Internal migration of population for permanent residence by direction	25 /61/	102
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants	26 /62/	103
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants	27 /63/	104
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	Selected religious denominations in 2010	28 /64/	104

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	General notes	x 105
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	Economic activity of the population aged 15 and more	1 /65/ 115
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010	2 /66/ 116
Pracujący	Employment	
Pracujący w 2010 r.	Employed persons in 2010	3 /67/ 117
Pracujący według statusu zatrudnienia	Employed persons by employment status ...	4 /68/ 118
Przeciętne zatrudnienie	Average paid employment	5 /69/ 119
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	Full- and part-time paid employees	6 /70/ 120
Przyjęcia do pracy	Hires	7 /71/ 121
Zwolnienia z pracy	Terminations	8 /72/ 122
Absolwenci szkół podejmujący pierwszą pracę	School leavers starting work for the first time	9 /73/ 123
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone	Job vacancies and newly created	10 /74/ 124
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers	11 /75/ 125
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls	12 /76/ 125
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority	13 /77/ 126
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market	14 /78/ 127
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme	15 /79/ 127
Wydatki Funduszu Pracy	Expenditures of Labour Fund	16 /80/ 127
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)	17 /81/ 128
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)	18 /82/ 129
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture	19 /83/ 131
Choroby zawodowe	Occupational diseases	20 /84/ 131
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	Persons working in hazardous conditions	21 /85/ 132
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions	22 /86/ 133
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	Occupational accidents and occupational diseases benefits	23 /87/ 134

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	135
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto według składników wynagrodzeń i sekcji	Gross wages and salaries by wages and salaries components sections	1 /88/	138
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji	Average monthly gross wages and salaries by ownership sectors and sections	2 /89/	140
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	Average monthly gross wages and salaries by sections	3 /90/	141
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści	Retirees and pensioners	4 /91/	142
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	Gross retirement pay and pension benefits	5 /92/	142
 DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	 CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	144
Gospodarstwa domowe	Households	1 /93/	148
Przeciętny miesięczny dochód rozporzą- dzalny na 1 osobę w gospodarstwach do- mowych	Average monthly per capita available income in households	2 /94/	148
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly per capita expenditures in households	3 /95/	149
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households	4 /96/	149
Gospodarstwa domowe wyposażone w nie- które przedmioty trwałego użytkowania	Households furnished with selected durable goods	5 /97/	150
 DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	 CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	151
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja	Water-line and sewerage systems	1 /98/	155
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	Consumers and consumption of electricity in households	2 /99/	155
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households	3 /100/	156
Ogrzewnictwo	House-heating	4 /101/	156
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	Population using water-line, sewerage and gas-line systems	5 /102/	157
Komunikacja miejska	Urban transport	6 /103/	157
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe	Municipal waste and liquid waste	7 /104/	158

		Tabl. Table	Str. Page
Składowiska odpadów komunalnych	Landfill sites with municipal waste	8 /105/	158
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej	Generally accessible and estate urban area green belts	9 /106/	158
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	10 /107/	159
Mieszkania wyposażone w instalacje	Dwellings fitted with installations	11 /108/	159
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	12 /109/	160
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	Dwellings completed by number of rooms	13 /110/	161
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	162
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by level	1 /111/	167
Szkoły według organów prowadzących	Schools by school governing authority	2 /112/	169
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych ...	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools	3 /113/	172
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dorosłych	Students studying obligatory foreign languages in schools for adults	4 /114/	173
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Education for people with special educational needs	5 /115/	173
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii	Special education centres, youth education centres and youth social therapy centres	6 /116/	174
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży	Boarding-schools and dormitories for children and youth	7 /117/	174
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	Art schools for children and youth	8 /118/	174
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools	9 /119/	175
Wychowanie pozaszkolne	Extracurricular education	10 /120/	176
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Primary schools for children and youth (excluding special schools)	11 /121/	176
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools)	12 /122/	177
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	Basic vocational schools for youth (excluding special schools)	13 /123/	178
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education	14 /124/	179
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	General secondary schools for youth (excluding special schools)	15 /125/	179
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	Specialized secondary schools for youth (excluding special schools)	16 /126/	179
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	Technical secondary schools for youth (excluding special schools)	17 /127/	180
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education	18 /128/	180

		Tabl. Table	Str. Page
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	<i>Post-secondary schools (excluding special schools)</i>	19 /129/	181
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education</i>	20 /130/	181
Szkoły wyższe	<i>Higher education institutions</i>	21 /131/	182
Studenci szkół wyższych według form studiów, typów szkół i grup kierunków studiów	<i>Student of higher education institutions by study forms, type of schools and fields of education</i>	22 /132/	182
Absolwenci szkół wyższych według form studiów, typów szkół i grup kierunków studiów	<i>Graduates of higher education institutions by study forms, type of schools and fields of education</i>	23 /133/	185
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	<i>Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools</i>	24 /134/	187
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships</i>	25 /135/	187
Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens</i>	26 /136/	188
Szkoły dla dorosłych	<i>Schools for adults</i>	27 /137/	188
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	28 /138/	189
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL ACTIVITIES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	190
Pracownicy medyczni	<i>Medical personnel</i>	1 /139/	194
Lekarze specjaliści	<i>Doctors specialists</i>	2 /140/	194
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	<i>Out-patient health care</i>	3 /141/	195
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	<i>Emergency medical services and first-aid</i>	4 /142/	195
Stacjonarna opieka zdrowotna	<i>In-patient health care</i>	5 /143/	196
Szpitala ogólne	<i>General hospitals</i>	6 /144/	196
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets</i>	7 /145/	198
Krwiodawstwo	<i>Blood donation</i>	8 /146/	198
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings</i>	9 /147/	198
Żłobki	<i>Nurseries</i>	10 /148/	199
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży	<i>Care and education centres for children and young people</i>	11 /149/	200
Rodziny zastępcze	<i>Foster families</i>	12 /150/	200
Stacjonarna pomoc społeczna	<i>Stationary social welfare</i>	13 /151/	201
Świadczenia pomocy społecznej	<i>Social assistance benefits</i>	14 /152/	201
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	202
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami)	<i>Public libraries (with branches)</i>	1 /153/	204
Muzea	<i>Museums</i>	2 /154/	204

		Tabl. Table	Str. Page
Teatry i instytucje muzyczne	<i>Theatres and music institutions</i>	3 /155/	205
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres</i>	4 /156/	205
Kina stałe	<i>Fixed cinemas</i>	5 /157/	206
Abonenci radiowi i telewizyjni	<i>Radio and television subscribers</i>	6 /158/	206
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	<i>Collective tourist accommodation establishments</i>	7 /159/	206
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments</i>	8 /160/	208
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments</i>	9 /161/	209
Sport	Sport		
Kluby sportowe	<i>Sports clubs</i>	10 /162/	210
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2010 r.	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2010</i>	11 /163/	210
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	211
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Units and employment in research and development activity</i>	1 /164/	214
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	<i>Employment in research and development activity by educational level</i>	2 /165/	214
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)</i>	3 /166/	215
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)</i>	4 /167/	215
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity</i>	5 /168/	215
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices)</i>	6 /169/	216
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle	<i>Means for automating production processes in industry</i>	7 /170/	217
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przemyśle	<i>Net revenues from sales of new or significantly improved products in industry</i>	8 /171/	219
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet	<i>Enterprises using Internet</i>	9 /172/	220
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne	<i>Enterprises using selected ICT systems</i>	10 /173/	220

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	General notes x	221
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services 1 /174/	222
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług	Average retail prices of selected goods and services 2 /175/	222
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products 3 /176/	224
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers 4 /177/	224
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	General notes x	225
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture 1 /178/	230
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type 2 /179/	231
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) 3 /180/	232
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Structure of gross and market agricultural output (constant prices) 4 /181/	232
Powierzchnia zasiewów	Sown area 5 /182/	234
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	Selected crop production and yields 6 /183/	235
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych	Area, production and yields of ground vegetables 7 /184/	236
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	Area, production and yields of tree fruit 8 /185/	237
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owo- cowych i plantacji jagodowych	Area, production and yields of fruit bushes and berry fruit 9 /186/	238
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	Cattle, pigs, sheep and horses 10 /187/	239
Drób	Poultry 11 /188/	241
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter 12 /189/	241
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	Production of meat, fats and pluck 13 /190/	242
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	Production of cows' milk and hen eggs 14 /191/	242
Melioracje użytków rolnych	Drainage of agricultural land 15 /192/	243
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors 16 /193/	243
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze	Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment 17 /194/	243
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicz- nych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient 18 /195/	244
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bie- żące)	Value of agricultural products procurement (current prices) 19 /196/	245
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products 20 /197/	246
Wartość skupu ważniejszych produktów rol- nych (ceny bieżące)	Value of major agricultural products pro- curement (current prices) 21 /198/	247
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	Labour input on agricultural holdings in 2009/10 22 /199/	248
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospo- darstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	Employed persons exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010 23 /200/	249

	Tabl. Table	Str. Page
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	24 /201/ 250
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	Renewals, afforestations and other forest breeding work	25 /202/ 250
Pozyskanie drewna	Removals	26 /203/ 251
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	Trees and shrubs outside the forest and removals	27 /204/ 252
Pożary lasów	Forest fires	28 /205/ 252
 DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	 CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 253
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle	Basic data on industry	1 /206/ 255
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące)	Sold production of industry (current prices)	2 /207/ 255
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices)	3 /208/ 257
Zatrudnienie i wynagrodzenia w przemyśle	Employment and wages and salaries in industry	4 /209/ 257
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	Construction and assembly production (current prices)	5 /210/ 258
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	Construction and assembly production by type of constructions (current prices)	6 /211/ 259
Budynki oddane do użytkowania	Buildings completed	7 /212/ 260
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków	Buildings completed by type of buildings	8 /213/ 260
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie	Average paid employment in construction	9 /214/ 262
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	Average monthly gross wages and salaries in construction	10 /215/ 262
 DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	 CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 263
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane	Railway lines operated	1 /216/ 265
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	Hard surface public roads	2 /217/ 265
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road vehicles and tractors	3 /218/ 266
Linie regularnej komunikacji autobusowej	Regular bus transport lines	4 /219/ 266
Transport samochodowy zarobkowy	Hire or reward road transport	5 /220/ 267
Wypadki drogowe	Road traffic accidents	6 /221/ 267

		Tabl. Table	Str. Page
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe	<i>Elementary postal services</i>	7 /222/	268
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	<i>Telephone subscribers and telephone sets</i>	8 /223/	268
		1.	
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	269
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	<i>Retail sales (current prices)</i>	1 /224/	272
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)	<i>Structure of retail sales (current prices)</i>	2 /225/	272
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębior- stwach handlowych (ceny bieżące)	<i>Wholesale sales in trade enterprises (cur- rent prices)</i>	3 /226/	272
Sklepy i stacje paliw według form organiza- cyjnych	<i>Shops and petrol stations by organizational form</i>	4 /227/	273
Gastronomia	<i>Catering</i>	5 /228/	273
Magazyny handlowe	<i>Trade warehouses</i>	6 /229/	273
Targowiska	<i>Marketplaces</i>	7 /230/	274
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	275
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według sektorów własności	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by ownership sectors</i>	1 /231/	279
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według wybranych sekcji	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by selected sections</i>	2 /232/	280
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyni- ków finansowych	<i>Enterprises by obtained financial results</i>	3 /233/	281
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	<i>Current assets of enterprises</i>	4 /234/	282
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	<i>Economic relations in enterprises</i>	5 /235/	284
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	<i>Share equity (funds) of enterprises</i>	6 /236/	285
Kapitał podstawowy przedsiębiorstw	<i>Share capital of enterprises</i>	7 /237/	286
Zobowiązania przedsiębiorstw	<i>Liabilities of enterprises</i>	8 /238/	287
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	288
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type</i>	1 /239/	290
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division</i>	2 /240/	292
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type</i>	3 /241/	293
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division</i>	4 /242/	294

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	295
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	Investment outlays (current prices)	1 /243/	299
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices)	2 /244/	300
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by groups (current prices)	3 /245/	301
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące)	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices)	4 /246/	302
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices)	5 /247/	303
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)	6 /248/	304
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices)	7 /249/	305
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych	Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities	8 /250/	306
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	307
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	Gross domestic product (current prices)	1 /251/	310
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	Basic elements of production account and generation of income account (current prices)	2 /252/	311
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	Nominal income in the households sector	3 /253/	311
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	312
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2010 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2010	1 /254/	313
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010	2 /255/	313

	Tabl. Table	Str. Page
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i> 3 /256/	314
Przedsiębiorstwa państwowe zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i> 4 /257/	314
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i> 5 /258/	314
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established on the basis of the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i> 6 /259/	315
Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register</i> 7 /260/	315
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections</i> 8 /261/	316
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według liczby pracujących	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by number of employed persons</i> 9 /262/	317
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji	<i>Commercial companies by legal status and sections</i> 10 /263/	318

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa opolskiego w 2010 r.	<i>Administrative division of Opolskie Voivodship in 2010</i> 60–61
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i> 60–61
Struktura nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska (ceny bieżące)	<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental (current prices)</i> 60–61
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	<i>Population by sex and age in 2010</i> 86–87
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku i płci	<i>Structure of population by economic age group and sex</i> 86–87
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i> 86–87
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2010 r.	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2010</i> 104–105
Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia	<i>Activity rate and employment rate</i> 104–105
Struktura pracujących według sektorów własności i sekcji	<i>Structure of employed persons by ownership sectors and sections</i> 104–105
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według sekcji	<i>Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average wages and salaries in voivodship by sections</i> 124–125

	Str. Page
Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia w 2010 r.	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in 2010</i> 124–125
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2010 r.	<i>Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2010</i> 124–125
Dynamika sieci rozdzielczej wodociągowej i kanalizacyjnej w 2010 r.	<i>Indices of the distribution network of water-line systems and sewerage systems in 2010</i> 158–159
Zużycie wody i gazu z sieci w gospodarstwach domowych	<i>Consumption of water and gas from line system in households</i> 158–159
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2010 r.	<i>Dwellings fitted with installations in 2010</i> 158–159
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w 2010 r.	<i>Structure of dwellings completed in 2010</i> 158–159
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted</i> 158–159
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/11	<i>Education by educational level in the 2010/11 school year</i> 184–185
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2010/11	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2010/11 school year</i> 184–185
Absolwenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2009/10	<i>Graduates of higher education institutions by fields of education in 2009/10 school year</i> 184–185
Dzieci w przedszkolach	<i>Children in nursery schools</i> 184–185
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.	<i>Land use in agriculture holdings in 2010</i> 234–235
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r.	<i>Structure of market agricultural output in 2009</i> .. 234–235
Struktura zasiewów w 2010 r.	<i>Structure of sown area in 2010</i> 234–235
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych	<i>Livestock per 100 ha agricultural land</i> 234–235
Zbiory i plony zbóż podstawowych w 2010 r.	<i>Production and yields of basic cereals in 2010</i> .. 234–235
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i> 314–315
Struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon według sektorów własności i sekcji w 2010 r.	<i>Structure of entities of the national economy recorded in the Regon register by ownership sectors and sections in 2010</i> 314–315
Struktura podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych i zlikwidowanych według sekcji w 2010 r.	<i>Structure of newly registered and removed entities of the national economy by sections in 2010</i> 314–315

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 30. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 30.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= million <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
g	= gram <i>gram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	l	= litr <i>litre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>		

hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>	poz.	= pozycja
dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>	pkt	= punkt
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	i in.	= i inni
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
d	= doba	tzw.	= tak zwany
24h	= 24 hours	ww.	= wyżej wymieniony
r.	= rok	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
t/r	= ton rocznie	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/y	= tonnes per year	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cd.	= ciąg dalszy	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
cont.	= continued	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
dok.	= dokończenie	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Euro- pejskich <i>Office Statistique des Communautes Européennes</i>
cont.	= continued	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = <i>United Nations</i>
Lp.	= liczba porządkowa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scienti- fic and Cultural Organization</i>
No.	= number		
nr (Nr)	= numer		
No.	= number		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**; tj. wszystkich podmiotów zlokalizowanych na terenie województwa, bez względu na formy organizacyjne i formy własności.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmiennych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracji publicznej i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
 - **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**, i.e., all units located on the voivodship territory regardless of organizational and ownership forms.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

The item „**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item „**Other services**” was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
 - **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign

(osób zagranicznych) oraz "własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

"Własność mieszana" określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane dla województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685) z późniejszymi zmianami. Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

W przypadku, gdy dane statystyczne grupowane metodą przedsiębiorstw ujmują również informacje dotyczące części składowych podmiotów gospodarki narodowej (np. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych) utworzonych w celu prowadzenia działalności innej niż prowadzona w jednostce macierzystej.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

"Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data for voivodship, subregions, powiats and gminas correspond to levels 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries, of the European Union. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by the decree by the Council of Ministers of 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item. 1573) replacing the NTS in force until 31 XII 2007, pursuant to the decree by the Council of Ministers of 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685), with later amendments. The classification is to ensure the collection, elaboration and dissemination on the UE territory of comparable data for particular regional statistics of Member States.

Subregions (level 3) group powiat-level units.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

When statistical data grouped by the enterprise method include information concerning component parts of entities of the national economy (e.g., auxiliary units of budgetary entities), established in order to conduct activity other than that which is conducted by the parent entity.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO – 08), wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 4) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

9. Informacje o **województwie** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

8. Other than NACE Rev. 1.1 and Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of occupations (ISCO – 08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) replacing the classification valid until 30 VI 2010;
- 2) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 3) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 4) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

9. Information on **voivodship** as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while the term “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
— ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Począwszy od 2000 r. do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującą w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Z tego powodu w tablicach prezentujących strukturę procentową sumy udziałów mogą nieznacznie różnić się od 100

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passenger in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
— *2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.*

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Since 2000 corrected number of population considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data – unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item „total”. Because of this reason the sums in the tables may not equal 100.

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)	

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
--	--

sekcje sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Zakwaterowanie i gastronomia
Accommodation and catering

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and food service activities

Obsługa rynku nieruchomości

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
 NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2 (cont.)

sekcje (dok.)
sections (cont.)

Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych x	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified (n.e.c.)</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców x	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków x	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej x	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

* * *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl> oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl> as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodologies and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia ogólna w km ²	312679	9412	3,0	Total area in km ²
Powiaty	314	11	3,5	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	Cities with powiat status
Gminy	2479	71	2,9	Gminas
Miasta	903	35	3,9	Towns
Miejscowości wiejskie	53812	1179	2,2	Rural localities
Sołectwa	40464	1032	2,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	62,5	2,7	4,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1703,9	66,2	3,9	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3136	71	2,3	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2263	45	2,0	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	23	2,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113478,8	853,7	0,8	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^a w tys. t	10044,2	260,1	2,6	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^a in thous. t
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	10926,2	328,6	3,0	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	7,0	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	3565,4	68,0	1,9	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,6	1,5	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1138523	30575	2,7	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	298,1	296,9	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..	67,9	73,0	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ ^a POPULATION ^a				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. ...	38200,0	1028,6	2,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23264,4	537,5	2,3	urban areas
wieś	14935,6	491,1	3,3	rural areas
w tym kobiety	19755,7	531,1	2,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogól- nej (stan w dniu 31 XII)	122	109	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII)	55	52	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	-0,7	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0.06	-1.74	x	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII) w tys.	13778,3	311,0	2,3	Employed persons ^b (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodze- nie brutto w zł	3224,13	2946,59	91,4	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	48,8	2,5	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,4*	13,6*	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	272888,0	6809,6	2,5	water-line distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej (łączy- nie z kolektorami)	107509,1	3043,4	2,8	sewerage distribution (including collectors)
gazowej	133127,4	2318,3	1,7	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13422,0	341,7	2,5	dwellings: in thousands
na 1000 ludności ...	351,4	332,3	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	49835,7	1390,6	2,8	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1304,6	1352,0	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				usable floor space of dwellings:
w tysiącach m ²	951184,3	26567,0	2,8	in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24900,1	25828,7	x	per 1000 population in m ²

a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 84. b Według faktycznego miejsca pracy. c Na podstawie bilansów.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 84. b By actual workplace. c Based on balances.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)**MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)**

Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	135,8	2,1	1,6	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,6	2,1	x	<i>dwellings</i>
izby	15,3	9,9	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	377,4	237,6	x	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego**EDUCATION^a – as of beginning of the school year**

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2191,7	52,3	2,4	<i>primary</i>
gimnazjach	1261,4	31,3	2,5	<i>lower secondary</i>
specjalnych przysposabiających do pracy	9,8	0,2	2,5	<i>special job-training</i>
zasadniczych zawodowych	224,9	7,1	3,1	<i>basic vocational</i>
liceach ogólnokształcących ^c	634,5	13,4	2,1	<i>general secondary^c</i>
liceach profilowanych	34,3	0,7	2,0	<i>specialized secondary</i>
technikach ^d	548,6	14,7	2,7	<i>technical secondary^d</i>
artystycznych ogólnokształcących ^e	12,8	0,2	1,9	<i>general art.^e</i>
policealnych	298,8	6,2	2,1	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				<i>Children attending pre-primary edu- cation establishments^f:</i>
w tysiącach	1059,3	28,6	2,7	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ..	699	820	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII**HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII**

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	79337	1782	2,2	<i>doctors</i>
dentyści	12326	293	2,4	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	184748	4803	2,6	<i>nurses^h</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdro- wotnej	16608	433	2,6	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	831	24	2,9	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys. ...	181,1	4,4	2,4	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	11297	279	2,5	<i>Public pharmaciesⁱ</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 162. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c,d} Łącznie z uczniami: ^c – uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^d – techników uzupełniających. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. ^g Łącznie z osobami dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgnarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; dane nie obejmują osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia; łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 162. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^{c,d} Including students: ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical schools. ^e Leading to professional certification. ^f In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. ^g Including persons for whom workplace is individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons from whom the primary work place is university, welfare, units of state of locale self-government administration and National Health Fund. ^h Including master nurses. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e. g., in hospitals and sanatoria.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8342	318	3,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133248,6	4091,9	3,1	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	782	13	1,7	Museums and branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22215,7	180,4	0,8	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	9	2,1	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37528,1	560,7	1,5	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego za- kwaterowania w tys.:				Collective tourist accommodation es- tablishments in thous.:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	610,1	7,8	1,3	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	20461,5	224,5	1,1	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^a w tys. ha	14603,2	511,2	3,5	Agricultural land ^a in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami ^b	10427,7	454,8	4,4	sown area ^b
grunty ugorowane	449,8	8,0	1,8	fallow land
uprawy trwałe	398,0	1,9	0,5	permanent crops
w tym sady	374,2	1,5	0,4	of which orchards
łąki i pastwiska trwałe	3283,5	45,6	1,4	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^{ab} w tys. ha:				Sown area ^{ab} in thous. ha:
zboża ogółem	7637,7	323,4	4,2	total cereals
ziemniaki	388,3	8,9	2,3	potatoes
warzywa gruntowe	139,5	1,0	0,7	field vegetables
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża ogółem	27228,1	1644,8	6,0	total cereals
ziemniaki	8448,2	228,2	2,7	potatoes
warzywa gruntowe ^c	4188,8	37,4	0,9	field vegetables ^c
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem	35,6	50,9	143,0	total cereals
ziemniaki	211	251	119,0	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,4	249,3	2,7	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	985715,9	18673,6	1,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	25813	18132	x	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^c (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	85874,5	1751,3	2,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2249	1700	x	per capita in zł

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). c Dane nieostateczne. d Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data of the Agricultural Census. b Excluding permanent crops a nother than orchards, kitchen gardens and crop area intendent for ploughing (green fertilizers). c Preliminary data d Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII
 TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ...	273760	8615	3,1	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	90,1	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	17239,8	493,4	2,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2981,6	68,4	2,3	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8365	248	3,0	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Telephone main line ^b :
w tysiącach	8244,8	190,3	2,3	in thousands
w tym standardowe łącza główne na 1000 ludności	7037,1	172,0	2,4	of which standard main line per 1000 population
	215,8	185,0	x	

HANDEL – stan w dniu 31 XII
 TRADE – as of 31 XII

Sklepy	346058	8652	2,5	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	110	119	x	Population per shop

FINANSE PUBLICZNE
 PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^c:				Budgets of gminas^c:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	72310,5	2364,9	3,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2834	2616	92,3	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79740,6	2665,3	3,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3125	2948	94,3	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu:				Budgets of cities with powiat status:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	53885,6	540,6	1,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4253	4300	101,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	58954,1	568,8	1,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4653	4525	97,2	per capita in zł
Budżety powiatów:				Budgets of powiats:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	22496,5	726,3	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	882	803	91,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23826,4	748,0	3,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	934	827	88,6	per capita in zł
Budżety województw:				Budgets of voivodships:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	14104,0	493,2	3,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	369	479	129,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	15245,0	555,0	3,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	399	539	135,0	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	217287,3	4675,3	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5690	4540	79,8	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2520940,2	67939,0	2,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	65993	66051	100,1	per capita in zł

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5880	190	3,2	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1750	61	3,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2193	68	3,1	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2115	66	3,1	of which privatized
poddane likwidacji	1937	61	3,1	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1110	31	2,8	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3909802	99118	2,5	Entities of the national economy recorded in the REGON register ^b (as of 31 XII)
sektor publiczny	121948	4199	3,4	public sector
sektor prywatny	3787854	94919	2,5	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2009

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1343366	29680	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	35210	28761	81,7	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1193691	26373	2,2	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	84895	81295	95,8	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw do- mowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	860625	20073	23	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	22557	19452	86,2	per capita in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.
^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) począwszy od 2000 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) since 2000 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
POWIERZCHNIA AREA							
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) Area in km ² (as of 31 XII)	9412	9412	9412	9412	9412	9412	9412
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION							
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:							
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	32,4	31,7	36,4	38,0	36,0	35,2	34,1
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water-line system ^b	36,9	37,9	40,9	38,0	41,1	41,2	39,7
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :							
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności for needs of the national economy and population	15,4	13,3	11,8	12,5	11,5	11,4	11,7
do produkcji przemysłowej for industrial production	5,2	4,3	4,5	5,0	4,4	4,3	4,2
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	95,9	96,7	96,5	95,6	96,8	86,3	83,0
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³ Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	1,4	2,0
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	49,4	53,6	57,2	61,0	62,7	63,6	65,8
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:							
pyłowych particulates	0,8	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)	6,1	5,1	5,5	6,7	6,4	6,5	7,0

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. d Na podstawie szacunków.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. d Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)

ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)

Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>							
pyłowych <i>particulates</i>	99,2	99,5	99,6	99,8	99,9	99,9	99,9
gazowych (bez dwutlenku węgla) <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	63,4	64,5	62,2	67,0	62,2	64,8	71,2
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t <i>Waste (excluding municipal waste)^a generated (during the year) per 1 km² in t</i>	266,7	205,3	174,6	163,2	90,2	96,5	90,7
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b na 1 mieszkańca w kg <i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^b per capita in kg</i>	311	257	243	260	242	259	253
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na: <i>Investment outlays (current prices) – in % of total outlays – for:</i>							
ochronę środowiska <i>environmental protection</i>	5,4	6,2	7,6	11,2	6,6	7,0	7,0
gospodarkę wodną <i>water management</i>	4,4	3,1	1,4	1,9	1,5	1,1	1,5
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>							
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	27,1	27,1	27,1	27,2	27,2	27,3	27,2
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	2351	2402	2439	2455	2479	2493	2491

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>							
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	30549	39083	34637	31788	29014	28058	30575
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	284,8	367,2	330,0	305,8	280,4	271,9	296,9
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	59,2	69,1	68,0	71,7	72,1	72,3	73,0

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 57. ^b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe wywiezione. Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę klasyfikacji odpadów.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 57. ^b Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. Since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the classification of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
LUDNOŚĆ ^a POPULATION ^a							
Ludność (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>	1070598	1061009	1047407	1037088	1033040	1031097	1028585
miasta <i>urban areas</i>	563579	557289	551238	544395	541597	539521	537486
wieś <i>rural areas</i>	507019	503720	496169	492693	491443	491576	491099
w tym kobiety <i>of which females</i>	550317	546170	540212	535860	533982	532724	531064
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	106	106	107	107	107	107	107
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	114	113	111	110	110	110	109
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII): <i>Population of age (as of 31 XII):</i>							
produkcyjnym <i>working</i>	658071	666332	677421	678151	677617	677867	676427
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	154978	160038	164907	169658	172399	175758	178916
Małżeństwa na 1000 ludności <i>Marriages per 1000 population</i>	4,8	4,5	4,7	5,6	6,0	6,0	5,5
Rozwody na 1000 ludności <i>Divorces per 1000 population</i>	1,2	1,1	1,8	1,8	1,6	1,7	1,5
Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>	8,7	7,9	8,1	8,2	8,9	9,0	8,9
Zgony ^b na 1000 ludności <i>Deaths^b per 1000 population</i>	8,7	8,7	9,0	9,3	9,5	9,4	9,6
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,0	-0,8	-0,9	-1,1	-0,6	-0,4	-0,7
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	6,0	5,3	4,9	4,4	5,9	5,0	5,2
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia: <i>Life expectancy at the moment of birth:</i>							
mężczyźni <i>males</i>	70,7	71,2	71,9	72,1	71,9	72,7	73,0
kobiety <i>females</i>	78,2	79,1	79,5	80,0	80,0	80,5	80,4
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	-3,5	-4,3	-3,0	-3,9	-3,2	-1,7	-1,7

a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 84. b Łącznie ze zgonami niemowląt.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 84. b Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
RYNEK PRACY LABOUR MARKET							
Pracujący ^{ab} ogółem (stan w dniu 31 XII): Employed persons ^{ab} total (as of 31 XII):							
w tysiącach in thousands	372,0	347,2 294,6 _c	294,3	312,8	321,5	310,2	311,0
w tym kobiety of which females	178,2	169,3 137,7 _c	136,4	141,7	144,9	140,7	142,8
1999 = 100	94,7	88,4 75,0 _c	74,9	79,6	81,8	79,0	x
na 1000 ludności per 1000 population	347,4	327,2 277,6 _c	280,9	301,6	311,2	300,8	302,3
z ogółem w %: of total in %:							
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, hunting and forestry	x	x	17,2	16,1	15,4	15,8	16,3
przemysł i budownictwo industry and construction	x	x	30,3	31,5	31,5	31,5	31,2
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^a , informacja i komunikacja trade; rep air of motor vehicles ^a , transport and storage, accommodation and catering ^a , information and communication	x	x	22,5	22,6	23,5	22,2	21,8
działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^a financial and insurance activities, real estate activities	x	x	3,1	3,1	3,1	2,9	2,8
pozostałe usługi other services	x	x	26,9	26,7	26,5	27,6	27,9
pracujący w sektorze prywatnym employed persons in private sector	71,8	74,1 69,5 _c	71,2	73,2	73,8	73,2	73,1
Przeciętne zatrudnienie ^d : Average paid employment ^d :							
w przemyśle: in industry:							
w tysiącach in thousands	.	.	65,0	65,9	68,1	63,8	62,5
na 1000 ludności per 1000 population	x	x	61,9	63,4	65,8	61,8	60,6
w budownictwie: in construction:							
w tysiącach in thousands	.	.	12,4	14,5	16,2	14,8	14,4
na 1000 ludności per 1000 population	x	x	11,8	13,9	15,7	14,3	14,0

a Według faktycznego miejsca pracy i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności. b Z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe dla lat 2005–2009 podano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dane nie są w pełni porównywalne. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowniku – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. d Bez zatrudnionych za granicą.

a By actual workplace and since 2004 by actual kind of activity. b With the employed persons on private farms in agriculture – estimated data for 2005–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in the numerator – of the Agricultural Census 1996, in the denominator – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002. d Excluding persons employed abroad.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)							
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>							
ogółem: w tysiącach <i>total: in thousands</i>	69,3	83,4	69,4	43,3	35,7	47,1	48,8
1999 = 100	116,5	140,3	116,7	72,9	60,0	79,2	82,0
z ogółem w %: <i>of total in %:</i>							
kobiety <i>females</i>	58,1	53,3	55,8	60,4	58,4	51,4	52,9
w wieku do 24 lat <i>up to age 24</i>	28,6	25,5	20,5	18,7	20,4	22,3	22,2
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok <i>out of work for longer than 1 year</i>	41,4	48,6	47,6	40,2	26,5	20,2	24,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	15,7	19,4 ^a	18,7	11,9	9,8	12,9	13,6*

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	1731,65	1910,22	2126,53	2423,56	2667,92	2793,82	2946,59
1999 = 100	111,7	123,2	137,2	156,3	172,1	180,2	190,1
w tym: przemysł <i>of which: industry</i>	.	.	2166,44	2541,78	2798,97	2882,40	3041,07
budownictwo <i>construction</i>	.	.	1622,54	1976,35	2191,76	2186,41	2319,46
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thous.:</i>	218,0	214,1	213,4	214,0	216,7	219,0	215,6
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	175,1	173,1	176,0	179,4	183,3	186,8	184,9
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	42,9	41,0	37,4	34,6	33,4	32,2	30,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^c w zł: <i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	835,93	978,45	1097,91	1220,34	1344,35	1463,51	1560,14
rolników indywidualnych ^c <i>farmers^c</i>	641,26	742,76	801,89	864,34	913,44	969,13	1017,25

a Patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 111. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

a See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 111. b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension execute under international agreements. c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS							
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: Network (as of 31 XII) in km:							
wodociągowej rozdzielczej	6152,7	6305,9	6544,4	6626,6	6724,2	6796,2	6809,6
water-line distribution							
kanalizacyjnej rozdzielczej (łącznie z kolektorami)	1154,3	1417,6	2014,4	2260,5	2908,3	2874,5	3043,4
sewerage distribution (including collectors)							
gazowej	1098,7	1933,5	2068,8	2215,9	2220,5	2273,2	2318,3
gas-line							
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:							
wody z wodociągów: water from water-line systems:							
w hm ³	36,0	33,9	31,5	30,7	30,4	29,8	29,8
in hm ³							
na 1 mieszkańca w m ³	33,6	31,9	30,1	29,6	29,4	28,9	28,9
per capita in m ³							
energii elektrycznej ^a w miastach: electricity ^a in urban areas:							
w GW-h	384,6	394,0	404,3	408,5	423,0	423,3	470,2
in GW-h							
na 1 mieszkańca w kW-h	680,9	704,0	731,4	748,1	779,4	782,9	873,1
per capita in kW-h							
gazu z sieci ^b : gas from gas-line system ^b :							
w hm ³	64,9	64,4	68,1	64,4	62,1	65,1	76,7
in hm ³							
na 1 odbiorcę w m ³	428,4	430,2	443,9	416,6	400,7	420,4	494,6
per consumer in m ³							
Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. – – zamieszkane; stan w dniu 31 XII): Dwellings stocks ^c (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):							
mieszkania: dwellings:							
w tysiącach	321,8	329,5	334,1	336,6	338,4	340,0	341,7
in thousands							
na 1000 ludności	300,6	310,6	319,0	324,5	327,5	329,7	332,3
per 1000 population							
izby na 1000 ludności	1170,1	1252,0	1291,4	1316,1	1330,5	1340,6	1352,0
rooms per 1000 population							
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : usable floor space of dwellings in m ² :							
na 1000 ludności	21542,7	23604,4	24447,4	25003,4	25332,8	25567,3	25828,7
per 1000 population							
przeciętna 1 mieszkania	71,7	76,0	76,6	77,0	77,3	77,5	77,7
average per dwelling							
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:							
mieszkania: dwellings:							
w tysiącach	1,1	1,3	1,2	1,4	1,8	1,8	2,1
in thousands							
na 1000 ludności	1,0	1,2	1,1	1,3	1,8	1,7	2,1
per 1000 population							

a Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b W jednostkach naturalnych według, których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Na podstawie bilansów.

a Until 2004 excluding households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. b In natural units on the basis of which settlements with clients occur. c Based of balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Mieszkania oddane do użytkowania: (dok.) <i>Dwellings completed: (cont.)</i>							
izby na 1000 ludności <i>rooms per 1000 population</i>	4,3	5,2	5,0	6,8	9,4	8,2	9,9
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>usable floor space of dwellings in m²:</i>							
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	97,9	127,0	132,8	180,1	235,3	200,2	237,6
przeciętna 1 mieszkania <i>average per dwelling</i>	95,4	108,1	120,5	138,4	133,0	117,0	113,9

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE EDUCATION^a

Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.: <i>Pupils and students in schools^b (as of begin- ning of the school year) in thous.:</i>							
podstawowych <i>primary</i>	85,3	77,2	65,4	58,9	56,4	54,3	52,3
gimnazjach <i>lower secondary</i>	31,4	45,0	41,6	36,6	34,4	32,9	31,3
specjalnych przysposabiających do pracy <i>special job-training</i>	x	x	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
zasadniczych zawodowych ^c <i>basic vocational^c</i>	16,9	8,2	7,7	7,9	7,8	7,7	7,1
liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	21,3	17,3	16,6 ^d	16,0 ^d	15,1 ^d	14,2 ^d	13,4 ^d
liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	x	3,1	6,6	3,5	2,1	1,2	0,7
technikach ^c <i>technical secondary^c</i>	25,0	18,1	13,0 ^e	14,5 ^e	15,0 ^e	14,9	14,7
artystycznych ogólnokształcących ^f <i>general art^f</i>	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
policealnych <i>post-secondary</i>	4,5	4,7	7,2	6,3	7,3	6,1	6,2
Absolwenci szkół ^{bg} w tys.: <i>Graduates in schools^{bg} in thous.:</i>							
podstawowych <i>primary</i>	31,8 ^h	14,7	12,6	11,7	10,4	10,3	9,9
gimnazjów <i>lower secondary</i>	x	14,9	14,0	13,3	11,8	11,3	10,8
specjalnych przysposabiających do pracy <i>special vocational-training</i>	x	x	x	0,0	0,0	0,0	0,0

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 162. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c W roku szkolnym 2000/01 dane dotyczą szkół ponadpodstawowych, w latach szkolnych 2002/03 – 2005/06 – szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, od roku szkolnego 2006/07 – szkół ponadgimnazjalnych; w pozycji „technika” – w przypadku szkół ponadpodstawowych dane dotyczą średnich szkół zawodowych. d, e Łącznie z uczniami: d – uzupełniających liceów ogólnokształcących, e – techników uzupełniających. f Dające uprawnienia zawodowe. g Z poprzedniego roku szkolnego. h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 162. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c In 2000/01 school year data concern upper secondary (post-primary) schools, in 2002/03 – 2005/06 school year – upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, since 2006/07 school year upper secondary schools; in the position “technical” – in case of upper secondary (post-primary) schools data concern vocational secondary schools. d, e Including students: d – supplementary general secondary schools, e – supplementary technical schools. f Leading to professional certification. g From the previous school year. h Data include graduates of 8th class and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)							
Absolwenci szkół ^{bc} w tys.: (dok.) Graduates in schools ^{bc} in thous.:							
zasadniczych zawodowych ^d basic vocational ^d	5,5	5,0	2,4	2,3	2,3	2,5	2,7
liceów ogólnokształcących ^e general secondary ^e	4,1	4,9	5,6	4,8	5,1	5,2	5,0
liceów profilowanych specialized secondary	x	x	2,4	1,9	1,3	1,1	0,6
techników ^f technical secondary ^f	5,1	4,5	4,1	2,5	2,8	3,3	3,2
artystycznych ogólnokształcących ^g general art ^g	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
policealnych post-secondary	2,0	1,5	2,2	2,2	1,9	2,0	2,0
Studenci szkół wyższych ^h (stan w dniu 30 XI) w tys. Students of higher education institutions ^h (as of 30 XI) in thous.	31,8	35,2	37,2	37,6	38,7	39,6	38,1
Absolwenci szkół wyższych ^c w tys. Graduates of higher education institutions ^c in thous.	5,9 ⁱ	7,9	8,3	7,3	7,5	10,0	10,7
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na po- czątku roku szkolnego) w tys. Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	9,8	10,1	8,9	8,2	9,1	8,7	8,9
Absolwenci szkół dla dorosłych ^c w tys. Graduates of schools for adults ^c in thous.	2,6	2,6	3,0	2,1	2,2	2,0	2,5
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): Pre-primary education (as of beginning of the school year):							
miejsca w przedszkolach w tys. places in nursery schools in thous.	32,0	29,5	28,0	26,6	26,6	26,9	28,2
dzieci w tys.: children in thous.:							
w przedszkolach in nursery schools	27,1	24,8	23,6	23,3	24,1	25,0	25,7
w oddziałach przedszkolnych przy szko- łach podstawowych in pre-primary sections in primary schools	1,5	2,1	2,5	2,5	2,7	2,7	2,8
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	580	577	617	668	701	726	738

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 162. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Z poprzedniego roku szkolnego. d–f Dane dotyczą szkół: d – ponadpodstawowych, w roku szkolnym 2004/05 również ponadgimnazjalnych, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, e – ponadpodstawowych do roku szkolnego 2004/05, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, f – ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06 a od roku szkolnego 2006/07 również ponadgimnazjalnych. g Dające uprawnienia zawodowe. h Łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. i Z roku kalendarzowego.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 162. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c From the previous school year. d–f Data concern: d – upper secondary (post-primary) schools, in 2004/05 school year also upper secondary schools, since 2005/06 upper secondary schools, e – upper secondary (post-primary) schools, until 2004/05 school year, since 2005/06 upper secondary schools, f – upper secondary (post-primary) vocational schools until 2005/06 school year and in 2006/07 also upper secondary schools. g Leading to professional certification. h Including sections, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. i The calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE							
Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Medical personnel^a (as of 31 XII):</i>							
lekarze <i>doctors</i>	1773	1938	1633	1763	1798	1873	1782
lekarze dentyści <i>dentists</i>	157	251	298	335	333	362	293
pielęgniarki ^b <i>nurses^b</i>	4865	4643	4241	4491	4594	5013	4803
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności <i>Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	46,7	44,5	39,8	40,7	43,1	43,2	42,7
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności <i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	1441	1563	1565	1597	1675	1646	1696
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII) <i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	233	195	335	350	379	425	433
Apteki ogólnodostępne ^c (stan w dniu 31 XII) <i>Public pharmacies^c (as of 31 XII)</i>	192	215	263	276	278	273	279
Liczba ludności na 1 aptekę <i>Population per 1 pharmacy</i>	5576	4935	3983	3758	3716	3777	3687
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: <i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>							
lekarskie <i>doctors</i>	4,8	5,1	5,7	6,0	6,1	6,2	6,0
stomatologiczne <i>dental</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Dzieci przebywające w żłobkach ^d (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 <i>Children staying in nurseries^d (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	33,6	31,9	35,2	36,5	38,4	42,2	44,7
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM							
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) <i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	337	329	325	322	320	320	318
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	4025	3978	4010	4053	4074	4039	3978

^a Od 2002 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarstwowymi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; według podstawowego miejsca pracy; od 2005 r. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia; łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^b Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^c Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. ^d Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Since 2002 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing publicly funded medical services; by basic workplace; since 2005 excluding persons from whom the primary work place is university, units of state of locale self-government administration and National Health Fund; doctors including interns. ^b Including master nurses. ^c Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatorias. ^d Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)							
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	178	171	162	154	153	154	151
<i>Public library borrowers per 1000 population</i>							
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek pu- blicznych w wol.: <i>Public library loans in vol.:</i>							
na 1000 ludności	3220	3180	3193	3082	3039	3125	3036
<i>per 1000 population</i>							
na 1 czytelnika	18,1	18,7	19,7	20,0	19,9	20,2	20,2
<i>per borrower</i>							
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,5	1,6	1,6	1,4	1,7	1,7	1,7
<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>							
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytuc- jach muzycznych na 1000 ludności	209	190	176	123	197	162	150
<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>							
Muzea (stan w dniu 31 XII)	13	13	13	13	13	13	13
<i>Museums (as of 31 XII)</i>							
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	191	174	185	149	188	190	175
<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>							
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	21	18	14	13	13	11	9
<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>							
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	6,2	5,2	4,9	4,7	4,6	3,8	3,5
<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>							
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 popula- tion</i>	280	315	430	552	458	636	544
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 lud- ności: <i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 popula- tion:</i>							
radiowi	227	231	230	210	200	191	188
<i>radio</i>							
televizyjni	223	227	225	205	195	186	183
<i>television</i>							
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwatero- wania (stan w dniu 31 VII)	104	90	118	121	116	110	111
<i>Collective tourist accommodation estab- lishments (as of 31 VII)</i>							
w tym hotele	22	19	26	27	26	25	29
<i>of which hotels</i>							
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	59,6	56,9	71,1	75,9	73,3	75,9	75,4
<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>							
Korzystający z noclegów na 1000 ludności <i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	133	136	180	210	234	223	218

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY							
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha ... <i>Agricultural land^d (as of June) in thous. ha</i>	574,7	564,0 ^b	540,1	546,8	559,2	551,9	518,8 ^b
w tym w dobrej kulturze rolnej w % <i>of which in good agricultural condition in %</i>	.	.	.	99,0	99,2	99,5	98,5
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha <i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	473,3	452,1 ^b	458,9	468,7	484,9	475,7	454,8 ^{bc}
w tym w %: <i>of which in %:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	66,1	66,8	66,6	64,0	66,0	66,7	61,5
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	34,9	35,0	33,2	30,4	33,1	33,4	32,7
żyto <i>rye</i>	5,5	4,0	3,3	3,3	3,9	4,0	2,8
ziemniaki <i>potatoes</i>	5,5	3,4	2,3	2,6	2,8	2,8	2,0
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	5,0	5,1	4,2	3,8	2,2	2,9	3,2
Zbiory w tys. t: <i>Crop production in thous. t:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	1197,9	1288,0	1411,7	1355,0	1593,7	1494,1	1357,8
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	728,5	772,0	802,0	744,1	934,9	833,0	814,0
żyto <i>rye</i>	73,3	62,8	52,0	52,2	74,3	67,9	48,0
ziemniaki <i>potatoes</i>	572,0	350,2	227,9	273,3	318,6	284,7	228,2
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	1128,2	1002,0	896,8	1027,4	646,6	823,8	722,1
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	38,3	42,6	46,2	45,2	49,8	47,1	48,5
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	44,1	48,8	52,7	52,2	58,3	52,4	54,8
żyto <i>rye</i>	28,0	34,9	33,8	33,8	39,6	36,1	37,7
ziemniaki <i>potatoes</i>	219	225	213	227	233	215	251
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	475	433	465	576	601	603	499

a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. c Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone).

a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's. b Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c Excluding permanent crops another than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers).

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

ROLNICTWO I LEŚNICTWO (cd.)

AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)

Zwierzęta gospodarskie: <i>Livestock:</i>							
bydło (stan w czerwcu): <i>cattle (as of June):</i>							
w tysiącach sztuk <i>in thousand heads</i>	144,5	136,1 ^a	124,9	124,7	122,3	121,4	122,8 ^a
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt <i>per 100 ha of agricultural land^b in heads</i>	25,2	24,3 ^a	22,6	22,3	21,5	21,6	23,7 ^a
trzoda chlewna (stan w końcu lipca): <i>pigs (as of the end of July):</i>							
w tysiącach sztuk <i>in thousand heads</i>	688,1	734,9 ^a	743,1	698,0	598,7	595,0	603,1 ^a
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt <i>per 100 ha of agricultural land^b in heads</i>	119,9	131,2 ^a	134,2	125,1	105,2	106,0	116,3 ^a
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^b : <i>Production per 1 ha of agricultural land^b:</i>							
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg <i>animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^c in kg</i>	184,9	171,6	182,9	201,3	177,6	180,6	235,9
mleka krowiego w l <i>cows' milk in l</i>	475	571	539	472	449	459	559
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b : <i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^b:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg <i>basic cereal (including cereal mixed) in kg</i>	830	917	865	844	727	1137	1218
ziemniaki w kg <i>potatoes in kg</i>	26	30	72	64	80	80	74
buraki cukrowe w kg <i>sugar beets in kg</i>	1966	1789	1518	1841	1136	1467	1392
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w kg <i>animals for slaughter in terms of meat (including fats) in kg</i>	88	95	120	144	132	143	192
mleko krowie w l <i>cows' milk in l</i>	268	340	465	371	380	398	420

a Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej.

a Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. b Calculations are based on agricultural land according to the official residence of the land user, excluding non-farm land. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry: in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)							
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ab} w kg: <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ab} in kg:</i>							
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) <i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	127,1	134,3*	141,8*	143,6*	196,2*	186,6	181,6 ^c
wapniowych ^c <i>lime^c</i>	189,1	187,2*	202,7*	104,2*	100,4*	99,6	102,8 ^c
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt <i>Agricultural tractors (as of June) per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	7,7 ^g	7,4 ^{de}	7,6	7,8	8,3	8,4	7,5 ^e
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha <i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	252,9	253,4	254,9	255,8	256,5	256,3	256,4
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII): <i>Forest areas (as of 31 XII):</i>							
w tysiącach hektarów <i>in thousand hectare</i>	246,6	247,0	248,1	248,8	249,4	249,3	249,3
na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w % <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	26,2	26,2	26,4	26,4	26,5	26,5	26,5
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ <i>Removals (timber) per 100 ha of forest areas in m³</i>	360,8	330,5	383,7	446,8	423,0	434,5	476,3
PRZEMYSŁ INDUSTRY							
Produkcja sprzedana przemysłu: <i>Sold production of industry:</i>							
w milionach złotych (ceny bieżące) <i>in million zlotys (current prices)</i>	.	.	17251,3	20505,3	22847,8	20721,8	18673,6
2005 = 100 (ceny stałe) <i>2005 = 100 (constant prices)</i>	x	x	x	117,8	119,3	109,4	98,9
na 1 zatrudnionego ^h w zł (ceny bieżące) <i>per employee^h in zł (current prices)</i>	x	x	265392	310941	335622	325010	298968
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) <i>per capita in zł (current prices)</i>	x	x	16437	19727	22082	20081	18132

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b W roku gospodarczym. c, d, e Dane Powszechnego Spisu Rolnego: d – według stanu w dniu 20 V, e – dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. f Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. g Stan w dniu 31 XII. h Bez zatrudnionych za granicą.

a Calculations are based on agricultural land according to the official residence of the land user excluding non-farm land. b In farming year. c, d, e Data of the Agricultural Census: d – as of 20 V, e – for farms conducting agricultural activity. f Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. g As of 31 XII. h Excluding persons employed abroad.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION							
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące): <i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	.	.	829,7	1225,9	1501,1	1483,0	1751,3
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	x	x	791	1179	1451	1437	1700
w tym sektor prywatny w % ogółem <i>of which private sector in % of total</i>	x	x	97,4	98,8	98,9	99,5	99,0
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII <i>TRANSPORM AND COMMUNICATIONS – as of 31 XII</i>							
Linie kolejowe eksploatowane normalnoto- rowe: <i>Railway lines operated – standard gauge:</i>							
w kilometrach <i>in kilometres</i>	896	876	851	851	868	869	868
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	9,5	9,3	9,0	9,0	9,2	9,2	9,2
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miej- skie i zamiejskie): <i>Hard surface public roads (urban and non- -urban):</i>							
w kilometrach <i>in kilometres</i>	8460	8257	8363	8396	8406	8507	8615
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	89,9	87,7	88,9	89,2	89,3	90,4	91,5
Samochody osobowe zarejestrowane: <i>Registered passenger cars:</i>							
w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>	287,1	317,3	374,1	429,6	463,4	472,0	493,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	268	299	357	414	449	458	480
Placówki pocztowe ^b : <i>Post offices^b:</i>							
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	298	272	264	266	257	254	248
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	2,8	2,6	2,5	2,6	2,5	2,5	2,4
Telefoniczne łącza główne ^c : <i>Telephone main line^c:</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	261,4	266,0	279,1	245,9	222,6	203,5	190,3
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	244,1	250,7	266,4	237,1	215,5	197,4	185,0

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Until 2001 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
HANDEL TRADE							
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące): <i>Retail sales (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	6618,4	7159,2	7701,1	8575,0	8573,4	7574,0	8314,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	6091	6726	7338	8250	8286	7340	8073
Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Shops^a (as of 31 XII) in thous.</i>	10,7	10,9	8,9	8,6	8,4	8,4	8,7
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep <i>Population (as of 31 XII) per shop</i>	102	97	118	121	122	123	119
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE							
Budżety gmin^b: <i>Budgets of gminas^b:</i>							
Dochody: <i>Revenue:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1091,8	1227,9	1599,6	1889,4	2090,2	2151,6	2364,9
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1159	1314	1737	2071	2301	2375	2616
Wydatki: <i>Expenditure:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1127,0	1218,6	1567,9	1872,6	2048,5	2313,0	2665,3
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1197	1304	1703	2053	2255	2553	2948
Budżety miast na prawach powiatu: <i>Budgets of cities with powiat status:</i>							
Dochody: <i>Revenue:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	301,6	311,2	375,7	561,8	506,3	483,3	540,6
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2305	2397	2921	4415	4006	3836	4300
Wydatki: <i>Expenditure:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	309,5	308,4	377,5	584,3	538,2	515,8	568,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2365	2376	2934	4592	4258	4094	4525

^a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2004 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust 9 na str. 269. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data since 2004 are not strictly comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page 269. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

FINANSE PUBLICZNE (dok.)

PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów:**Budgets of powiats:**

Dochody:

Revenue:

w milionach złotych	443,7	445,4	480,3	556,7	602,4	667,9	726,3
<i>in million zlotys</i>							
na 1 mieszkańca w zł	471	477	522	610	663	737	803
<i>per capita in zł</i>							

Wydatki:

Expenditure:

w milionach złotych	441,0	450,9	487,9	547,4	603,2	714,3	748,0
<i>in million zlotys</i>							
na 1 mieszkańca w zł	468	483	530	600	664	788	827
<i>per capita in zł</i>							

Budżet województwa:**Budget of voivodship:**

Dochody:

Revenue:

w milionach złotych	93,7	110,2	219,3	295,0	397,8	639,3	493,2
<i>in million zlotys</i>							
na 1 mieszkańca w zł	87	104	209	284	384	620	479
<i>per capita in zł</i>							

Wydatki:

Expenditure:

w milionach złotych	93,8	112,7	243,4	346,0	371,9	692,2	555,0
<i>in million zlotys</i>							
na 1 mieszkańca w zł	87	106	232	333	359	671	539
<i>per capita in zł</i>							

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^aINVESTMENTS. FIXED ASSETS^a

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):

Investment outlays (current prices):

w milionach złotych	2624,9	1992,8	2679,0	3722,7	3909,3	4549,5	4675,3
<i>in million zlotys</i>							
na 1 mieszkańca w zł	2447	1872	2553	3581	3778	4409	4540
<i>per capita in zł</i>							

Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:

Share in investment outlays (current prices) in %:

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry, hunting and fishing</i>	4,0	3,7	2,9
przemysł	40,5	44,0	45,6
<i>industry</i>							
budownictwo	4,5	2,8	3,6
<i>construction</i>							
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	11,7	10,3	8,4
<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 294 i ust. 5 na str. 295.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 294 and item 5 on page 295.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)							
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %: (dok.) Share in investment outlays (current prices) in %: (cont.)							
transport i gospodarka magazynowa transport and storage	11,4	11,9	12,1
obsługa rynku nieruchomości ^Δ real estate activities ^Δ	11,6	9,2	8,6
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):							
w milionach złotych in million zlotys	43155,2	48294,7	51645,3	58052,4	31754,1*	62700,5	67939,0
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	40309	45518	49308	55976	30738*	60810	66051
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:							
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry, hunting and fishing	2,3*	7,4	7,1
przemysł industry	47,5*	40,9	41,0
budownictwo construction	0,5*	1,5	1,7
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; rep air of motor vehicles ^Δ	0,6*	4,8	4,8
działalność finansowa i ubezpieczeniowa financial and insurance activities	0,2*	0,6	0,5
obsługa rynku nieruchomości ^Δ real estate activities ^Δ	3,5*	15,4	14,8

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII

Ogółem: w tysiącach Total: in thousands	76,9	85,0	90,6	94,9	96,2	95,5	99,1
na 1000 ludności per 1000 population	71,8	80,1	86,5	91,5	93,2	92,6	96,4
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: Legal persons and organizational entities without legal personality:							
w tysiącach in thousands	18,3	20,6	22,7	23,9	24,2	24,7	25,3
1999 = 100	113,3	127,3	140,4	148,1	150,1	131,6	156,9

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 294 i ust. 5 na str. 295. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 294 and item 5 on page 295. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII (dok.) ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII (cont.)							
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (dok.): Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):							
w tym: of which:							
przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	0,04	0,03	0,01	0,01	0,004	0,004	0,003
spółdzielnie co-operatives	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
spółki handlowe commercial companies	3,1	3,9	4,5	4,8	4,9	5,1	5,4
w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which with foreign capital participation	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4
spółki cywilne civil law partnerships	6,9	6,3	6,3	6,4	6,4	6,3	6,4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: Natural persons conducting economic activity:							
w tysiącach in thousands	58,6	64,4	67,9	71,0	72,0	70,8	73,8
1999 = 100 per 1000 ludności per 1000 population	104,0 54,7	114,3 60,7	120,6 64,8	126,1 68,5	127,8 69,7	125,7 68,6	131,0 71,7

RACHUNKI REGIONALNE
REGIONAL ACCOUNTS

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):							
w milionach złotych in million zlotys	.	.	.	26478	29240	29680	x
rok poprzedni = 100 (ceny stałe) ^b previous year = 100 (constant prices) ^b	100,7	99,5	x
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	.	.	.	25473	28261	28761	x
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):							
w milionach złotych in million zlotys	.	.	.	23164	25596	26373	x
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	.	.	.	22285	24738	25557	x
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^b : Gross nominal disposable income in the households sector ^b :							
w milionach złotych in million zlotys	.	.	.	17466	18803	20073	x
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	.	.	.	16803	18174	19452	x
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^b : Gross real disposable income in the households sector ^b :							
rok poprzedni = 100 previous year = 100	103,1	103,1	x

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 307.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 307.

DZIAŁ I GEOGRAFIA

CHAPTER I GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA W 2010 R.
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stop- niach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Namysłów	51°12'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Branice	49°58'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Paczków	16°55'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Rudniki	18°42'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°14'	135	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1°47'	116	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.

S o u r c e: data of Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation in Opole.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA AND BORDERS IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	9412	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	760	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Czechami	208	27,4	<i>with Czech Republic</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
dolnośląskim	200	26,3	<i>dolnośląskie</i>
wielkopolskim	50	6,5	<i>wielkopolskie</i>
łódzkim	62	8,2	<i>łódzkie</i>
śląskim	240	31,6	<i>śląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

S o u r c e: data of Centre of Geodesy and Cartography Documentation.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – – Biskupia Kopa	Glucholazy	890	<i>Highest point – Biskupia Kopa</i>
Najwyżej położona miejscowość – – Podlesie	Glucholazy	450	<i>Highest put locality – Podlesie</i>
Najniżej położona miejscowość – – Błota	Lubsza	130	<i>Lowest put locality – Błota</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu.

S o u r c e: data of the Marshal Office in Opole.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Temperatury powietrza w °C Air temperatures in °C			Opady atmosferyczne w mm Atmospheric precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie ^a w h Insolation ^a in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	średnie average	skrajne extreme					
		maksimum maximum	minimum minimum				
Stacja Hydrologiczno – 2000	10,5	35,5	–9,2	674,2	2,5	4,8	5,3
– Meteorologiczna 2005	9,0	35,6	–15,8	583,2	2,7	5,4	5,2
w Opolu 2009	9,4	33,1	–21,7	657,2	2,5	5,0	5,5
Hydrological and Meteorological in Opole 2010	8,2	35,6	–21,7	868,3	2,5	4,7	5,7

a Średnie dzienne. *b* Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

a Average of a day. *b* Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE WEDŁUG MIESIĘCY
METEOROLOGICAL DATA BY MONTHS

OKRESY PERIODS	Temperatury powietrza ^a w °C Air temperatures ^a in °C				Opady atmosferyczne w mm Atmospheric precipitation in mm				Usłonecznienie ^b w h Insolation ^b in h			
	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
I–XII	10,5	9,0	9,4	8,2	674,2	583,2	657,2	868,3	4,8	5,4	5,0	4,7
I	–1,0	1,0	–2,4	–5,8	31,1	47,5	26,8	43,3	1,5	1,7	1,9	1,1
II	3,5	–2,5	0,0	–0,7	31,7	51,0	48,5	19,0	2,3	2,5	1,5	2,4
III	4,7	1,4	4,0	4,0	78,7	12,7	53,1	47,2	2,9	4,6	2,1	4,3
IV	12,3	9,7	12,1	9,1	21,0	28,0	6,2	48,8	6,9	7,2	9,8	6,9
V	15,6	14,0	14,1	12,4	47,1	75,3	57,1	233,9	9,4	8,9	8,1	3,3
VI	18,3	16,8	15,7	17,6	14,3	38,4	155,7	68,6	9,3	9,2	5,4	8,9
VII	16,8	19,6	19,7	20,9	239,3	101,2	118,4	135,5	3,8	7,8	9,8	8,2
VIII	19,2	17,4	19,3	19,0	36,5	52,1	22,4	66,9	8,7	7,3	9,5	7,4
IX	13,2	15,4	15,6	12,7	56,1	28,5	13,8	85,5	5,0	7,7	6,3	5,2
X	13,1	10,4	7,8	6,8	24,2	5,8	75,6	3,2	3,8	5,1	2,1	4,7
XI	8,0	3,3	6,5	6,7	59,1	41,2	45,0	73,4	2,5	2,2	2,5	2,1
XII	2,6	0,0	–0,2	–4,6	35,1	101,5	34,6	43,0	1,9	0,8	0,8	1,2

a Wartości średnie. *b* Średnie dzienne.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

a Averages. *b* Average of a day.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity, Dz. U. z 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the geodesic status and directions in voivodship land use is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266, with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz **jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417) z późniejszymi zmianami; dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

3. Information regarding water withdrawal concern:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation of water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces, etc).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as **the quality of water** drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417) with later amendments; data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities – supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirement) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczone mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub floatacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogenic removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogenic removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewerage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewerage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewerage network).

Data concerning **the population connected to waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population connected to urban and rural waste water treatment plants.

6. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176) z późniejszymi zmianami.

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. – zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

6. Information regarding the **sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide) defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176) with later amendments.

Data regarding **particulate and gas emissions** include organized and disorganized emission.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. **Waste** shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwieniem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, monuments of nature.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska**, (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**; **splat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded open cast and underground workings.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worthy protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: **payments for use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, land-filling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); **finest for violating environmental protection requirements**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for exclusion of agricultural land from production**, as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 /6/. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA BY DIRECTION OF USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha		
POWIERZCHNIA OGÓLNA ^a	941187	941187	TOTAL AREA ^a
Użytki rolne	603956	603216	Agricultural land
Grunty orne	491484	491663	Arable land
Sady	3503	3446	Orchards
Łąki trwałe	68622	68248	Permanent meadows
Pastwiska trwałe	18388	18282	Permanent pastures
Grunty rolne zabudowane	13356	13136	Agricultural built-up areas
Grunty pod stawami	4130	4081	Under ponds areas
Grunty pod rowami	4473	4360	Under ditches areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	261886	262047	Forest land as well as woody and bushy land
Lasy	258170	258246	Forests
Grunty zadrzewione i zakrzewione	3716	3801	Woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	12070	12304	Lands under surface waters
Płynącymi	11417	11520	Flowing
Stojącymi	653	784	Standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	55768	56224	Built-up and urbanized areas
Tereny: mieszkaniowe	9319	9535	Residential areas
przemysłowe	4780	4819	Industrial areas
inne zabudowane	3006	3139	Other built-up areas
zurbanizowane niezabudowane	2217	2280	Urbanized non-build-up areas
rekreacji i wypoczynku	3527	3513	Recreational and rest areas
Tereny komunikacyjne:			Transport areas:
drogi	26678	26717	roads
kolejowe	3817	3791	railway
inne	272	272	other
Użytki kopalne	2152	2158	Minerals
Użytki ekologiczne	422	402	Ecological areas
Nie użytki	3968	4004	Wasteland
Tereny różne	3117	2990	Miscellaneous land

a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2010

As of 31 XII

 – siedziba powiatu
settlement of powiat

Granice:
Border:

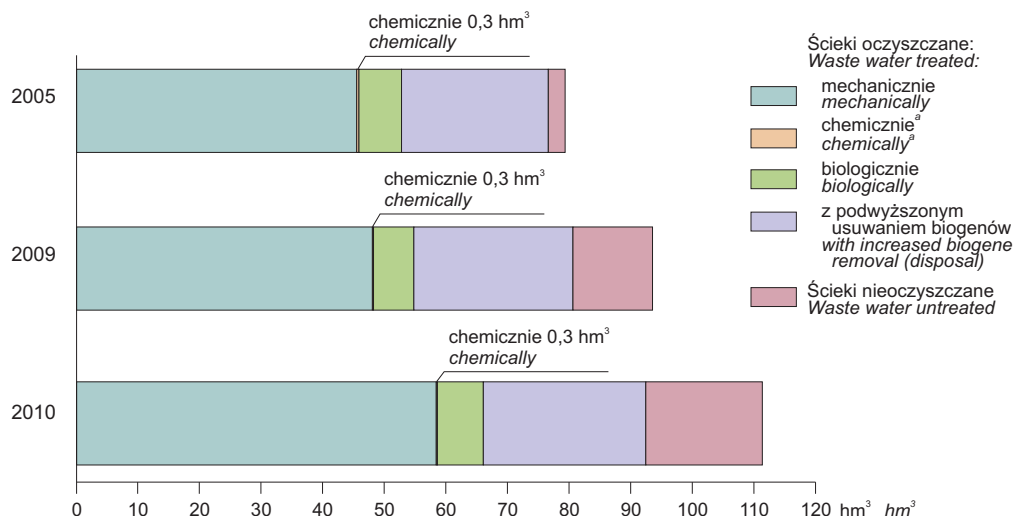
 – powiatów
powiats

 – gmin
gminas

 – RP
Poland

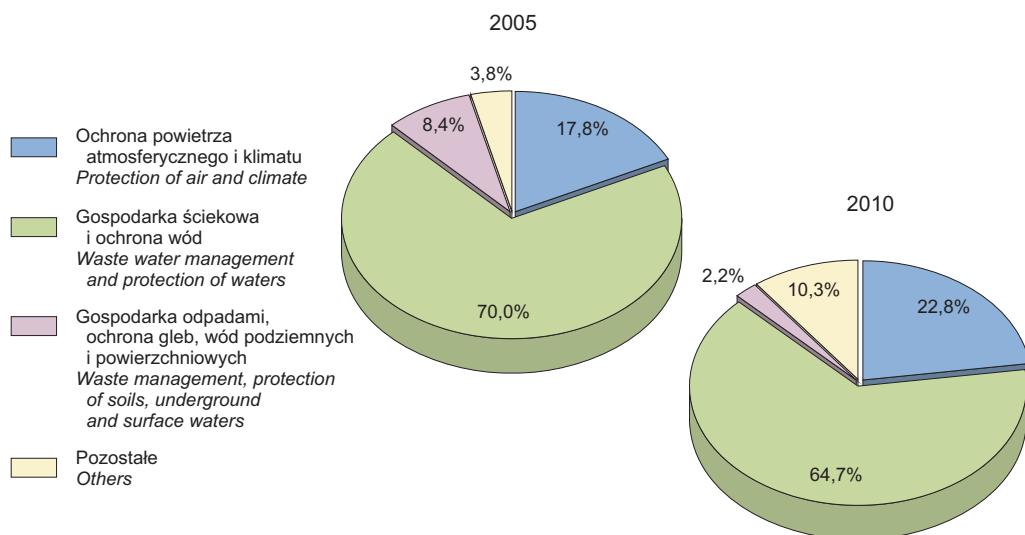

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
a Concerns only to industrial waste water.

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA (ceny bieżące)
STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION (current prices)

TABL. 2 /7/. **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	64	64	48	36	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
BY TYPE OF LAND

Grunty rolne	49	38	24	25	Agricultural land
W tym użytki rolne	44	32	24	25	Of which agricultural land
Grunty leśne	15	26	24	11	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny komunikacyjne	5	8	–	–	Transport areas
Na tereny osiedlowe	6	16	9	9	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	4	1	–	Industrial areas
Pod użytki kopalne	15	30	35	18	Minerals
Pod zbiorniki wodne	–	–	–	–	Water reservoirs
Na inne cele	37	6	3	9	Other proposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 /8/. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI**
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3657	3281	3299	3350	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3342	2956	2943	2975	devastated
zdegradowane	315	325	356	375	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	126	80	36	39	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	6	12	24	36	agricultural
leśne	55	34	12	3	forest
zagospodarowane	11	39	8	3	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 /9/. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	161,9	124,3	120,4	122,1	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	52,5	45,3	42,4	41,6	34,1	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	33,5	29,8	28,8	27,8	22,7	surface
podziemne	13,7	11,9	10,3	10,7	8,7	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,2	28,4	32,0	26,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,7	50,8	49,6	48,5	39,7	Exploitation of water-line system ^a
wody: powierzchniowe	6,7	4,8	4,1	3,8	3,1	waters: surface
podziemne	53,0	46,1	45,5	44,7	36,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 /10/. **ŻUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	144,5	110,6	106,9	110,3	100,0	TOTAL
Przemysł	48,8	42,1	40,1	40,0	36,3	Industry
w tym na cele produkcyjne ..	46,3	39,7	37,5	38,0	34,5	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	49,8	28,2	28,4	32,0	29,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,0	40,3	38,3	38,3	34,7	Exploitation of water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and replenishing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 /11/. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENÍ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i leśnych ^a w ha	1776	1339	1749	1474	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napęnianych stawów rybnych ^b w ha	1730	1809	1799	1838	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	50551	29015	29454	33065	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	1117	1174	1121	1095	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,6	0,9	0,6	0,7	per 1 ha
do napęniania stawów rybnych	49434	27840	28333	31970	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	28,6	15,4	15,7	17,4	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem do nawodnień ścieków.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 /12/. **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements	nieodpowiadającą wymaganiom non meeting requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100	83,6	16,4	below 100
100 – 1000	93,4	6,6	100 – 1000
1001 – 10000	92,9	7,2	1001 – 10000
10001 – 100000	100,0	x	10001 – 100000
powyżej 100000	x	x	over 100000

a Na podstawie szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /13/. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI***INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³	in hm ³			w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	75,1	82,0	95,6	114,0	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	42,5	54,3	66,6	84,0	73,7	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ..	3,0	2,6	2,2	2,6	2,3	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	32,6	27,7	29,0	30,0	26,3	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	72,0	79,4	93,4	111,4	97,7	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	69,0	76,7	80,6	92,4	81,1	treated
mechanicznie	33,2	45,5	48,0	58,4	51,2	mechanically
chemicznie ^b	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	chemically ^b
biologicznie	19,5	7,0	6,5	7,3	6,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	15,7	23,9	25,9	26,5	23,2	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	3,0	2,7	12,8	18,9	16,6	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,5	1,6	12,6	18,9	16,6	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	0,2	—	x	discharged by sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as constructions showed, and waste water. ^b Since 2003 concerns industrial waste water only.

TABL. 9 /14/. **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	ENTITIES
OGÓŁEM	92	58	48	59	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	64	40	35	36	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	50	33	30	32	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ...	46	31	25	27	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	2	5	5	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	14	7	5	4	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	28	18	13	23	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding water supply and sewerage companies and plants.

TABL. 10 /15/. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bio- logiczne <i>Biological</i>	Z pod- wyższonym usu- waniem biogenów <i>With in- creased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	63	31	2	25	5	Number
	2005	44	20	3	16	5	
	2009	37	16	3	14	4	
	2010	36	15	3	15	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	938,0	831,5	0,2	75,1	31,2	Capacity in dam ³ /24h
	2005	907,9	828,5	1,9	16,0	61,5	
	2009	709,2	654,5	1,8	27,4	25,5	
	2010	662,8	609,5	1,8	27,2	24,3	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	52	4	—	34	14	Number
	2005	61	1	—	41	19	
	2009	68	3	—	43	22	
	2010	71	3	—	45	23	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	234,0	9,8	—	111,8 ^b	112,4	Capacity in dam ³ /24h
	2005	216,0	0,1	—	52,8 ^b	163,1	
	2009	238,8	0,2	—	46,0 ^b	192,6	
	2010	240,1	0,2	—	46,1 ^b	193,8	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	49,4	2,6	—	23,0	23,8	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2005	57,2	0,2	x	14,9	42,1	
	2009	63,6	0,3	x	12,1	51,2	
	2010	65,8	0,3	x	12,3	53,2	

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 55. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków.

a On sewerage system; since 20 03 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 55. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	90	94	92	93	Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)
z liczby ogółem:					of total number:
wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	59	49	54	53	particulates
gazowych	9	3	5	5	gases
posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	3	1	—	16	with managed protective zone
nieposiadające wyników pomiarów:					without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	24	36	33	37	particulates
gazów	25	38	36	37	gases
imisyj	76	83	85	88	imission

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	7,7	3,8	3,1	2,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	5,4	2,8	1,9	1,7	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,5	51,8	61,4	66,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	18,0	12,2	12,4	12,4	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenki azotu	20,5	20,9	22,7	21,5	<i>nitrogen oxides</i>
tlenek węgla	17,4	17,3	22,1	27,6	<i>carbon oxide</i>
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t:					<i>per 1 km² of total area in t:</i>
pyłowych	0,8	0,4	0,3	0,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,1	5,5	6,5	7,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	997,3	997,6	2645,5	2214,8	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	99,7	85,1	113,2	163,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,2	99,6	99,9	99,9	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,4	62,2	64,8	71,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
-----------------------------------	----------------------------	---------------------------------------	---	--	---	-----------------------

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT – as of 31 XII

OGÓŁEM	2000	285	28	283	44	124	66
TOTAL	2005	190	26	239	22	98	66
	2009	246	42	299	24	89	68
	2010	241	43	304	26	80	74
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	63	8	14	–	67	x
low	2005	28	3	11	–	52	x
	2009	84	21	18	–	47	x
	2010	103	22	19	–	39	x
średnia	2000	108	9	63	12	33	x
moderate	2005	58	14	28	–	24	x
	2009	60	11	29	2	23	x
	2010	58	11	32	–	22	x
wysoka	2000	114	11	206	32	24	x
high	2005	104	9	200	22	22	x
	2009	102	10	252	22	19	x
	2010	80	10	253	26	19	x

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkani- nowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cle- aners	Inne Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	4162	398	3802	12854	9760	666
TOTAL	2005	3326	631	5289	8592	9801	488
	2009	4703	1014	6858	8223	12134	261
	2010	4295	961	6454	8406	11974	321
Skuteczność: Efficiency:							
niska low	2000	365	15	44	—	2041	x
	2005	200	9	198	—	1761	x
	2009	995	213	145	—	1634	x
	2010	977	225	148	—	854	x
średnia moderate	2000	1660	170	1043	2498	440	x
	2005	694	259	2157	—	269	x
	2009	1498	262	369	181	2607	x
	2010	1464	197	388	—	3259	x
wysoka high	2000	2137	213	2715	10356	7279	x
	2005	2432	363	2934	8592	7771	x
	2009	2210	539	6344	8042	7893	x
	2010	1854	539	5918	8406	7861	x

TABL. 13 /18/. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	61	45	40	50	Plants generated waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2510,1	1643,0	907,9	853,7	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi	2061,5	1487,5	776,8	680,3	recovered
unieszkodliwione	331,6	102,8	84,3	77,5	treated
w tym składowane ^b	312,0	96,4	71,6	61,1	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	117,0	52,7	46,8	95,9	temporarily stored
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi	82,1	90,5	85,6	79,7	recovered
unieszkodliwione	13,2	6,3	9,3	9,1	treated
w tym składowane ^b	12,4	5,9	7,9	7,2	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	4,7	3,2	5,2	11,2	temporarily stored
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	29593,7	23481,8	22507,2	22130,5	Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of the year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,9	218,7	601,4	157,4	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,3	234,1	222,6	217,6	non-reclaimed (end of the year)
zrekultywowane (w ciągu roku) ...	1,3	1,5	3,4	—	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 57. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 57. b On own plant grounds and other lands. c On own plant grounds.

TABL. 14 /19/. **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku) <i>Waste generated (during the year)</i>		Odpady dotych- czas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (ac- cumulated^b; end of the year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t	<i>in thous. t</i>		
OGÓŁEM 2009 2010	907,9 853,7	776,8 680,3	22507,2 22130,5	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	112,5	51,4	18822,1	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	127,3	121,3	35,9	<i>Coal fly ash</i>
Żużło, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	249,6	244,4	36,4	<i>Slag, furnace ash and particu- lates from boilers</i>
Osady z klarowania wody	44,1	17,3	276,0	<i>Sludges from water clarification</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste. b On own plant grounds.

TABL. 15 /20/. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2009	2010		
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej wo- jewództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
OGÓŁEM TOTAL	255045,8	255463,0	257063,6	256261,4	27,2	2491
Rezerваты przyrody	647,7	801,6	811,9	893,1	0,1	9
<i>Nature reserves</i>						
Parki krajobrazowe ^{ab}	62895,7	62403,0	62407,1	61689,0	6,6	600
<i>Landscape parks^{ab}</i>						
Obszary chronionego krajobrazu ^b ..	189805,7	189207,3	189817,4	189628,3	20,1	1844
<i>Protected landscape areas^b</i>						
Stanowiska dokumentacyjne	0,2	2,7	19,1	19,1	0,0	0
<i>Documentation sites</i>						
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe <i>Landscape –nature complexes</i>	1356,5	2583,5	3322,4	3322,4	0,4	32
Użytki ekologiczne	340,0	464,9	685,7	709,5	0,1	7
<i>Ecological arable land</i>						

a Bez otuliny. b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding buffer zones. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas.

TABL.16 /21/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^{ab} LANDSCAPE PARKS ^{ab}		Powierzchnia ^c Area ^c			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
			w ha	in ha	
OGÓŁEM	2000	63036	45784	15088	896
TOTAL	2005	62591	45745	14784	896
	2009	62591	45745	14784	896
	2010	62591	45745	14784	896
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych ^{bc}					
Opolskie landscape parks ^{bc}					
Stobrawski		52637	41558	10001	790
Góra Świętej Anny		5051	1030	3553	46
Góry Opawskie		4903	3157	1230	60

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia parków w granicach województwa. c Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Area of parks on the area of voivodship. c Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 17 /22/. **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia <i>Area</i>			<i>SPECIFICATION</i>	
		ogółem <i>total</i>	rezerwatów <i>reserves</i>			
			ściślych ^a <i>strictly protected^a</i>	częściowych ^b <i>partially protected^b</i>		
			w ha <i>in ha</i>			
OGÓŁEM	2000	30	648	6	642	TOTAL
	2005	35	802	6	796	
	2009	35	812	5	807*	
	2010	35	893	—	893	
Faunistyczne	—	—	—	—	—	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe	—	—	—	—	—	<i>Landscape</i>
Leśne	26	715	—	—	715	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	2	75	—	—	75	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	3	86	—	—	86	<i>Flora</i>
Wodne	—	—	—	—	—	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	2	12	—	—	12	<i>Inanimate nature</i>
Stepowe	2	6	—	—	6	<i>Steppe</i>
Stonoroślowe	—	—	—	—	—	<i>Halophyte</i>

a Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 /23/. **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	384	568	595	641	TOTAL
Pojedyncze drzewa	273	452	494	536	Individual trees
Grupy drzew	80	85	71	70	Tree clusters
Głazy narzutowe	10	10	9	11	Erratic boulders
Aleje	19	20	19	22	Alleys
Pozostałe	2	1	2	2	Others

TABL. 19 /24/. **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administred	Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	

FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

Opłaty^a	2000	46112	40621	Payments^a
	2005	.	31919	
	2009	.	57025	
	2010	.	63056	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	13079	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	30320	Protection of air and climate
Gospodarkę odpadami	19138	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	13422	509	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	588	159	
	2009	286	75	
	2010	194	79	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		52	–	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		–	–	Permissible emissions of air pollutants

FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

OGÓŁEM – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	3895	4812	TOTAL – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	5571	5795	
	2009	4182	4267	
	2010	4215	4024	
w tym:				of which:
Roczne		3015	3026	Annual
Jednorazowe należności		1168	898	One-time payments

^a Bez opłat za wydobywanie kopalin.

Źródło: w zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Excluding fees for mining.

Source: in regard to inflicted fines data of the Inspection of Environmental Protection, in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 20 /25/. **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	77880,5	70954,3	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	17017,2	14639,7	20,6	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	52463,1	46567,1	65,6	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	4536,5	5496,6	7,8	Waste management
Pozostałe	3863,7	4250,9	6,0	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 21 /26/. **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				

OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

OGÓŁEM	201744,6	202927,0	316764,4	328613,5	TOTAL
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	36071,0	67399,8	74913,8	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	21631,8	11049,5	10922,7	19616,1	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	133638,8	142067,3	155705,6	212735,1	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	56573,3	16944,7	8934,8	7679,6	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	73568,9	102900,6	140206,1	190511,8	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	17996,4	17166,4	75136,0	7241,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	927,9	3847,5	4070,4	4662,1	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	–	2124,1	38,9	816,4	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	7692,0	10806,7	3464,6	1266,9	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	7238,7	46,5	749,5	300,2	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 21 /26/. **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	96,4	88,0	3,7	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	705,9	443,2	13293,9	Noise and vibration reduction
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
OGÓŁEM	150531,7	37990,3	51193,3	67986,6	TOTAL
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	9966,2	21128,0	17130,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	3164,1	5515,5	13582,9	3224,0	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	796,5	1566,7	20064,5	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	5107,7	19603,6	7677,5	12385,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	2108,5	7238,2	15182,6	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	137	658	16	725	particulates
gazowych	8368	1036	–	15435	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	158,1	183,5	87,5	290,8	waste water
wody opadowe	12,9	6,7	11,2	28,5	precipitation water

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	9	2	1	4	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	7	2	1	3	of which municipal
mechaniczne	4	2	–	1	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	–	1	3	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4	–	–	–	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	33185	4600	1	201	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	32665	4600	1	173	of which municipal
mechanicznych	5200	2100	–	60	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	400	2500	1	141	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	27585	–	–	–	with increased biogene removal (disposal) ^a
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	4	–	1	1	facilities
przepustowość w m ³ /d	228	52	25	360	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	1	–	–	–	facilities
wydajność w t/r	4	–	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	3	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	8,3	7,5	0,4	–	area in ha
wydajność w t/r	61000	65000	4	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^c w t/r	12310	61807	–	100000	Capacity of waste utilization systems ^c in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	10074	63	264	123	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	12233	5375	271	481	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	153,3	96,6	108,8	99,0	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	3	–	–	–	facilities
pojemność w tys. m ³	0,4	–	–	–	capacity in thous. m ³

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603 z późniejszymi zmianami) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującego do 30 VI 2010 r. rozporządzenia.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową,

CHAPTER III ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF- GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998 with later amendments) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the classification of occupations and specialties for needs of labour market introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010.

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional

- okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeniami wodnych oraz kuratoriami oświaty).
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.
- chambers of audit, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*
- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as schools superintendent's offices).*
- 2) **Local self-government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards).*
- 3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, i.e. appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1/28/. **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty	11	11	11	11	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	71	71	71	71	<i>Gminas</i>
miejskie	3	3	3	3	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	31	32	32	32	<i>urban-rural</i>
wiejskie	37	36	36	36	<i>rural</i>
Miasta	34	35	35	35	<i>Towns</i>

TABL. 2/29/. **GMINY^a W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS^a IN 2010

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	71	1	23	23	14	7	3
Poniżej 5000	10	–	6	4	–	–	–
<i>Below</i>							
5000 – 7499	13	–	7	4	1	1	–
7500 – 9999	19	–	3	9	6	1	–
10000 – 14999	14	–	4	3	6	1	–
15000 – 19999	3	–	1	–	–	1	1
20000 – 39999	9	1	1	2	1	2	2
40000 – 99999	2	–	–	1	–	1	–
100000 i więcej	1	–	1	–	–	–	–
<i>and more</i>							

^a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.^a Of which 1 gmina is city with powiat status.TABL. 3/30/. **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>				
		poniżej <i>below</i> 300,0 km ²	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	12	1	1	8	1	1
Poniżej 50000	2	–	–	2	–	–
<i>Below</i>						
50000 – 74999	4	–	1	3	–	–
75000 – 99999	3	–	–	3	–	–
100000 i więcej	3	1	–	–	1	1
<i>and more</i>						

TABL. 4/31/. **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina coun- cils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku woje- wódzkiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
OGÓŁEM	1116	25	218	29	TOTAL
W tym kobiety	296	11	41	6	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18 – 29 lat	67	6	5	–	18 – 29 years
30 – 39	176	8	31	3	30 – 39
40 – 59	705	8	144	22	40 – 59
60 lat i więcej	168	3	38	4	60 years and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	443	22	165	29	Tertiary
Policealne	32	–	5	–	Post–secondary
Średnie	420	3	43	–	Secondary
Zasadnicze zawodowe	202	–	5	–	Basic vocational
Gimnazjalne	–	–	–	–	Lower secondary
Podstawowe	19	–	–	–	Primary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Przedstawiciele władz pu- blicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	118	13	110	19	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści	245	6	65	7	Professionals
Technicy i inny średni perso- nel	195	–	16	–	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	97	3	11	–	Clerks
Pracownicy usług i sprze- dawcy	103	–	5	2	Service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	173	–	7	–	Skilled agricultural and fish- ery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy	82	–	–	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy ma- szyn i urządzeń	35	–	1	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach pro- stych	11	–	1	–	Elementary occupations
Siły zbrojne	7	–	–	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^b	50	3	2	1	Others unclassified ^b

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. ^b Unemployed, not working and studying.

TABL. 5/32/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

OGÓŁEM	10450	10841	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3413	3422	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	7014	7395	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	4384	4653	gminas and cities with powiat status
powiaty	1720	1752	powiats
województwo	910	990	voivodship

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

OGÓŁEM	3612,92	3720,16	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3929,20	4036,06	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	3451,49	3566,49	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	3431,60	3489,19	gminas and cities with powiat status
powiaty	3136,54	3297,13	powiats
województwo	4138,81	4410,00	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 2 na str. 135–136.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 2 on page 135–136.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, the courts of law and the fire department.

2. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanor prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanor, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the prosecutor's offices and family on juvenile proceedings in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

6. **Fires** are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	30549	34637	28058	30575	TOTAL
miasta	23947	25231	20494	22797	urban areas
wieś	6602	9406	7564	7778	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	964	803	923	763	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 Kk	23	13	14	17	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	486	353	437	360	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	417	390	421	340	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	807	6632	5640	5105	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	x	6004	5082	4570	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1064	1180	1248	1006	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		121	173	117	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie – art. 197 Kk	72	43	42	45	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	1557	841	1210	1108	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	623	556	480	419	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	93	77	207	231	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	604	553	705	1293	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk	108	86	136	136	Infringings bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	119	114	134	138	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (dok.)					Against the activities of state institutions and local self-government (cont.)
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	280	245	349	367	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b Kk ^a	88	103	79	652	Corruption – Art. 228–231, 250a 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	243	603	769	786	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	104	117	113	157	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów	1409	1054	207	560	Against the reliability of documents
Przeciwko mieniu	21142	18781	13896	15924	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy – art. 278 Kk	6768	7442	4962	5427	Property theft – Art. 278 Criminal Code
w tym kradzież samochodu	781	727	190	181	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	352	151	124	128	Willful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	9407	5083	3569	4038	Burglary – Art. 279 Criminal Code
Rozbój – art. 280 Kk		400	261	225	Robbery – Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk	749	37	28	25	Theft with assault – Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk }		49	81	88	Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code
Oszustwo – art. 286 i 287 Kk	1653	1046	457	822	Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	587	329	178	218	Against economic activity
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr. 70 poz. 473) z późniejszymi zmianami	1	72	84	27	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 2007 No. 70, item 473) with later amendments
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631) z późniejszymi zmianami	50	298	167	197	On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631) with later amendments
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) z późniejszymi zmianami	1018	1984	1401	1711	On Fighting Drug Addiction – law dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485) with later amendments
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765) z późniejszymi zmianami	54	22	25	16	Treasury crimes – Treasury Penal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) with later amendments
W tym akcyza	41	6	3	4	Of which excise

^a Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code as well as selected other, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 2 /34/. **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	59,2	68,0	72,3	73,0	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	87,5	84,6	85,3	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	89,2	98,7	98,8	99,0	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	94,5	95,1	96,0	96,5	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		90,9	91,9	89,8	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece		99,9	99,9	100,0	100,0
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,9	94,8	96,6	95,7	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	45,0	45,9	48,9	53,8	Against property

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 79.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

a See general notes, item 4 on page 79.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	6669	14221	12331	TOTAL
mężczyźni	6258	13275	11510	<i>males</i>
kobiety	411	946	821	<i>females</i>
W tym rodzaje przestępstw:				Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	686	1219	1232	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	11	18	9	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu – art. 156–159 Kk	549	678	630	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156–159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	5624	4195	<i>Against safety of transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	5218	3908	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code^a</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	265	422	342	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	27	25	27	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1062	631	967	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	426	384	326	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>

a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
W tym rodzaje przestępstw: (dok.)				Of which type of crime: (cont.)
Przeciwko mieniu	3223	4351	3357	Against property
w tym:				of which:
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	779	1409	1084	property theft – Art. 278 Criminal Code
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	1036	759	545	burglary – Art. 279 Criminal Code
rozbój – art. 280 Kk	158	209	108	robbery – Art. 280 Criminal Code

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 /36/. **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zdarzenia:					Events:
Pożary	3330	4675	4108	3025	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	68	90	70	67	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	463	593	654	628	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	99	132	125	109	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^a	761	1110	951	562	in agriculture ^a
lasów	272	244	183	80	forests
Miejskowe zagrożenia	3821	4902	6413	8862	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	583	848	2171	4412	natural catastrophes
awarie techniczne ^b	68	123	94	306	technical failures ^b
środki transportu ^c	894	1437	1519	1374	transport equipment ^c
infrastrukturę komunalną	22	35	56	57	municipal infrastructure
Wyjazdy do fałszywych alarmów	440	613	687	663	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					Rescue personnel participating in rescue operations:
Pożary	27850	33132	34509	24817	Fires
Miejskowe zagrożenia	21709	24875	38726	55830	Local threats
Wypadki z ludźmi	805	1121	1516	1666	Casualties
ofiary śmiertelne	113	112	157	168	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	692	1009	1359	1498	injured and burn victims
w tym ratownicy	19	23	26	14	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	58	63	111	114	Of which during fires
ofiary śmiertelne	11	11	12	9	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	47	52	99	105	injured and burn victims
w tym ratownicy	10	12	16	6	of which rescue personnel

a, b Dotyczy głównie: a – budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, b – chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. c Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu.

a, b Primarily involve: a – livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, b – chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. c Transportation accidents: road, rail, air.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Opole.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- 1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgonu) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądu okręgowego – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) poczynając od 2000 r. opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te zostały przeliczone według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
- 1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional court – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) since 2000 were prepared assuming the number of population, balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002. Data have been re-calculated in the administrative division obligatory as of 31 XII 2002.

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilno-prawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

4. Median age of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half did not reach yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Church or the Religious Association. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted only in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers at the age under of 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers at the age of 50 and over – to the group 45–49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

8. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

9. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

8. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

9. The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, **outflow** – registration of departure from permanent residence.

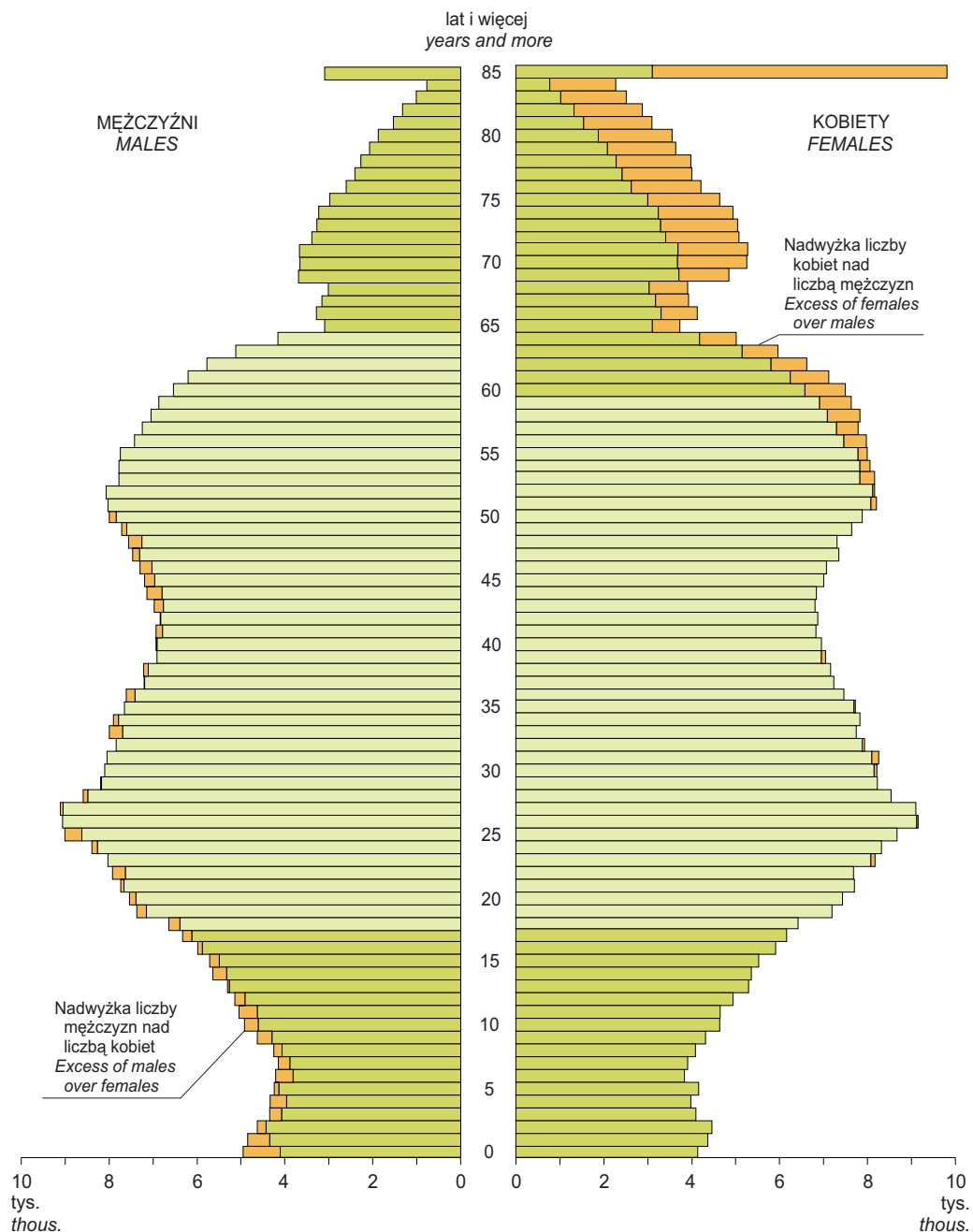
10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010

As of 31 XII

Wiek:
Age:

produkcyjny
working

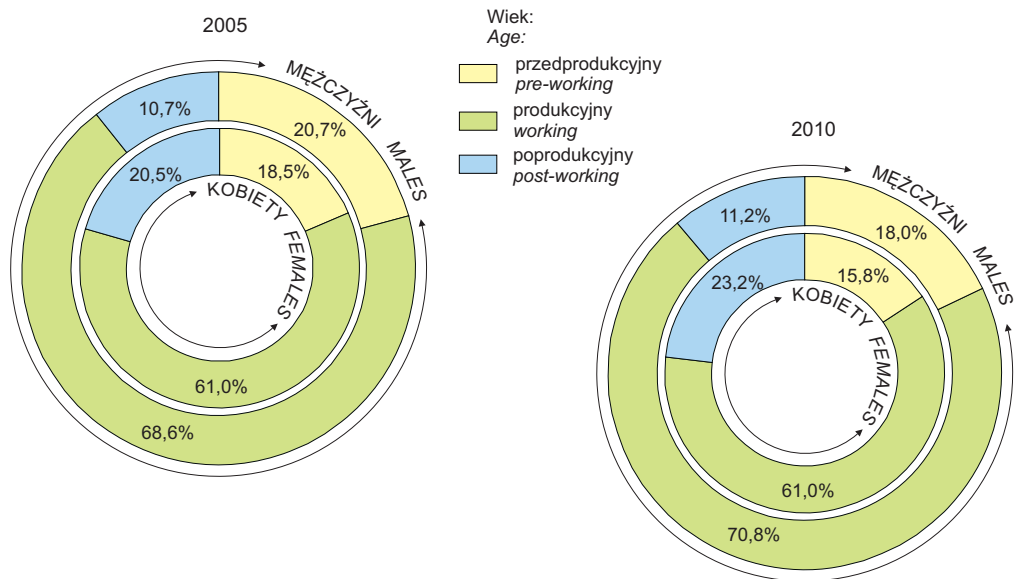
nieprodukcyjny
non-working

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI

Stan w dniu 31 XII

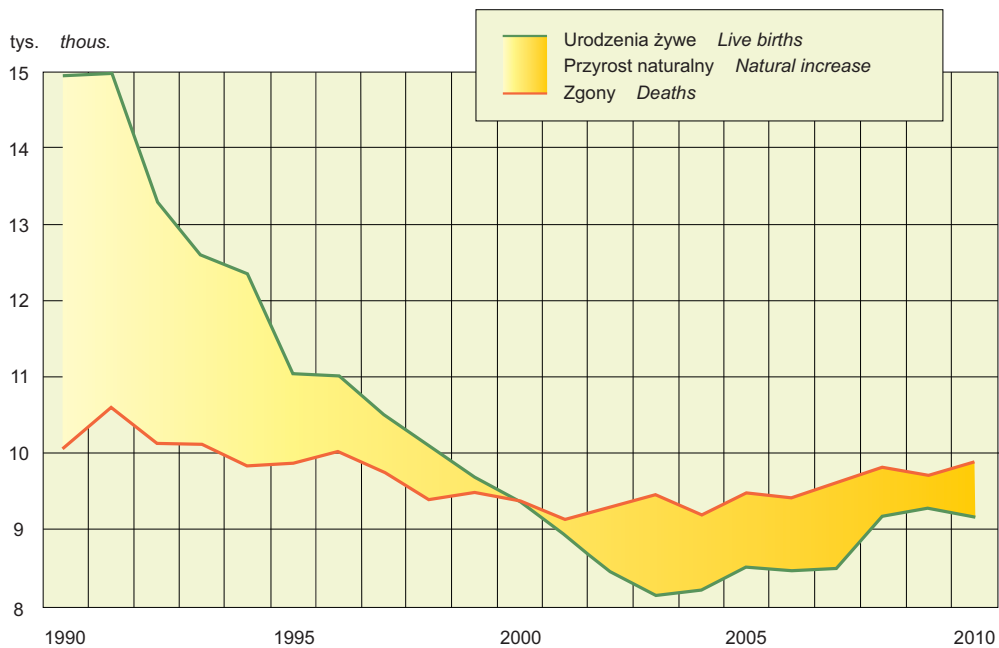
STRUCTURE OF POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUP AND SEX

As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS

TABL. 1 /37/. **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI					
AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	1072541	1049541	1031922	1029894	TOTAL
mężczyźni	521319	508437	498695	498011	males
kobiety	551222	541104	533227	531883	females
Miasta	564844	552737	540629	538578	Urban areas
Wieś	507697	496804	491293	491316	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII					
AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	1070598	1047407	1031097	1028585	TOTAL
mężczyźni	520281	507195	498373	497521	males
kobiety	550317	540212	532724	531064	females
Miasta	563579	551238	539521	537486	Urban areas
Wieś	507019	496169	491576	491099	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	106	107	107	107	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	52,6	52,6	52,3	52,3	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	114	111	110	109	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 /38/. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2009	2010					
				ogółem grand total	w tym męż- czyźni of which males	z ogółem of total			
						miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	1070598	1047407	1031097	1028585	497521	537486	255967	491099	241554
0 – 2 lata	29930	24809	26867	27508	14528	14302	7522	13206	7006
3 – 6	45835	37028	33005	33350	17251	17502	9097	15848	8154
7 – 12	88621	68416	57530	54906	28323	26755	13789	28151	14534
13 – 15	53977	43163	34372	32995	16783	15861	8158	17134	8625
16 – 18	57601	48248	40278	37602	19086	18381	9359	19221	9727
19 – 24	102423	107530	97397	93899	47334	48105	24198	45794	23136
25 – 29	77290	82508	87016	88041	44296	46250	23233	41791	21063
30 – 34	73260	75479	79509	80206	40192	43158	21571	37048	18621
35 – 39	79561	71498	72241	73528	36863	38366	19194	35162	17669
40 – 44	86933	76909	70088	69414	35064	34332	17053	35082	18011
45 – 49	83035	83633	76035	73911	37497	36213	17648	37698	19849
50 – 54	68157	79700	80937	80468	39949	42987	20310	37481	19639
55 – 59	44169	64588	74962	75850	36586	43177	19963	32673	16623
60 – 64	54805	40853	53890	60243	27991	36446	16258	23797	11733
65 – 69	47382	49108	39927	36919	16352	20908	9120	16011	7232
70 – 74	36242	40459	43036	42976	17340	21669	8503	21307	8837
75 – 79	23719	28816	32357	32947	12431	16500	6168	16447	6263
80 lat i więcej and more	17658	24662	31650	33822	9655	16574	4823	17248	4832

TABL. 3 /39/. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1070598	1047407	1031097	1028585	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	257549	205079	177472	173242	Pre-working age
mężczyźni	131984	105049	91081	89285	males
kobiety	125565	100030	86391	83957	females
Miasta	129583	102217	88380	86412	Urban areas
mężczyźni	66627	52580	45525	44688	males
kobiety	62956	49637	42855	41724	females
Wieś	127966	102862	89092	86830	Rural areas
mężczyźni	65357	52469	45556	44597	males
kobiety	62609	50393	43536	42233	females
W wieku produkcyjnym	658071	677421	677867	676427	Working age
w tym w wieku mobilnym ...	437882	430509	420831	418207	of which of mobility age
mężczyźni	341831	347938	351422	352458	males
w tym w wieku mobilnym ...	221192	216798	211690	210435	of which of mobility age
kobiety	316240	329483	326445	323969	females
w tym w wieku mobilnym ...	216690	213711	209141	207772	of which of mobility age
Miasta	358470	365809	358090	355235	Urban areas
mężczyźni	181220	184131	183050	182665	males
kobiety	177250	181678	175040	172570	females
Wieś	299601	311612	319777	321192	Rural areas
mężczyźni	160611	163807	168372	169793	males
kobiety	138990	147805	151405	151399	females
W wieku poprodukcyjnym	154978	164907	175758	178916	Post-working age
mężczyźni	46466	54208	55870	55778	males
kobiety	108512	110699	119888	123138	females
Miasta	75526	83212	93051	95839	Urban areas
mężczyźni	22384	26548	28304	28614	males
kobiety	53142	56664	64747	67225	females
Wieś	79452	81695	82707	83077	Rural areas
mężczyźni	24082	27660	27566	27164	males
kobiety	55370	54035	55141	55913	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	63	55	52	52	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52	46	42	41	Males
Kobiety	74	64	63	64	Females

TABL. 4 /40/. **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous</i>					
OGÓŁEM	999,7	978,5	956,3	928,4	897,1	TOTAL
mężczyźni	481,8	472,0	462,2	449,2	434,6	males
kobiety	517,8	506,5	494,2	479,2	462,5	females
Miasta	519,2	505,8	491,6	474,0	454,5	Urban areas
mężczyźni	245,8	239,3	232,6	224,4	215,3	males
kobiety	273,3	266,5	259,0	249,7	239,1	females
Wieś	480,5	472,7	464,7	454,4	442,6	Rural areas
mężczyźni	236,0	232,8	229,6	224,9	219,3	males
kobiety	244,5	239,9	235,1	229,5	223,3	females
W wieku przedprodukcyjnym	160,5	156,1	151,7	138,0	122,9	Pre-working age
mężczyźni	82,5	80,2	77,8	70,8	63,1	males
kobiety	78,0	76,0	73,9	67,2	59,9	females
Miasta	81,5	80,5	78,2	70,8	63,0	Urban areas
mężczyźni	41,9	41,3	40,0	36,3	32,2	males
kobiety	39,6	39,2	38,2	34,6	30,7	females
Wieś	79,0	75,6	73,6	67,2	60,0	Rural areas
mężczyźni	40,6	38,9	37,8	34,5	30,8	males
kobiety	38,4	36,7	35,7	32,6	29,1	females
W wieku produkcyjnym	640,0	599,4	563,7	539,3	515,2	Working age
mężczyźni	335,9	317,0	298,4	286,1	276,2	males
kobiety	304,1	282,4	265,2	253,2	239,0	females
Miasta	326,5	300,0	280,8	269,0	256,2	Urban areas
mężczyźni	169,5	157,0	146,7	140,7	135,5	males
kobiety	157,0	143,0	134,1	128,2	120,7	females
Wieś	313,5	299,3	282,8	270,3	259,0	Rural areas
mężczyźni	166,4	160,0	151,7	145,4	140,7	males
kobiety	147,1	139,3	131,1	125,0	118,3	females
W wieku poprodukcyjnym	199,2	223,0	241,0	251,1	258,9	Post-working age
mężczyźni	63,4	74,9	85,9	92,4	95,3	males
kobiety	135,8	148,1	155,0	158,8	163,6	females
Miasta	111,2	125,3	132,6	134,2	135,3	Urban areas
mężczyźni	34,4	41,0	45,9	47,4	47,6	males
kobiety	76,7	84,3	86,7	86,9	87,7	females
Wieś	88,1	97,8	108,3	116,9	123,6	Rural areas
mężczyźni	29,0	33,9	40,0	45,0	47,7	males
kobiety	59,1	63,9	68,3	71,9	75,9	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	56	63	70	72	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	43	49	55	57	57	Males
Kobiety	70	79	86	89	93	Females

TABL. 5 /41/. **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	34	563579	52,6
TOTAL	2005	35	551238	52,6
	2009	35	539521	52,3
	2010	35	537486	52,3
Poniżej 2000		2	3526	0,3
<i>Below</i>				
2000 – 4999		8	24708	2,4
5000 – 9999		13	93923	9,1
10000 – 19999		6	94250	9,2
20000 – 49999		4	131047	12,7
50000 – 99999		1	64322	6,3
100000 i więcej		1	125710	12,2
<i>and more</i>				

TABL. 6 /42/. **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	68	507019	47,4
TOTAL	2005	68	496169	47,4
	2009	68	491576	47,7
	2010	68	491099	47,8
Poniżej 2000		–	–	x
<i>Below</i>				
2000 – 4999		16	65818	6,4
5000 – 6999		17	100811	9,8
7000 – 9999		26	216576	21,1
10000 i więcej		9	107894	10,5
<i>and more</i>				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.TABL. 7 /43/. **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI (wiek środkowy ludności) WEDŁUG PŁCI****MEDIAN AGE POPULATION (median age of population) BY SEX**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	35,4	37,6	39,1	39,5	TOTAL
mężczyźni	33,9	36,0	37,5	37,8	<i>males</i>
kobiety	36,9	39,1	40,8	41,2	<i>females</i>
Miasta	35,9	38,1	39,7	40,0	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	33,9	35,9	37,5	37,9	<i>males</i>
kobiety	37,8	40,2	41,9	42,4	<i>females</i>
Wieś	34,9	37,0	38,5	38,9	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	33,9	36,1	37,5	37,8	<i>males</i>
kobiety	35,9	38,0	39,6	40,0	<i>females</i>

TABL. 8 /44/. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural in- crease
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	5162	3559	52	1257	9369	9378	56	-9
TOTAL	2005	4969	3169	203	1848	8496	9471	42	-975
	2009	6154	3900	51	1762	9280	9718	46	-438
	2010	5693	3591	41	1516	9163	9882	48	-719
Miasta	2000	2810	1775	43	985	4530	4603	25	-73
Urban areas	2005	2682	1603	146	1362	4476	4756	24	-280
	2009	3329	1925	27	1256	4862	4872	31	-10
	2010	2947	1700	23	1047	4765	5046	29	-281
Wieś	2000	2352	1784	9	272	4839	4775	31	64
Rural areas	2005	2287	1566	57	486	4020	4715	18	-695
	2009	2825	1975	24	506	4418	4846	15	-428
	2010	2746	1891	18	469	4398	4836	19	-438
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2000	4,8	3,3	4,9	1,2	8,7	8,7	6,0	-0,0
TOTAL	2005	4,7	3,0	19,4	1,8	8,1	9,0	4,9	-0,9
	2009	6,0	3,8	4,9	1,7	9,0	9,4	5,0	-0,4
	2010	5,5	3,5	4,0	1,5	8,9	9,6	5,2	-0,7
Miasta	2000	5,0	3,1	7,6	1,7	8,0	8,1	5,5	-0,1
Urban areas	2005	4,9	2,9	26,5	2,5	8,1	8,6	5,4	-0,5
	2009	6,2	3,6	5,0	2,3	9,0	9,1	6,4	-0,1
	2010	5,5	3,2	4,3	2,0	8,9	9,4	6,1	-0,5
Wieś	2000	4,6	3,5	1,8	0,5	9,5	9,4	6,4	0,1
Rural areas	2005	4,6	3,1	11,5	1,0	8,1	9,5	4,5	-1,4
	2009	5,7	4,0	4,9	1,0	9,0	9,9	3,4	-0,9
	2010	5,6	3,8	3,7	1,0	8,9	9,8	4,3	-0,9

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of: separations – per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 9 /45/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeń- stwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>				Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a <i>Difference between contracted and dis- solved marria- ges^a</i>		
			ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>			przez rozwód ^b <i>by divorce^b</i>	
			w licz- bach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		w licz- bach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>
OGÓŁEM	2009	6154	5967	24,7	3113	1092	1762	7,3	-281
TOTAL	2010	5693	5742	23,8	3050	1176	1516	6,3	-497
Miasta	2009	3329	3371	27,6	1549	566	1256	10,3	-629
<i>Urban areas</i>	2010	2947	3222	26,5	1560	615	1047	8,6	-791
Wieś	2009	2825	2596	21,8	1564	526	506	4,2	348
<i>Rural areas</i>	2010	2746	2520	21,1	1490	561	469	3,9	294

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów orzeczonych z powództwa osób zamieszkających za granicą.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude divorces if the persons filling petition for a divorce live abroad.

TABL. 10 /46/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

OGÓŁEM	2009	6154	331	2308	2187	667	241	217	148	55
GRAND TOTAL	2010	5693	243	2067	2135	642	226	172	137	71
19 lat i mniej	2009	57	32	22	2	1	–	–	–	–
and less	2010	26	12	10	4	–	–	–	–	–
20 – 24	2009	1359	208	930	201	18	1	1	–	–
.....	2010	1117	161	779	159	13	4	1	–	–
25 – 29	2009	2636	77	1105	1274	155	20	5	–	–
.....	2010	2584	62	1065	1303	133	18	3	–	–
30 – 34	2009	1120	9	204	550	283	57	16	1	–
.....	2010	1048	7	171	509	306	46	9	–	–
35 – 39	2009	424	4	36	129	145	69	38	3	–
.....	2010	386	–	34	126	126	80	19	1	–
40 – 49	2009	278	1	8	25	51	79	87	27	–
.....	2010	273	1	5	32	55	65	86	27	2
50 – 59	2009	168	–	3	5	13	13	56	74	4
.....	2010	142	–	3	2	8	11	48	60	10
60 lat i więcej	2009	112	–	–	1	1	2	14	43	51
and more	2010	117	–	–	–	1	2	6	49	59

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM	2009	3329	122	1027	1313	410	159	155	107	36
TOTAL	2010	2947	76	888	1192	410	146	102	88	45
19 lat i mniej	2009	26	16	7	2	1	–	–	–	–
and less	2010	11	5	5	1	–	–	–	–	–
20 – 24	2009	589	68	405	104	11	–	1	–	–
.....	2010	453	48	319	79	4	2	1	–	–
25 – 29	2009	1383	30	479	767	91	14	2	–	–
.....	2010	1279	21	460	702	81	13	2	–	–
30 – 34	2009	692	6	107	347	182	38	11	1	–
.....	2010	614	2	84	301	198	27	2	–	–
35 – 39	2009	263	1	22	75	89	46	27	3	–
.....	2010	240	–	16	83	82	49	10	–	–
40 – 49	2009	172	1	5	14	29	47	59	17	–
.....	2010	183	–	2	25	39	49	53	15	–
50 – 59	2009	129	–	2	4	6	12	43	60	2
.....	2010	89	–	2	1	6	5	30	37	8
60 lat i więcej	2009	75	–	–	–	1	2	12	26	34
and more	2010	78	–	–	–	–	1	4	36	37

TABL. 10 /46/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged								
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more	
WIEŚ RURAL AREAS										
RAZEM TOTAL	2009 2010	2825 2746	209 167	1281 1179	874 943	257 232	82 80	62 70	41 49	19 26
19 lat i mniej and less	2009 2010	31 15	16 7	15 5	— 3	— —	— —	— —	— —	— —
20 – 24	2009 2010	770 664	140 113	525 460	97 80	7 9	1 2	— —	— —	— —
25 – 29	2009 2010	1253 1305	47 41	626 605	507 601	64 52	6 5	3 1	— —	— —
30 – 34	2009 2010	428 434	3 5	97 87	203 208	101 108	19 19	5 7	— —	— —
35 – 39	2009 2010	161 146	3 —	14 18	54 43	56 44	23 31	11 9	— 1	— —
40 – 49	2009 2010	106 90	— 1	3 3	11 7	22 16	32 16	28 33	10 12	— 2
50 – 59	2009 2010	39 53	— —	1 1	1 1	7 2	1 6	13 18	14 23	2 2
60 lat i więcej and more	2009 2010	37 39	— —	— —	1 —	— 1	— 1	2 2	17 13	17 22

TABL. 11 /47/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**

MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE-GROOMS AND BRIDES

LATA YEARS POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females			
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced	
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
OGÓŁEM 2009	6154	5460	118	576	
GRAND TOTAL 2010	5693	5075	109	509	
Kawalerowie 2009	5442	5142	36	264	
Single 2010	5005	4770	28	207	
Wdowcy 2009	103	19	46	38	
Widowers 2010	77	14	33	30	
Rozwiedzeni 2009	609	299	36	274	
Divorced 2010	611	291	48	272	
MIASTA URBAN AREAS					
RAZEM 2009	3329	2868	73	388	
TOTAL 2010	2947	2550	52	345	
Kawalerowie 2009	2813	2644	17	152	
Single 2010	2488	2349	9	130	
Wdowcy 2009	61	10	28	23	
Widowers 2010	45	7	16	22	
Rozwiedzeni 2009	455	214	28	213	
Divorced 2010	414	194	27	193	

TABL. 11 /47/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)***MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE-GROOMS AND BRIDES (cont.)*

LATA YEARS		Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>			panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>					
RAZEM	2009	2825	2592	45	188
TOTAL	2010	2746	2525	57	164
Kawalerowie	2009	2629	2498	19	112
Single	2010	2517	2421	19	77
Wdowcy	2009	42	9	18	15
Widowers	2010	32	7	17	8
Rozwiedzeni	2009	154	85	8	61
Divorced	2010	197	97	21	79

TABL. 12 /48/. **ZAWARTE MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY CHURCHES	2009			2010		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM 2009	3900	1925	1975	3591	1700	1891
TOTAL 2010						
W tym Kościół Katolicki 3884		1914	1970	3578	1694	1884
Of which Catholic Church						

^a Ze skutkami cywilnymi.^a With civil law consequences.TABL. 13 /49/. **ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged								
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more	
OGÓŁEM GRAND TOTAL										
OGÓŁEM 2009	1762	7	123	303	340	303	447	198	41	
GRAND TOTAL 2010	1516	4	119	262	297	246	346	203	39	
19 lat i mniej 2009	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
and less 2010	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
20 – 24 2009	46	2	32	10	1	–	1	–	–	
..... 2010	49	3	37	9	–	–	–	–	–	
25 – 29 2009	212	3	69	114	23	3	–	–	–	
..... 2010	188	–	63	107	13	3	2	–	–	
30 – 34 2009	342	2	19	131	159	28	3	–	–	
..... 2010	305	–	16	118	144	23	3	1	–	
35 – 39 2009	328	–	2	37	121	142	23	3	–	
..... 2010	272	1	1	22	111	118	17	2	–	
40 – 49 2009	513	–	1	10	32	123	325	21	1	
..... 2010	399	–	1	5	28	98	244	23	–	
50 – 59 2009	256	–	–	1	4	6	92	144	9	
..... 2010	244	–	1	1	1	4	76	153	8	
60 lat i więcej 2009	65	–	–	–	–	1	3	30	31	
and more 2010	59	–	–	–	–	–	4	24	31	

TABL. 13 /49/. ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)

DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE (cont.)

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM	2009	1256	5	66	205	230	226	339	153	32
TOTAL	2010	1047	2	65	181	194	172	259	144	30
19 lat i mniej	2009	–	–	–	–	–	–	–	–	–
and less	2010	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	2009	21	–	15	4	1	–	1	–	–
.....	2010	35	1	25	9	–	–	–	–	–
25 – 29	2009	144	3	39	82	18	2	–	–	–
.....	2010	120	–	29	79	10	1	1	–	–
30 – 34	2009	234	2	11	88	108	22	3	–	–
.....	2010	198	–	8	77	93	17	3	–	–
35 – 39	2009	233	–	–	24	81	108	17	3	–
.....	2010	181	1	1	12	75	82	8	2	–
40 – 49	2009	383	–	1	6	20	89	248	18	1
.....	2010	289	–	1	3	15	70	185	15	–
50 – 59	2009	188	–	–	1	2	4	68	106	7
.....	2010	178	–	1	1	1	2	59	108	6
60 lat i więcej	2009	53	–	–	–	–	1	2	26	24
and more	2010	46	–	–	–	–	–	3	19	24

WIEŚ
RURAL AREAS

RAZEM	2009	506	2	57	98	110	77	108	45	9
TOTAL	2010	469	2	54	81	103	74	87	59	9
19 lat i mniej	2009	–	–	–	–	–	–	–	–	–
and less	2010	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	2009	25	2	17	6	–	–	–	–	–
.....	2010	14	2	12	–	–	–	–	–	–
25 – 29	2009	68	–	30	32	5	1	–	–	–
.....	2010	68	–	34	28	3	2	1	–	–
30 – 34	2009	108	–	8	43	51	6	–	–	–
.....	2010	107	–	8	41	51	6	–	1	–
35 – 39	2009	95	–	2	13	40	34	6	–	–
.....	2010	91	–	–	10	36	36	9	–	–
40 – 49	2009	130	–	–	4	12	34	77	3	–
.....	2010	110	–	–	2	13	28	59	8	–
50 – 59	2009	68	–	–	–	2	2	24	38	2
.....	2010	66	–	–	–	–	2	17	45	2
60 lat i więcej	2009	12	–	–	–	–	–	1	4	7
and more	2010	13	–	–	–	–	–	1	5	7

TABL. 14 /50/. **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL			
OGÓŁEM	1762	1516	GRAND TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	716	598	Marriages without children
Z dziećmi	1046	918	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	627	568	1
2	331	286	2
3	72	57	3
4 i więcej	16	7	4 and more
MIASTA URBAN AREAS			
RAZEM	1256	1047	TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	532	441	Marriages without children
Z dziećmi	724	606	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	447	391	1
2	225	179	2
3	44	32	3
4 i więcej	8	4	4 and more
WIEŚ RURAL AREAS			
RAZEM	506	469	TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	184	157	Marriages without children
Z dziećmi	322	312	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	180	177	1
2	106	107	2
3	28	25	3
4 i więcej	8	3	4 and more

a Poniżej 18 lat.
a Below age 18.

TABL. 15 /51/. **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	9280	9163	4765	4398	Live births
Małżeńskie	7329	7208	3555	3653	Legitimate
chłopcy	3895	3944	1929	2015	males
dziewczęta	3434	3264	1626	1638	females
Pozamałżeńskie	1951	1955	1210	745	Illegitimate
chłopcy	1005	1058	661	397	males
dziewczęta	946	897	549	348	females
Urodzenia martwe	42	32	11	21	Still births

TABL. 16 /52/. **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2009	9280	4773	3108	927	255	109	107
TOTAL	2010	9163	4664	3187	829	285	101	97
19 lat i mniej	2009	546	503	38	5	–	–	–
and less	2010	490	439	49	2	–	–	–
20 – 24	2009	2074	1545	442	71	15	1	–
.....	2010	1936	1362	487	66	15	6	–
25 – 29	2009	3292	1860	1120	226	50	17	18
.....	2010	3359	1968	1104	209	52	15	11
30 – 34	2009	2373	731	1150	347	86	31	28
.....	2010	2358	732	1151	320	103	28	24
35 – 39	2009	836	124	323	236	75	42	36
.....	2010	851	145	349	193	90	37	37
40 – 44	2009	150	10	34	39	27	18	22
.....	2010	164	17	47	39	25	15	21
45 lat i więcej	2009	9	–	1	3	2	–	3
and more	2010	5	1	–	–	–	–	4

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM	2009	100,0	51,4	33,5	10,0	2,7	1,2	1,2
TOTAL	2010	100,0	50,9	34,8	9,0	3,1	1,1	1,1
19 lat i mniej	2009	100,0	92,1	7,0	0,9	x	x	x
and less	2010	100,0	89,6	10,0	0,4	x	x	x
20 – 24	2009	100,0	74,5	21,3	3,4	0,7	0,1	x
.....	2010	100,0	70,3	25,2	3,4	0,8	0,3	x
25 – 29	2009	100,0	56,5	34,0	6,9	1,5	0,5	0,5
.....	2010	100,0	58,6	32,9	6,2	1,6	0,4	0,3
30 – 34	2009	100,0	30,8	48,5	14,6	3,6	1,3	1,2
.....	2010	100,0	31,0	48,8	13,6	4,4	1,2	1,0
35 – 39	2009	100,0	14,8	38,7	28,2	9,0	5,0	4,3
.....	2010	100,0	17,1	41,0	22,7	10,6	4,3	4,3
40 – 44	2009	100,0	6,6	22,7	26,0	18,0	12,0	14,7
.....	2010	100,0	10,4	28,7	23,8	15,2	9,1	12,8
45 lat i więcej	2009	100,0	x	11,1	33,3	22,3	x	33,3
and more	2010	100,0	20,0	x	x	x	x	80,0

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

a,b Including births from mothers aged: a – under 15, b – 50 and more.

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z ogółem <i>Of total</i>					
				miasta <i>urban areas</i>			wieś <i>rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>Females</i>
OGÓŁEM TOTAL	9882	5158	4724	5046	2653	2393	4836	2505	2331
0 – 4 lata	52	27	25	30	18	12	22	9	13
5 – 9	5	4	1	3	2	1	2	2	–
10 – 14	5	3	2	3	2	1	2	1	1
15 – 19	29	22	7	10	7	3	19	15	4
20 – 24	45	40	5	25	22	3	20	18	2
25 – 29	45	34	11	18	14	4	27	20	7
30 – 34	57	45	12	31	22	9	26	23	3
35 – 39	89	74	15	46	38	8	43	36	7
40 – 44	140	98	42	79	55	24	61	43	18
45 – 49	258	193	65	132	90	42	126	103	23
50 – 54	469	328	141	266	186	80	203	142	61
55 – 59	721	483	238	413	273	140	308	210	98
60 – 64	873	595	278	521	338	183	352	257	95
65 – 69	816	540	276	448	293	155	368	247	121
70 – 74	1308	781	527	645	365	280	663	416	247
75 – 79	1562	785	777	770	376	394	792	409	383
80 – 84	1647	639	1008	761	300	461	886	339	547
85 lat i więcej <i>and more</i>	1761	467	1294	845	252	593	916	215	701

TABL. 19 /55/. **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2008	2009				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z ogółem of total	
					miasta urban areas	wieś rural areas
		na 100 tys. ludności		per 100 thous. population		
OGÓŁEM TOTAL	949,5	943,1	1038,8	853,6	905,4	984,3
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases	5,0	4,6	5,0	4,1	5,0	4,1
Nowotwory Neoplasms	237,9	241,6	283,7	202,3	255,7	226,3
w tym nowotwory złośliwe of which malignant neoplasms	232,8	235,2	275,3	197,8	248,3	221,0
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ	0,9	0,8	0,8	0,8	0,6	1,0
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu od- żywiania i przemiany metabolicznej Endocrine, nutritional and metabolic diseases	22,8	24,7	21,7	27,6	21,4	28,4
w tym cukrzyca of which diabetes mellitus	22,6	24,6	21,5	27,6	21,2	28,4
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów Diseases of the nervous system and sense organs	10,5	7,7	5,0	10,1	8,7	6,5
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	466,9	459,2	452,7	465,3	415,7	506,8
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa hypertensive disease	17,2	19,6	16,5	22,5	16,2	23,4
choroba niedokrwienna serca ischaemic heart disease	80,4	65,9	78,3	54,3	62,1	70,1
choroby naczyń mózgowych cerebrovascular diseases	70,1	70,1	67,3	72,7	60,8	80,2
miażdżycza atherosclerosis	159,1	167,3	147,4	186,0	153,5	182,4
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	42,1	39,2	54,4	25,0	33,1	45,9
Choroby układu trawiennego Diseases of the digestive system	36,4	33,7	43,0	25,0	37,7	29,2
Choroby układu moczowo-płciowego Diseases of the genitourinary system	12,7	12,6	14,1	11,3	11,9	13,4
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodo- wym Conditions originating in the perinatal period	2,6	1,0	1,2	0,8	1,3	0,6
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	1,8	3,1	3,6	2,6	4,1	2,0
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	52,5	62,1	68,3	56,4	57,2	67,4
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	56,7	52,3	85,1	21,6	52,6	52,0
w tym zamierzone samookaleczenie of which self inflicted injury	12,5	16,0	28,9	3,9	16,5	15,4

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 20 /56/. **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Z ogółem Of total	
				miasta urban areas	wieś rural areas
	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births				
OGÓŁEM TOTAL	5,2	5,2	5,3	6,1	4,3
0 dni days	2,1	1,4	2,9	1,9	2,3
1 – 6 days	0,5	0,8	0,2	0,6	0,5
7 – 29 dni days	0,8	0,8	0,7	1,0	0,5
1 miesiąc month	0,7	0,8	0,5	0,8	0,5
2 months	x	x	x	x	x
3 – 11 miesięcy months	1,2	1,4	1,0	1,7	0,7

TABL. 21 /57/. **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2008	2009		
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM TOTAL	5,9	5,0	6,4	3,4
w tym: of which:				
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases	0,2	0,1	0,2	x
w tym posocznica of which septicaemia	0,1	0,1	0,2	x
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	0,4	x	x	x
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	0,3	0,3	0,2	0,5
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Conditions originating in the perinatal period	2,9	1,1	1,4	0,7
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	1,5	2,8	3,7	1,8
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	0,1	0,2	0,4	x
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	0,2	0,3	0,4	0,2

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 22 /58/. **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	176	163	185	186	137	TOTAL
w tym dokonane	154	111	116	94	76	of which committed
Miasta	104	102	112	122	80	Urban areas
Wieś	72	61	73	64	57	Rural areas
Wiek samobójców^b:						Age of suicidal persons^b:
14 lat i mniej	4	3	3	4	1	14 and less
15 – 19	20	16	12	21	11	15 – 19
20 – 29	28	35	26	48	37	20 – 29
30 – 49	68	46	75	61	47	30 – 49
50 – 69	47	50	59	40	30	50 – 69
70 lat i więcej	9	13	10	12	9	70 and more

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku. b Dane w 2000 r. prezentuje się według następujących grup wieku: 14 lat i mniej, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown. b Data in 2000 are presented by following age groups: 14 years and less, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 years and more.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 23 /59/. **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	70,7	56,5	42,2	28,3	16,7
TOTAL	2005	71,9	57,6	43,2	29,3	17,6
	2009	72,7	58,2	43,7	29,7	17,8
	2010	73,0	58,4	44,1	30,1	18,1
Miasta		73,0	58,6	44,2	30,2	18,4
Urban areas						
Wieś		72,9	58,2	43,9	30,0	17,8
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	78,2	63,7	49,0	34,5	21,2
TOTAL	2005	79,5	65,0	50,2	35,8	22,5
	2009	80,5	66,0	51,2	36,7	23,3
	2010	80,4	66,0	51,1	36,5	23,1
Miasta		80,4	65,9	51,1	36,5	23,2
Urban areas						
Wieś		80,4	66,0	51,2	36,5	23,0
Rural areas						

TABL. 24 /60/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2009	11138	5557	4571	1010	12861	5264	5480	2117	-1723
TOTAL	2010	11154	5752	4676	726	12947	5584	5515	1848	-1793
Miasta	2009	4923	1983	2480	460	6951	2618	3420	913	-2028
Urban areas	2010	5096	2129	2640	327	6850	2690	3417	743	-1754
Wieś	2009	6215	3574	2091	550	5910	2646	2060	1204	305
Rural areas	2010	6058	3623	2036	399	6097	2894	2098	1105	-39

NA 1000 LUDNOŚCI
 PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2009	10,8	5,4	4,4	1,0	12,5	5,1	5,3	2,1	-1,7
TOTAL	2010	10,9	5,6	4,5	0,7	12,6	5,4	5,4	1,8	-1,7
Miasta	2009	9,1	3,7	4,6	0,9	12,9	4,9	6,4	1,7	-3,8
Urban areas	2010	9,5	4,0	4,9	0,6	12,8	5,0	6,4	1,4	-3,3
Wieś	2009	12,6	7,3	4,2	1,1	12,0	5,4	4,2	2,5	0,6
Rural areas	2010	12,3	7,4	4,1	0,8	12,4	5,9	4,3	2,2	-0,1

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 /61/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2009	10128	7334	2794	10744	7334	3410
TOTAL	2010	10428	7551	2877	11099	7551	3548
Miasta	2009	4463	2917	1546	6038	3792	2246
Urban areas	2010	4769	3164	1605	6107	3800	2307
Wieś	2009	5665	4417	1248	4706	3542	1164
Rural areas	2010	5659	4387	1272	4992	3751	1241

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 /61/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM	2009	9,8	7,1	2,7	10,4	7,1	3,3
TOTAL	2010	10,1	7,3	2,8	10,8	7,3	3,5
Miasta	2009	8,3	5,4	2,9	11,2	7,0	4,2
Urban areas	2010	8,9	5,9	3,0	11,4	7,1	4,3
Wieś	2009	11,5	9,0	2,5	9,6	7,2	2,4
Rural areas	2010	11,5	8,9	2,6	10,1	7,6	2,5

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 26 /62/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2009	10128	4642	5486	10744	4936	5808	-616	-294	-322
TOTAL	2010	10428	4911	5517	11099	5220	5879	-671	-309	-362
0 – 4 lata		1072	569	503	1119	568	551	-47	1	-48
5 – 9		650	338	312	624	315	309	26	23	3
10 – 14		456	237	219	452	236	216	4	1	3
15 – 19		461	201	260	466	214	252	-5	-13	8
20 – 24		1249	409	840	1350	455	895	-101	-46	-55
25 – 29		2062	923	1139	2341	1065	1276	-279	-142	-137
30 – 34		1352	683	669	1520	740	780	-168	-57	-111
35 – 39		804	436	368	826	464	362	-22	-28	6
40 – 44		464	248	216	492	268	224	-28	-20	-8
45 – 49		382	203	179	411	230	181	-29	-27	-2
50 – 54		367	200	167	401	216	185	-34	-16	-18
55 – 59		350	165	185	319	145	174	31	20	11
60 – 64		270	137	133	269	132	137	1	5	-4
65 lat i więcej		489	162	327	509	172	337	-20	-10	-10
and more										

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 27 /63/. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009			2010		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Imigranci^a Immigrants^a	1010	778	232	726	507	219
Poniżej 20 lat Below age 20	96	50	46	88	49	39
20 – 24	231	210	21	90	77	13
25 – 29	311	285	26	179	142	37
30 – 44	198	136	62	197	146	51
45 – 59	112	65	47	116	59	57
60 lat i więcej and more	62	32	30	56	34	22
Emigranci^b Emigrants^b	2117	988	1129	1848	894	954
Poniżej 20 lat Below age 20	312	169	143	290	178	112
20 – 24	176	73	103	177	90	87
25 – 29	220	86	134	211	73	138
30 – 44	711	316	395	517	233	284
45 – 59	503	258	245	430	231	199
60 lat i więcej and more	195	86	109	223	89	134

a Zameldowani. b Wymeldowani.
a Registered. b Deregistered.

TABL. 28 /64/. **NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.**

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010

End of year

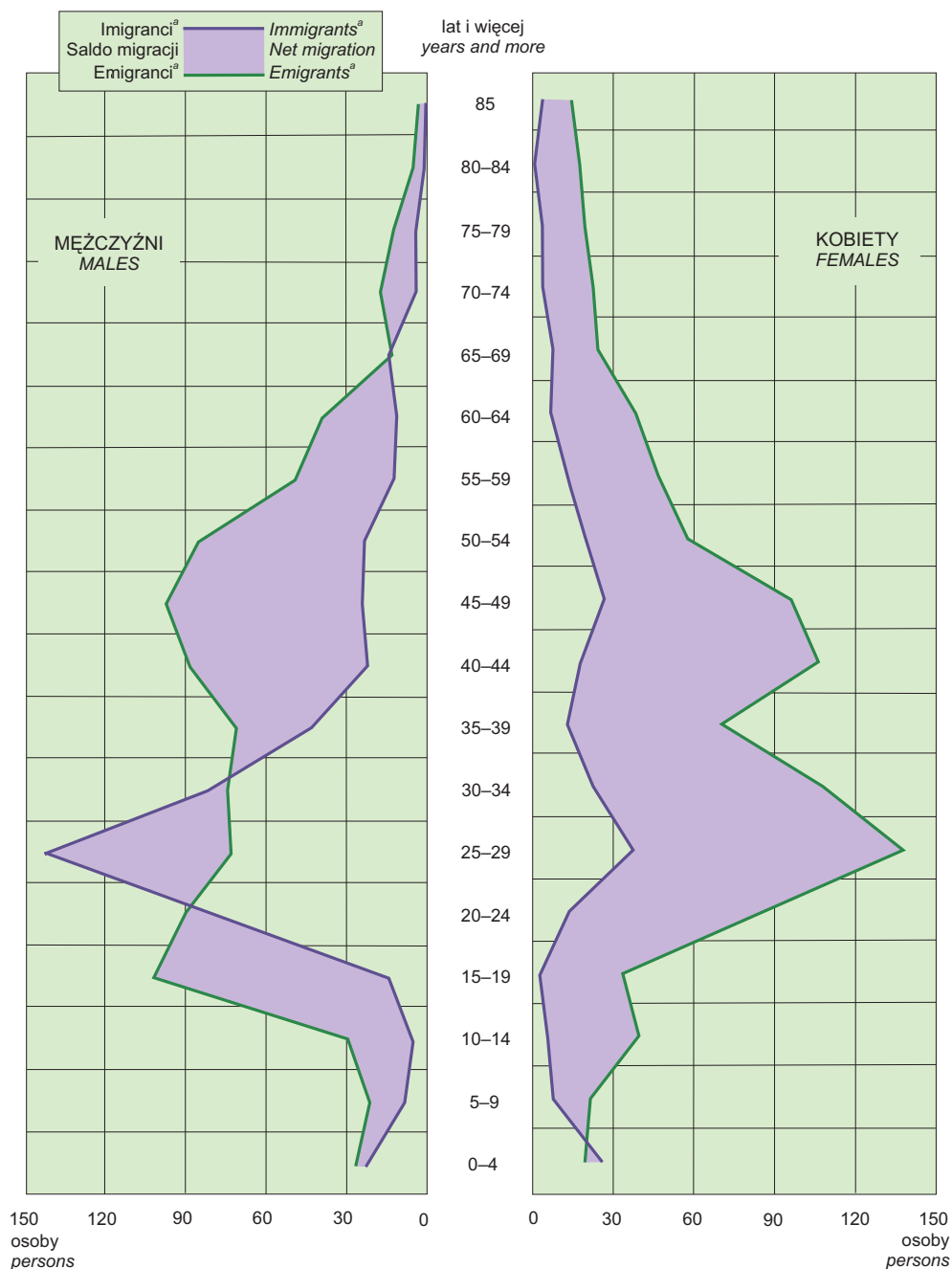
KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	850000 ^c	831	398
Starokatolicki Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	20	1	1
Protestantkie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	197	2	5
Kościół Zielonoświątkowy	1081	22	13
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	14	3	1
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	29	7	2
Nowoapostolski Kościół w Polsce	27	–	1
Kościół Chrystusowy ^d	40	1	1
Kościół Ewangelicznych Chrześcijań	41	2	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	50	–	–
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^e	100	–	–
Inne Other			
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe	3158	–	48

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji opolskiej. c Ochrzczeni. d, e Dane dotyczą: d – 2006 r. e – 2008 r.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centers. b Data concern opolska diocese. c Baptised. d, e Data concern: d – 2006. e – 2008.

**MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP
WIEKU W 2010 R.**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
GROUPS IN 2010

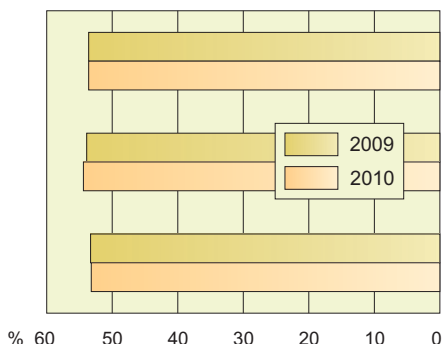

a Zameldowani. b Wymeldowani.
a Registered. b Deregistered.

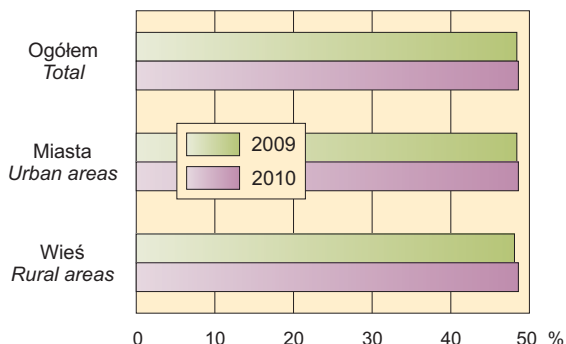
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA^a

ACTIVITY RATE AND EMPLOYMENT RATE^a

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ
ACTIVITY RATE

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA
EMPLOYMENT RATE

^a Dane Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
^a Data of the Labour Force Survey (LFS).

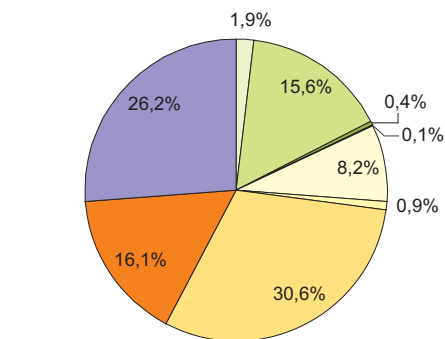
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

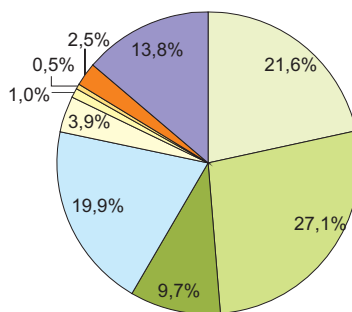
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS

As of 31 XII

SEKTOR PUBLICZNY
PUBLIC SECTOR

SEKTOR PRYWATNY
PRIVATE SECTOR

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
Agriculture, forestry, hunting and fishing
- Przemysł
Industry
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^a
Trade; repair of motor vehicles^a
- Transport i gospodarka magazynowa
Transport and storage

- Obsługa rynku nieruchomości^a
Real estate activities
- Edukacja
Education
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
Human health and social work activities
- Pozostałe sekcje
Other

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^a According to actual workplace and kind of activity; excluding employed persons in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Uwagi ogólne

General notes

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami badań dla okresów wcześniejszych, publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika.

Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 r. – z wyjątkiem osób w wieku 15 lat – przedstawiane były według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od I kwartału 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months except persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households. The term "a household" means a group of related people living together and keeping themselves jointly. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 the LFS results have been generalized on the basis of the population balances compiled using the results of the Population and Housing Census 2002. The data are not fully comparable to the surveys' results for the previous periods published in the previous edition of the Yearbook.

Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth, until I quarter 2006 – excluding persons aged 15 – they were presented according to the year of birth.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for a work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed** persons are persons, who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
 - formally had a work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3-months, the additional criterion since I quarter of 2006 in case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) has been the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Breakdown into full-time and part-time em-

Podział na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonany został na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfil three conditions:
 - *within the reference week were not employed,*
 - *actively sought work, i.e., within a 4-weeks period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,*
 - *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who have found a job and were waiting to begin work within a 3-months period as well as persons, who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of the employed (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002–2009 – patrz ust. 5 na str. 107,

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions in 2002–2009 – see item 5 on page 107,*

- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyszacowano:

- dla lat 2000 i 2002 (licznik) przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- dla lat 2002 (mianownik) i 2003–2009 – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonych w maju 2002 r.;
- dla 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;

- b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
- c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions,
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII estimated:

- for 2000 and 2002 (numerator) on the basis of the results of the Agricultural Census conducted in June 1996;
- for 2002 (denominator) and 2003–2009 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002;
- for 2010 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002–2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs

2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane o pracujących nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 23.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki (przedsiębiorstwa).

12. Dane w tabl. 4–9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

2) in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing exclusively or mainly for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commission (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data regarding employment do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

11. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables – by seat of management of unit (enterprise).

12. Data in tables 4–9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi) osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze (do 2009 r. na urlopy bezpłatne) i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2009 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2009 r. bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

14. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

15. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

16. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

13. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care leave (until 2009 unpaid vacations) and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leave and until 2009 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leave and until 2009 unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the decree of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291).

14. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees.

15. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,
- the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

16. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), w miejsce ustawy z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych) zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415 with later amendments) instead of the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 schools in the evening, weekend and extra curriculum education system), looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled, among others, the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay, or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 6) is not entered in the registers rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;
- 7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
- 8) does not receive a monthly income of the amount exceeding a half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;
- 9) does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;

10) nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;

11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in.: szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i pracę społecznie użyteczną.

2. Długotrwale bezrobotni są to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. Nr 120, poz. 1252); do 31 VII 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie

10) *does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*

11) *does not receive training allowance after the termination of employment.*

Registered unemployment has not include persons who: undergoing traineeships, an internship, person undergoing occupational preparation of adults and social utility works.

2. The long-term unemployed are unemployed persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses results. Data for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal 2008 of Laws No. 69, item 415, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1 VII 2004 are financed from state budget (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31 VII 2004 were financed from the Labour Fund means.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the per-

sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem stypendium przez absolwenta;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;

son injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employer, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting nonagricultural economic activities or cooperation at conducting them;

- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek):

- 1) będących odchyleniem od stanu normalnego;
- 2) powodujących uraz

oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa

9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*

10) *serving supplementary forms of military service;*

11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in healthrelated problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and lifethreatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident):

- 1) *being deviation from normal state;*
- 2) *causing injury*

as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

Contact-mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the reference year and from the reference year.

7. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply, water supply; sewerage waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects);*

- wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnia); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy – do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

8. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 20 podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities), administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights – until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

8. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 20 are given according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No 105, item 869).

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 /65/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages		kwartały quarters					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	786	798	768	785	756	770	760	POPULATION in thous.
Mężczyźni	376	378	364	376	358	364	358	Men
Kobiety	410	420	404	409	398	406	402	Women
Aktywni zawodowo	423	428	412	432	401	411	405	Economically active persons
mężczyźni	235	240	232	246	229	230	225	men
kobiety	188	188	180	187	172	181	180	women
Pracujący	351	386	373	379	367	376	369	Employed persons
mężczyźni	202	218	212	217	210	213	206	men
kobiety	149	168	161	162	157	164	162	women
Bezrobotni ^a	72	42	40	53	34	35	37	Unemployed persons ^a
mężczyźni	33	22	21	28	19	18	19	men
kobiety	39	20	19	25	16	17	18	women
Bierni zawodowo	363	370	355	353	355	359	354	Economically inactive persons
Mężczyźni	141	137	132	131	129	134	133	Men
Kobiety	222	233	224	222	226	225	222	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	53,8	53,6	53,6	55,0	53,0	53,4	53,3	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,5	63,5	63,7	65,4	64,0	63,2	62,8	men
kobiety	45,9	44,8	44,6	45,7	43,2	44,6	44,8	women
Miasta	55,7	53,9	54,4	56,0	53,0	53,9	53,9	Urban areas
Wieś	51,6	53,3	53,2	53,8	53,1	52,7	52,5	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	44,7	48,4	48,6	48,3	48,5	48,8	48,6	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	53,7	57,7	58,2	57,7	58,7	58,5	57,5	men
kobiety	36,3	40,0	39,9	39,6	39,4	40,4	40,3	women
Miasta	46,2	48,4	48,6	48,1	47,9	49,3	48,8	Urban areas
Wieś	43,1	48,1	48,6	48,5	49,4	48,2	47,9	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	17,0	9,8	9,7	12,3	8,5	8,5	9,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	14,0	9,2	9,1	11,4	8,3	7,8	8,4	men
kobiety	20,7	10,6	10,6	13,4	9,3	9,4	10,0	women
Miasta	17,0	10,2	10,6	14,2	9,6	8,6	9,4	Urban areas
Wieś	17,0	9,8	8,5	9,7	6,9	8,4	8,8	Rural areas

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

TABL. 2 /66/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.***ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Econo- mically inactive persons</i>	Współ- czynnik aktywno- ści zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trud- nienia <i>Empley- ment rate</i>	Stopa bezrobo- cia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>emplo- yed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed^a</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>					w %	<i>in %</i>
OGÓŁEM TOTAL	760	405	369	37	354	53,3	48,6	9,1
Według wieku: By age:								
w wieku produkcyjnym ^b ... <i>working age^b</i>	561	396	359	36	165	70,6	64,0	9,1
15 – 24 lata	124	44	33	11	81	35,5	26,6	25,0
25 – 34	125	107	98	9	18	85,6	78,4	8,4
35 – 44	112	96	89	7	16	85,7	79,5	7,3
45 – 54	139	111	104	7	28	79,9	74,8	6,3
55 lat i więcej	259	48	45	.	211	18,5	17,4	6,3
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształ- cenia: By educational level:								
Wyższe	112	87	83	.	25	77,7	74,1	4,6
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawo- dowe	177	116	106	9	61	65,5	59,9	7,8
<i>Post-secondary as well as vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące ...	68	31	26	5	37	45,6	38,2	16,1
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	219	140	128	12	79	63,9	58,4	8,6
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	184	32	25	7	152	17,4	13,6	21,9
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat.

a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3 /67/. **PRACUJĄCY^a W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor	Sector	Z ogółem kobiety Of total women
		publiczny public	prywatny private	
OGÓŁEM	310991	83700	227291	142800
TOTAL				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50793	1620	49173	23050
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>				
Przemysł	74714	13049	61665	22072
<i>Industry</i>				
w tym przetwórstwo przemysłowe	65239	6223	59016	20153
<i>of which manufacturing</i>				
Budownictwo	22414	315	22099	1783
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	45377	72	45305	24338
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	15711	6846	8865	3908
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4664	202	4462	3064
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5539	1080	4459	4119
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3063	790	2273	1523
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7857	881	6976	3862
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8308	189	8119	3344
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16746	#	#	10188
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	26682	25609	1073	20959
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19144	13504	5640	15496
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3509	2619	890	2143
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

a By actual workplace kind of activity, see general notes.

TABL. 4 /68/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wy- konujące pracę na- kładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family work- ers
OGÓŁEM 2005	172120	168018	18	189	1899
TOTAL 2009	175012	171321	6	283	1828
..... 2010	175967	172199	6	218	1992
sektor publiczny public sector	74357	74357	—	—	—
sektor prywatny private sector	101610	97842	6	218	1992
w tym:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	5336	3738	—	—	47
Przemysł Industry	59461	58842	5	17	597
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	52743	52132	5	17	589
Budownictwo Construction	11851	11524	1	—	326
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	16149	15553	—	—	596
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	6911	6813	—	—	97
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1841	1741	—	—	100
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2838	2618	—	201	19
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2118	2108	—	—	10
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2511	2473	—	—	38
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4872	4833	—	—	39
Edukacja Education	25984	25978	—	—	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	15763	15672	—	—	91
Pozostała działalność usługowa Other service activities	341	318	—	—	23

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 108; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 108; by seat of management of unit.

TABL. 5 /69/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
OGÓŁEM TOTAL	163165	167187	166416
sektor publiczny <i>public sector</i>	75264	72966	73183
sektor prywatny <i>private sector</i>	87901	94220	93233
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	4342	3688	3541
Przemysł <i>Industry</i>	60401	58784	57997
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	53478	52010	51385
Budownictwo <i>Construction</i>	6769	8944	9507
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	13586	14627	15108
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	6842	6762	6718
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1439	1551	1630
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1008	434	448
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3306	2860	2645
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2020	1979	1897
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2038	2540	2426
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4499	5475	4361
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social secu- rity</i>	14206	16037	16429
Edukacja <i>Education</i>	26000	25809	25420
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	14071	14798	15265
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2277	2592	2751
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	361	310	274

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 108.

U w a g a. W latach 2009–2010 r. dane mogą nie sumować się ze względu na wprowadzone zmiany w opracowaniu badania.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 12 on page 108.

N o t e. In 2009 and 2010 data may not be able to be added up due to of changes introduced in a study of a research.

TABL. 6 /70/. PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYEES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	154858	72396	13160	8167
TOTAL 2009	157779	73006	13542	8484
..... 2010	158964	74028	13235	8392
sektor publiczny public sector	67153	42239	7204	5006
sektor prywatny private sector	91811	31789	6031	3386
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	3311	729	427	149
Przemysł Industry	57015	17163	1827	842
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	50561	15913	1571	724
Budownictwo Construction	11116	811	408	156
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	14308	6871	1245	855
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	6508	952	305	130
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1480	1037	261	188
Informacja i komunikacja Information and communication	418	166	91	46
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2513	2108	105	85
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1808	940	300	134
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2234	1190	239	162
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	3844	1396	989	535
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	15739	9614	681	426
Edukacja Education	21514	17251	4464	3257
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	14594	12211	1078	814
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2314	1457	744	564
Pozostała działalność usługowa Other service activities	248	132	71	49

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 107 i ust. 12 na str. 108; według siedziby zarządu jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 3 on page 107 and item 12 on page 108; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 /71/. PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem Of total				Współ- czynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę <i>persons starting work for the first time</i>	poprzednio pracujący <i>previously employed</i>	powracający z urlopów wychowa- wczych i bezpłat- nych ^b <i>persons returning from child- -care leaves and unpaid leaves</i>	
OGÓŁEM 2005	36030	12918	4719	17776	861	22,8
TOTAL 2009	33475	13523	3504	17118	825	20,2
..... 2010	31729	10751	3728	24795	649	19,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	7848	4255	995	6037	241	11,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	23881	6496	2733	18758	408	25,7
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	700	252	50	334	5	20,1
Przemysł <i>Industry</i>	10303	3005	1464	8001	224	17,8
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	9636	2880	1414	7482	210	18,8
Budownictwo <i>Construction</i>	4486	133	274	3871	9	40,3
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3328	1368	359	2523	95	22,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	1961	210	130	1676	6	30,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	322	257	60	187	35	11,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	186	94	11	115	10	9,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2270	595	254	1907	12	60,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	3770	1769	402	3202	69	23,9
Edukacja <i>Education</i>	1706	1210	200	1210	75	7,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1388	1093	257	904	80	9,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	379	222	85	245	4	16,9

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 108; według siedziby zarządu jednostki. b W latach 2009–2010 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

a Data concern full-time paid employees (as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees), excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 108; by seat of management of unit. b In 2009 and 2010 excluding persons returning from unpaid leave.

TABL. 8 /72/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem Of total					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dis- solution of an employ- ment contract by		przenie- sieni na emeryturę, rentę z ty- tułu nie- zdolności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to re- habilitation	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych i bezpłat- nych taking child-care and unpaid leaves ^b	
			zakład pracy employer	pracownika employee			
OGÓŁEM 2005	34795	12733	6001	5259	2165	1283	21,8
TOTAL 2009	33306	12111	6755	3182	1593	871	20,0
..... 2010	31207	10462	4775	3087	1131	794	19,2
sektor publiczny public sector	7569	3765	464	320	612	254	11,0
sektor prywatny private sector	23638	6697	4311	2767	519	540	25,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	852	281	56	51	54	3	24,5
Przemysł Industry	10207	3048	1991	1141	487	314	17,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	9429	2931	1915	1114	386	309	18,2
Budownictwo Construction	4490	111	747	579	50	8	40,3
Handel; naprawa pojazdów sam- ochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicle ^Δ	3458	1473	743	525	40	110	23,3
Transport i gospodarka magazy- nowa Transport and storage	1777	175	274	128	56	15	27,8
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa Financial and insurance activities	400	308	64	85	10	46	13,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	236	125	31	18	15	1	12,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2159	614	237	106	30	11	57,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	3496	1536	53	98	190	94	22,0
Edukacja Education	1656	1118	237	76	120	57	7,5
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna Human health and social work ac- tivities	1145	892	103	124	52	96	7,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 108; według siedziby zarządu jednostki. ^b W latach 2009–2010 r. bez korzystających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 108; by seat of management of unit. ^b In 2009 and 2010 excluding persons returning from unpaid leave.

TABL. 9 /73/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem – absolwenci szkół Of total – school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych za- wodowych basic vo- cational
OGÓŁEM	2005	4189	1959	1281	1324	591	993
TOTAL	2009	2953	1372	1016	729	451	757
	2010	2953	1387	1042	782	367	762
sektor publiczny		872	589	580	159	105	28
public sector							
sektor prywatny		2081	798	462	623	262	734
private sector							
Roľnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		41	14	18	18	2	3
Przemysł		1285	473	223	416	156	490
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1245	453	197	407	151	490
of which manufacturing							
Budownictwo		201	18	43	39	15	104
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		261	116	77	69	49	66
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		54	14	13	16	9	16
Transport and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		52	36	6	15	6	25
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		15	5	14	–	1	–
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		40	33	22	15	3	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		11	8	8	1	1	1
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		56	30	29	12	7	8
Professional, scientific and technical activi- ties							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		103	47	32	41	9	21
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>		350	210	209	80	54	7
Edukacja		165	141	132	14	15	4
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		236	197	177	33	20	6
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		80	42	39	13	20	8
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		3	3	–	–	–	3
Other service activities							

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 108; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 108; by seat of management of unit.

TABL. 10/74/. **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED

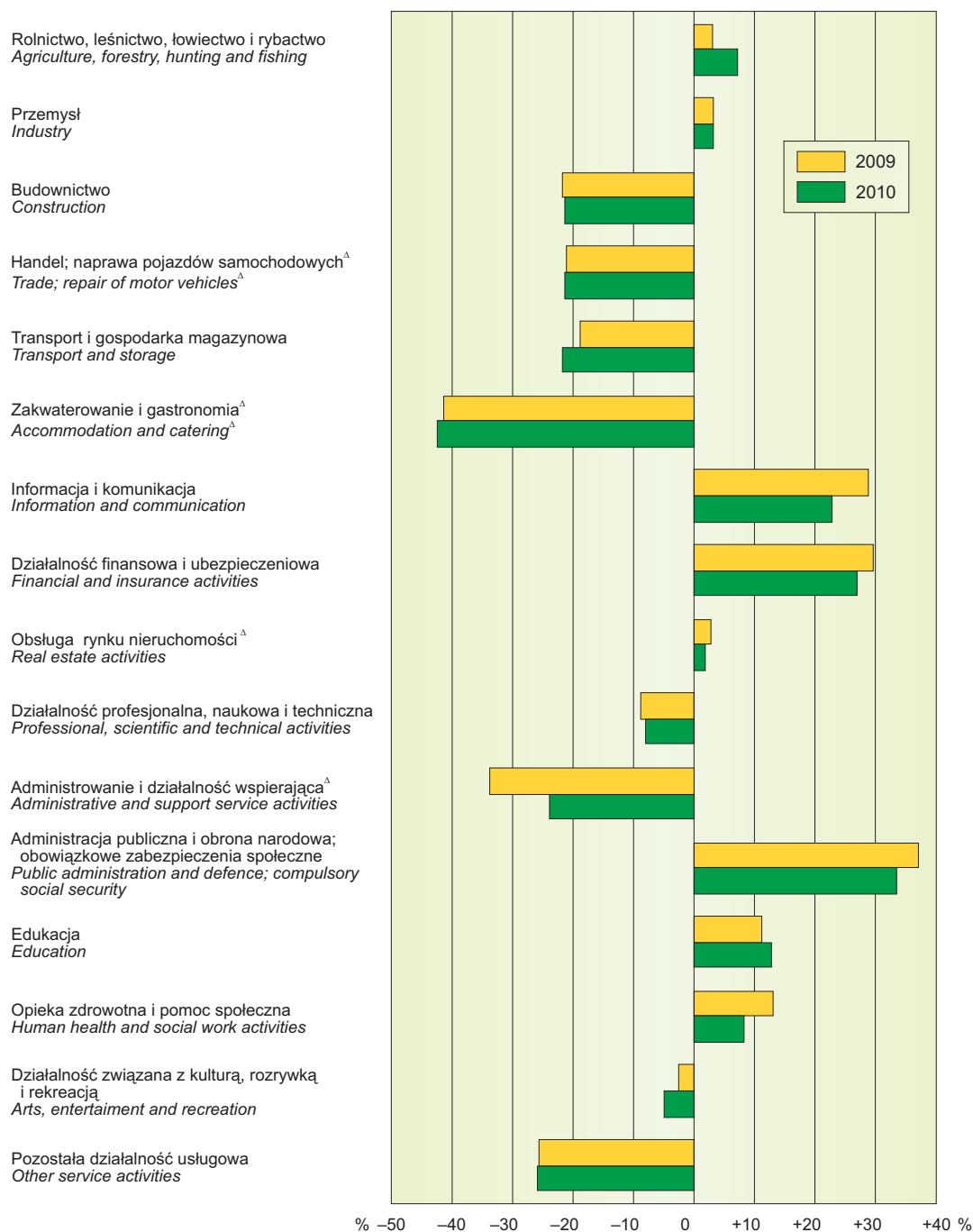
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs				
	wolne ^a vacancies ^a			nowo utworzone newly created jobs	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which newly created jobs	z ogółem w jednost- kach o liczbie pra- cujących po- wyżej 9 osób of total num- ber in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM 2009	1261	225	736	10834	7022
TOTAL 2010	1775	521	1118	14069	8250
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	26	6	20	196	137
Przemysł <i>Industry</i>	970	279	554	4189	3011
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	950	276	537	3934	2833
Budownictwo <i>Construction</i>	159	86	110	1994	734
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	217	42	93	3149	1848
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	104	50	74	473	234
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	30	22	9	421	72
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	11	–	1	74	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	21	1	21	75	50
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	13	6	13	85	46
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	13	4	13	322	133
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	30	2	30	1014	221
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	101	18	100	751	749
Edukacja <i>Education</i>	20	1	20	736	654
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	47	4	47	338	242
Działalność związana z kulturą, rozrywką i re- kreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	13	–	13	144	97
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	–	–	–	108	6

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG SEKCJI

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES FROM THE AVERAGE
WAGES AND SALARIES IN VIVODSHIP BY SECTIONS

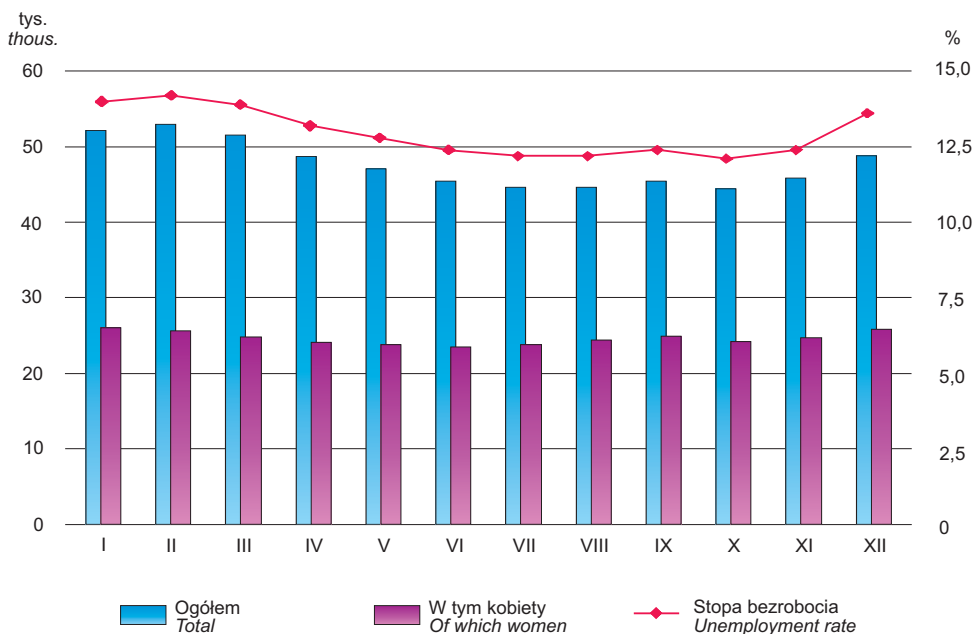

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I STOPA BEZROBOCIA W 2010 R.

Stan w końcu miesiąca

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND UNEMPLOYMENT RATE IN 2010

As of the end of month

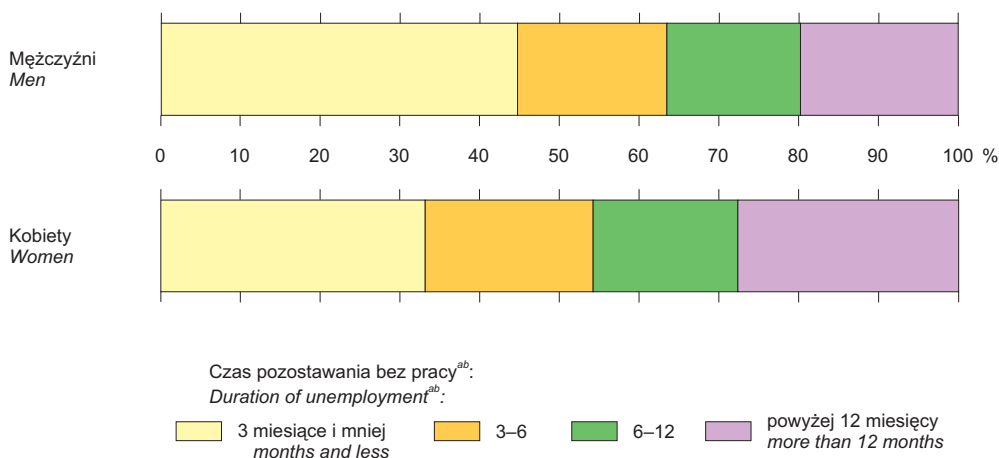

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND DURATION OF UNEMPLOYMENT IN 2010

As of 31 XII

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in interval 3-6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 /75/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	69311	69396	47129	48775	Registered unemployed persons
mężczyźni	29065	30671	22894	22974	men
kobiety	40246	38725	24235	25801	women
Oferty pracy	98	310	768	1057	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	707	224	61	46	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	21,0	19,2	18,4	18,4	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,5	2,5	3,1	3,4	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	19,5	13,4	17,7	14,2	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,4	47,6	20,2	24,0	Out of work for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a ...	15,7	18,7	12,9	13,6*	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 111.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a See general notes item 3 on page 111.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 12 /76/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	69678	77016	90432	91694	Total of newly registered unemployed persons
z ogółem:					of total:
Kobiety	32212	36637	42615	43916	Women
Dotychczas niepracujący	17643	20260	20353	20407	Previously not employed
Nie posiadający prawa do zasiłku	45220	60011	72902	75995	Not-entitled to benefit
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5935	1275	2614	2526	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	59843	82173	79001	90048	Total of persons removed from unemployment rolls
z ogółem:					of total:
Kobiety	27609	38876	39217	42350	Women
Z tytułu podjęcia pracy	29441	36053	28815	34767	Received jobs
Nie potwierdzili gotowości do pracy	20346	27941	21244	24794	The lack of confirmation of the readiness to take a job
Nabyli prawa emerytalne lub rentowe ...	559	599	260	285	Acquirement the right to old-age or disability pension

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 13 /77/. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	69311	40246	69396	38725	47129	24235	48775	25801
TOTAL								
Według wieku: By age:								
24 lata i mniej	19797	11084	14256	7944	10527	5784	10828	6226
and less								
25 – 34	18039	11869	18237	11440	12527	7260	13071	7891
35 – 44	17055	10323	14868	8937	8255	4669	8457	4817
45 – 54	12773	6581	17689	9226	10649	5184	10544	5256
55 lat i więcej	1647	389	4346	1178	5171	1338	5875	1611
and more								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	1741	1114	3366	2144	3700	2298	4383	2921
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe	13977	9800	14121	9440	9561	5750	9704	6076
Post-secondary as well as vocational secondary								
Średnie ogólnokształcące	4848	3919	4598	3480	4647	3078	4950	3417
General secondary								
Zasadnicze zawodowe	25762	13138	22720	11340	13941	6112	14318	6401
Basic vocational								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	22983 ^a	12275 ^a	24591	12321	15280	6997	15420	6986
Lower secondary, primary and incom- plete primary								
Według czasu pozostawania bez pracy^{bc}: By duration of unemployment^{bc}:								
3 miesiące i mniej	16693	6902	16889	7533	18729	8334	18841	8566
3 months and less								
3 – 6	10021	5636	9736	5260	9966	5214	9726	5426
6 – 12	13912	7402	9716	5135	8929	4690	8504	4664
12 – 24	14567	8978	10230	5633	5216	3179	7552	4416
Powyżej 24 miesięcy	14118	11328	22825	15164	4289	2818	4152	2729
More than 24 months								
Według stażu pracy^c: By work seniority^c:								
Bez stażu pracy	14569	9268	13305	8616	8650	5218	8969	5586
No work seniority								
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej	8318	5147	7569	4688	6285	3702	6780	4082
and less								
1 – 5	14615	8373	14412	7868	10609	5619	11025	6042
5 – 10	9486	5597	9703	5521	5835	3071	6093	3327
10 – 20	13183	8037	12782	7389	7313	3665	7482	3783
20 – 30	8373	3778	9818	4340	6146	2405	6216	2441
powyżej 30 lat	767	46	1807	303	2291	555	2210	540
more than 30 years								

a Bez wykształcenia gimnazjalnego. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Z r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a Excluding lower secondary education. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

S o u r c e: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 14 /78/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
Ogółem	44781	23355	Total
z ogółem:					of total:
Długotrwale bezrobotni	17578	10756	21608	12506	Long-term unemployed
Powyżej 50 roku życia	11021	4123	11815	4474	Aged 50 and more
Bez kwalifikacji zawodowych	14075	7638	13979	7721	Without occupational qualifications
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	4294	3780	4452	3927	Bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
Niepełnosprawni	2320	1076	2472	1172	Disabled persons

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 15 /79/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU****REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2162	1217	448	492	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1100	595	276	259	of which women
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	1864	3067	3121	4504	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	679	1327	1234	1803	of which women
Rozpoczynający szkolenie	2337	3246	6433	6788	Persons starting training
w tym kobiety	1065	1395	2554	2762	of which women

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 16 /80/. **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	194,0	134,3	203,5	253,7	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	83,5	73,0	68,9	74,0	29,2	Unemployment benefits
Szkolenia	2,0	3,8	12,3	10,2	4,0	Training
Prace interwencyjne	2,2	3,1	2,1	2,4	1,0	Intervention works
Roboty publiczne	2,4	10,3	16,4	21,8	8,6	Public works
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	8,5	32,2	39,0	15,4	Funds to undertake an economic activity
Stypendia za okres stażu	14,7	34,8	54,3	21,4	Scholarship for a intership

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 111.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

^a See general notes item 4 on page 111.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 17 /81/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in accidents				Z ogółem – w wy- padkach ciężkich Of total – in serious accidents
			śmiertel- nych fatal	powodujących niezdolność do pracy ^b resulting in an inability to work ^b			
				1–3 dni 1–3 days	4–20	21 dni i więcej 21 days and more	
OGÓŁEM	2005	2418	15	12	778	1499	28
	2009	2145	15	25	747	1212	28
	2010	2396	10	33	918	1243	23
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry		101	2	2	35	61	–
Przemysł		986	4	18	389	516	15
w tym przetwórstwo przemysłowe		879	3	16	349	456	13
Budownictwo		264	1	3	102	148	3
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		298	1	3	118	150	1
Transport i gospodarka magazynowa		161	1	3	48	79	–
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		15	–	–	6	4	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		35	–	–	22	13	1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties		68	1	1	20	41	1
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne		104	–	1	36	58	–
Edukacja		137	–	1	52	63	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		145	–	1	53	66	–
NA 1000 PRACUJĄCYCH	2005	9,66	0,06	0,05	3,11	5,99	0,11
(wskaźnik wypadkowości)	2009	7,84	0,05	0,09	2,73	4,43	0,10
PER 1000 EMPLOYED PERSONS	2010	9,44	0,04	0,13	3,62	4,90	0,09
(accident rate)							

a Zgłoszone w danym roku. b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

a Registered in a given year. b Without persons injured in fatal accidents.

TABL. 18 /82/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, hunting and for- estry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- cho- dowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and so- cial work activities
			razem total	w tym przet- wórstwo przemy- słowe of which manu- facturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM	2005	2418	106	1098	986	285	220	142	137
TOTAL	2009	2145	79	901	813	262	241	130	117
	2010	2396	101	986	879	264	298	161	145
w tym:									
of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		98	4	67	63	5	3	4	1
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous sub- stances and chemicals									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt		589	29	194	163	68	90	48	46
a stationary object									
obiekt w ruchu		528	17	240	215	73	77	33	19
object in motion									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		410	14	200	185	51	56	11	17
Contact with sharp, pointed, rough coarse material agent									
Uwięzienie, zmiżdżenie		191	7	116	106	19	21	7	4
Trapped, crushed									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne Physical or mental stress		241	15	79	69	25	24	19	25
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		61	4	5	3	2	4	22	9
Aggression human or animal									

^a Zgłoszone w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 113.

^a Registered in a given year, see general notes, item 5 on page 113.

TABL. 18 /82/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chod- owych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and so- cial work activities	
			razem total	w tym przet- wórstwo przemys- łowe of which manu- facturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW ^b CAUSES OF ACCIDENTS ^b									
OGÓŁEM	2005	5058	214	2547	2305	550	497	226	255
TOTAL	2009	4677	180	2128	1929	593	512	238	278
	2010	5273	191	2394	2149	604	701	293	311
Niewłaściwy stan czynnika mate- rialnego		503	16	273	247	44	49	32	26
Inappropriate condition of material agents									
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy		364	8	210	190	38	44	16	23
work									
stanowiska pracy		320	11	157	146	45	47	12	18
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym		403	6	207	190	44	64	19	27
Absence or inappropriate use of material agents									
Nieużywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment		89	—	59	54	10	13	1	—
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika		426	5	244	219	49	58	16	14
Inappropriate wilful employee ac- tion									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^c		105	2	47	37	10	9	5	15
Inappropriate mental-physical con- dition of employee ^c									
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika		2740	132	1110	997	332	390	175	156
Incorrect employee action									
Inna przyczyna		323	11	87	69	32	27	17	32
Other cause									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5, na str. 113. ^c Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedy-
spozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year ^b See general notes, item 5 on page 113. ^c Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental in-
disposition, alcohol abuse.

TABL. 19 /83/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	555	348	274	252	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	–	–	3	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	266	161	136	115	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	30	26	13	24	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	28	7	13	9	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	99	61	42	40	persons caught and hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	35	27	19	19	persons hit, crushed or bitten by animals
inne wydarzenia	97	66	51	45	other events

TABL. 20 /84/. **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2009	2010	DISEASES
OGÓŁEM	45	43	TOTAL
w tym:			of which:
Pylice płuc	3	2	Pneumoconiosis
Astma oskrzelowa	1	1	Bronchial asthma
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	13	5	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	1	2	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	–	2	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	1	–	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	7	2	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	16	24	Infectious and parasitic diseases or their sequel

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 /85/. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy ^b work environment ^b		z uciążliwością pracy ^c strenuous conditions ^c		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand to- tal	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM 2005	143,9	125,2	74,6	59,5	57,4	54,8	12,0	11,0
TOTAL 2009	165,8	130,7	84,9	61,1	65,8	59,0	15,1	10,5
..... 2010	154,9	108,2	73,8	58,8	67,2	38,2	13,9	11,2
sektor publiczny public sector	149,0	136,5	59,1	53,1	83,5	77,7	6,3	5,7
sektor prywatny private sector	157,1	97,8	79,2	60,8	61,2	23,7	16,7	13,2
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two Agriculture, forestry and fishing	98,8	82,1	42,3	36,8	34,5	32,5	22,0	12,8
Przemysł Industry	193,1	117,3	90,2	67,1	84,1	33,8	18,8	16,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	196,7	111,0	97,9	73,5	79,8	21,4	18,9	16,2
Budownictwo Construction	248,6	210,7	199,3	177,4	23,8	19,2	25,5	14,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	30,4	26,9	19,8	17,1	6,8	6,5	3,8	3,3
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	178,6	161,6	11,6	9,8	165,2	150,1	1,8	1,7
Informacja i komunikacja Information and communication	15,8	15,8	15,8	15,8	–	–	–	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	28,1	28,1	18,8	18,8	9,4	9,4	–	–
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service ac- tivities	33,1	16,6	23,2	16,6	8,3	–	1,7	–
Edukacja Education	196,4	194,3	–	–	194,3	192,1	2,2	2,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	32,1	29,8	26,6	26,3	5,3	3,3	0,3	0,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	545,5	545,5	545,5	545,5	–	–	–	–

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b,c Od 2009 r.: b – bez niedostatecznego oświetlenia stanowisk pracy, c – łącznie z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons. b,c Since 2009: b – excluding threats caused by insufficient lighting of work place, c – including threats caused by insufficient lighting of work place.

TABL. 22 /86/. **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Upraw- nienia wynikające z pracy w szcze- gólnych warunkach lub w szcze- gólnym charakte- rze <i>Entitle- ments arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2005	12660	40248	4909	12996	565	1460	9581
TOTAL	2009	12180	26996	3571	10740	637	1456	203
	2010	11315	34760	955	9294	511	2076	233
sektor publiczny		3422	6194	366	5486	311	1849	89
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		7893	28566	589	3808	200	227	144
<i>private sector</i>								
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		646	1469	9	281	6	1	—
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		7525	22687	871	6294	139	806	146
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ...		4898	19202	483	2814	132	175	110
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		1504	4087	27	237	8	—	13
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		831	2559	29	242	2	2	24
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		734	2117	19	1989	29	1230	31
<i>Transport and storage</i>								
Informacja i komunikacja		—	16	—	61	—	—	—
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		10	10	—	9	—	—	—
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		16	16	—	—	—	—	—
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		18	100	—	159	—	—	—
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		31	1687	—	22	327	37	19
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 /87/. ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Occupational accidents and occupational diseases compensations			
		ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
		liczba wypłaconych świadczeń number of paid benefits		w złotych na 1 świadczenie in zł per benefit	
OGÓŁEM	2005	467	452	2390	2252
TOTAL	2009	343	326	3272	3220
	2010	297	288	3919	3652
sektor publiczny		61	56	5349	4459
public sector					
sektor prywatny		236	232	3549	3458
private sector					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		29	27	5821	6041
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		181	175	3977	3542
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		164	160	3780	3275
of which manufacturing					
Budownictwo		37	37	3795	3795
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		18	17	2444	2224
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		13	13	3400	3400
Transport and storage					
Informacja i komunikacja		1	1	4100	4100
Information and communication					
Edukacja		5	5	1000	1000
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		12	12	2883	2883
Human health and social work activities					
Pozostała działalność usługowa		1	1	2900	2900
Other service activities					

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 i 3 nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include wages and salaries of employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salary per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the public safety functionaries i.e., the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. **Retirement pay and pension benefits** (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 / 88/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS
AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracow- ników jednostek sfery budże- towej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
		w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	2005	4575283,8	4361777,0	3933,0	84521,6	121971,8	3080,4
TOTAL	2009	6420889,0	6106729,7	2172,1	111517,2	196179,2	4290,8
	2010	6600451,5	6240634,0	2265,2	126399,7	227464,6	3688,0
sektor publiczny		3244341,4	3014645,7	967,2	126399,7	102029,0	299,8
public sector							
sektor prywatny		3356110,1	3225988,3	1298,0	—	125435,6	3388,2
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		147514,8	140755,8	108,0	—	6558,1	92,9
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		2283602,4	2237699,0	927,6	1542,5	41942,9	1490,4
Industry							
w tym przetwórstwo przemy- słowe		1953863,6	1916308,7	704,5	—	35422,1	1428,3
of which manufacturing							
Budownictwo		378132,3	370458,5	699,2	—	6313,4	661,2
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		508308,6	481006,8	270,3	—	26168,2	863,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka maga- zynowa		209913,3	203594,0	37,2	465,3	5646,0	170,8
Transport and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		37242,6	34682,8	—	495,5	1880,6	183,7
Informacja i komunikacja		26573,5	20893,1	—	—	5680,4	—
Information and communica- tion							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 135. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę na kładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1 on page 135. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 1 /88/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowników jednostek sfe- ry budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
	w tys. zł		in thous. zł			
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activi- ties	135080,4	129821,2	87,8	—	5171,4	—
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	74987,1	69620,1	—	943,7	4234,0	189,3
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	95139,5	89508,9	—	1283,4	4343,5	3,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	141052,7	118164,3	—	265,9	22619,9	2,6
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. Public administration and de- fence; compulsory social se- curity	800832,7	728133,3	—	48110,3	24589,1	—
Edukacja Education	1040621,7	930788,3	—	63244,0	46589,4	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	611498,3	586433,9	135,1	8714,5	16209,7	5,1
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recre- ation	102938,0	92318,3	—	1334,6	9285,1	—
Pozostała działalność usługo- wa Other service activities	7013,6	6755,7	—	—	232,9	25,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 135. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1 on page 135. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 /89/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI****AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010	
	w zł	in zł	2009=100	
OGÓŁEM	2126,53	2793,82	2946,59	105,5
TOTAL				
sektor publiczny <i>public sector</i>	2516,47	3442,39	3606,25	104,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	1873,04	2418,01	2551,92	105,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2149,92	2881,14	3157,96	109,6
Przemysł <i>Industry</i>	2166,44	2882,40	3041,07	105,5
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2076,54	2767,80	2921,30	105,5
Budownictwo <i>Construction</i>	1622,54	2186,41	2319,46	106,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	1652,82	2206,16	2320,38	105,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	1985,43	2272,23	2308,37	101,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	1183,84	1640,43	1700,22	103,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3333,25	3599,60	3620,52	100,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3219,68	3621,44	3743,63	103,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2245,18	2875,09	3001,92	104,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2065,09	2547,09	2710,74	106,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1468,48	1852,47	2246,60	121,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2892,34	3830,40	3934,71	102,7
Edukacja <i>Education</i>	2413,62	3109,59	3326,80	107,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1946,79	3159,16	3191,67	101,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2072,59	2724,42	2801,90	102,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1866,57	2081,21	2186,33	105,1

a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 135.

a See general notes, item 2 on page 135.

TABL. 3 /90/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
	w zł in zł		
OGÓŁEM TOTAL	2249,89	2987,87	3137,29
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2226,54	3057,19	3314,63
Przemysł <i>Industry</i>	2229,93	2981,32	3133,71
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2140,15	2866,82	3012,87
Budownictwo <i>Construction</i>	1774,41	2554,37	2674,20
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1936,60	2583,27	2654,66
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	2141,10	2437,10	2483,80
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1274,54	1806,60	1798,19
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3863,12	4500,94	4416,13
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3432,43	3830,19	4050,94
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2284,23	2941,04	3099,80
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2245,31	2875,70	3118,72
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1439,46	1816,00	2257,77
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2892,71	3830,92	3935,28
Edukacja <i>Education</i>	2420,10	3118,28	3335,95
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1972,31	3209,46	3249,61
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2064,24	2764,39	2856,39
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1560,30	1744,73	2054,65

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne, ust. 1, 2 na str. 135.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1, 2 on page 135.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 4 /91/. **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	217972	213404	219020	215577	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	175074	175970	186844	184857	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	98800	109630	133533	132451	Retirement pay
Renty z tytułu niezdolności do pracy	45027	33763	20395	19329	Pensions resulting from an inability to work
Renty rodzinne	31247	32577	32916	33077	Family pensions
Rolnicy indywidualni	42898	37434	32176	30720	Farmers
W tym pobierający emerytury	28839	33175	28272	26882	Of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 /92/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM					
GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	2086,3	2678,6	3655,6	3835,8	Benefits in mln zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements.

TABL. 5 /92/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a (dok.)**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	1756,2	2318,4	3281,4	3460,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	835,93	1097,91	1463,51	1560,14	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	1071,7	1546,3	2461,1	2602,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	903,96	1175,39	1535,86	1637,13	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	389,9	372,2	293,4	296,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	721,53	918,59	1198,74	1277,29	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	294,6	399,9	526,9	562,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	785,71	1023,03	1334,06	1417,10	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł	330,1	360,2	374,2	375,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	641,26	801,89	969,13	1017,25	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	224,0	326,6	337,1	336,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	647,32	820,35	993,69	1043,32	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2004 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population data since 2004 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that at each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej;
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, świadczenia pomocy społecznej, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of a gricultural production co-operatives were included in this group of employed persons;
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;
- 2) persons receiving retirement pay or a pension, the main source of maintenance for which is the retirement pay or pension;
- 3) persons maintained from non-earned sources other than retirement pay and pensions, for whom the main source of maintenance is: social security benefits, social assistance benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);
- 4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by

społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne do „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 136) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) w tym dochód z wynajmu nieruchomości oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady i ewentualnie podatki), niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy – po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i odszkodowania wypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) dochód ze świadczeń pomocy społecznej, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. – tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimencyjnego),

the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries”, item 3 on page 136) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) of which income from rental of real estate and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
- 4) income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate) i.e. revenues minus investments and possible taxes) not connected with the conducted economic activity;
- 5) income from social security benefits, which includes retirement pay, pensions, benefits (of which sick benefit – after termination of employment), rehabilitation benefits and accident compensations, as well as since 2005, early retirement pay for farmers;
- 6) income from social assistance benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 – family, nursing and child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assis-

rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;

- 7) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

tance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;

- 7) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 /93/. **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1559	990	1017	966	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,03	2,97	2,84	2,90	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
Pracujących	1,06	1,00	1,16	1,16	Employed
Pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych oraz świadczenia pozostałe ^a	0,81	0,89	0,82	0,85	Receiving social security benefits as well as other social ^a
w tym emeryturę lub rentę	x	0,68	0,72	0,73	of which retirement pay and pension
Pozostających na utrzymaniu	1,11	1,00	0,79	0,84	Dependents

^a Do 2008 r. pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a Until 2008 receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 /94/. **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	613,68	796,30	1082,27	1115,73	Available income
w tym:					of which:
Z pracy najemnej	286,67	357,32	599,69	610,04	From hired work
Z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	37,39	17,80	20,94	29,13 ^a	From a private farm in agriculture
Z pracy na własny rachunek	55,97	54,12	71,49 ^b	72,03 ^c	From self-employment
Ze świadczeń z ubezpieczeń społecz- nych oraz świadczeń pozostałych ^d	186,50	291,66	331,35	351,70	From social security benefits as well as other social ^d
Dochód do dyspozycji	589,46	750,03	1020,84	1058,03	Disposable income

^a – c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a – 60,28%, ^b – 17,30%, ^c – 17,75%. ^d Do 2008 r. dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a – c Relative error of estimates more than 10% and is: ^a – 60,28%, ^b – 17,30%, ^c – 17,75%. ^d Until 2008 available from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 /95/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
OGÓŁEM	582,09	777,61	1016,33	1021,90	TOTAL
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	557,87	731,34	954,91	964,20	Of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	175,92	203,46	238,13	249,56	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,60	23,24	35,23	36,15	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	32,10	34,43	47,28	51,56	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	108,93	137,28	185,54	175,83	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,87	41,52	48,92	50,46	Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
Zdrowie	23,31	40,57	48,74	43,90	Health
Transport	55,18	82,05	112,41 ^b	109,18	Transport
Łączność	21,20	39,38	42,66	40,40	Communication
Rekreacja i kultura	41,07	50,05	83,37	86,16	Recreation and culture
Edukacja	8,72	7,73	8,75	12,71 ^c	Education
Restauracje i hotele	13,39	14,59	19,36	22,31 ^d	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	25,35	40,93	54,89	57,86	Miscellaneous goods and services

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b – ^d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^b – 13,07%, ^c – 21,55%, ^d – 12,36%.

^a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^b – ^d Relative error of estimates more than 10% and is: ^b – 13,07%, ^c – 21,55%, ^d – 12,36%.

TABL. 4 /96/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,88	8,43	6,87	6,91	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,50	5,87	4,69	4,71	of which bread
Mięso w kg	4,83	5,36	5,29	5,57	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,38	0,40	0,40	0,40	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	5,62	5,19	3,95	4,12	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^b	4,97	4,43	3,09	3,15	of which milk ^b

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 /96/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sery w kg	0,74	0,83	0,89	0,93	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.	14,19	17,20	12,91	13,18	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,63	1,70	1,40	1,41	<i>Oils and fats in kg</i>
Owoce w kg	3,78	4,71	4,09	3,59	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	13,80	13,76	10,28	10,28	<i>Vegetables in kg</i>
Cukier w kg	1,62	1,36	1,18	1,09	<i>Sugar in kg</i>

TABL. 5 /97/. **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu badanych gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Chłodziarka	98,8	98,5	98,2	98,3	Refrigerator
Zamrażarka	54,2	34,9	33,5	32,8	Freezer
Automat pralniczy	82,2	86,5	92,5	93,0	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,7	7,2	18,7	23,2	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	43,5	56,6	58,2	Microwave oven
Samochód osobowy	51,0	49,5	60,9	61,7	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	6,9	11,9	12,3	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	37,5	45,6	40,1	39,1	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	99,0	98,7	98,3	98,8	Television set
Odtwarzacz DVD	x	25,4	52,5	54,7	DVD recorder
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,5	43,3	28,4	23,1	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	x	17,1	18,9	Home theater system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	58,1	58,3	72,2	75,2	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty	14,0	36,4	60,7	62,3	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	19,3	52,5	57,3	of which with access to the Internet
Drukarka	x	24,9	38,8	40,9	Printer
Telefon komórkowy	x	63,3	84,3	86,0	Mobile phone

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Łącznie z telewizją kablową.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. ^b Including cable television.

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as transmission network (main that is connections delivering water to the distribution network and since 2003 – gas).

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system – with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in case of sewerage – sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych).

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych; od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusesy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (drog), po których kursują autobusy.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system (excluding consumers users of collective gas-meters).

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity concern households; since 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (including consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and micro-buses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

The length of routes is the length of the sections of streets (roads), over which buses travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or composition is similar to the waste produced in households.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

3. Informacje o instalacjach techniczno-sanitarnych w mieszkaniach dotyczą urządzeń czynnych, jak i chwilowo nieczynnych, a także takich, które zainstalowano w mieszkaniu, ale nie podłączono do sieci.

4. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

5. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census from 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stock.

3. Information about technical and sanitary installations in dwellings refers to active and temporarily inactive devices, and also such, which are installed in a dwelling, but still not connected to the network.

4. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis), utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

5. *In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room the total number of population as of 31 XII was used.*

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 /98/. **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć w km:					Network in km:
Wodociągowa: rozdzielcza	6152,7	6544,4	6796,2	6809,6	Water-line: distribution
przesyłowa (magistralna)	784,2	1033,8	1123,2	968,4	transmission (main)
Kanalizacyjna ^a	1154,3	2014,4	2874,5	3043,4	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych:					Connections leading to residential buildings:
Wodociągowe	141334	152240	155484	156623	Water-line system
miasta	41769	44206	45127	45601	urban areas
wieś	99565	108034	110357	111022	rural areas
Kanalizacyjne	29993	49043	71045	73675	Sewerage system
miasta	23967	31166	37772	38002	urban areas
wieś	6026	17877	33273	35673	rural areas
Zdroje uliczne	34	18	6	9	Street outlets
Miasta	9	9	4	6	Urban areas
Wieś	25	9	2	3	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	36,0	31,5	29,8	29,8	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	24,5	19,8	18,1	18,0	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,1	35,9	33,5	33,4	per capita in m ³
Wieś w hm ³	11,5	11,7	11,7	11,8	Rural areas in hm ³

a Sieć rozdzielcza i kolektory.

a Distribution network and collectors.

TABL. 2 /99/. **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	397,3	397,4	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	224,0	224,8	Urban areas
Wieś	173,3	172,6	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):			Consumption (during the year):
W GW-h	835,4	928,5	In GW-h
miasta	423,3	470,2	urban areas
wieś	412,1	458,3	rural areas
W kW-h:			In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca	782,9	873,1	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	1889,3	2091,6	per consumer ^b
wieś – na 1 odbiorcę ^b	2378,7	2655,0	rural areas – per consumer ^b

a Łącznie z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi. *b* Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

a Including private farms in agriculture. *b* The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 /100/. **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
*GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	2273,2	2318,3	Gas-line system in km
miasta	1385,8	1431,2	urban areas
wieś	887,4	887,0	rural areas
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	38045	38865	Connections leading to residential and non-residential buildings
miasta	34910	35547	urban areas
wieś	3135	3318	rural areas
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	155,0	155,1	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
miasta	150,7	150,5	urban areas
wieś	4,2	4,6	rural areas
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	65,1	76,7	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
miasta:			urban areas:
w hm ³	61,2	72,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	113,2	133,9	per capita in m ³
wieś w hm ³	3,9	4,6	rural areas in hm ³

a Bez korzystających z gazomierzy zbiorczych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

a Excluding users of collective a gas-meters. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 /101/. **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	742,1	754,4	Heating network in km
miasta	620,5	655,0	urban areas
wieś	121,6	99,4	rural areas
w tym przesyłowa	506,8	508,4	of which transmission
Kotłownie	611	619	Boiler-houses
miasta	472	482	urban areas
wieś	139	137	rural areas
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w GJ	4462894	5003765	Sale of heating energy (during the year) in GJ
miasta	4122964	4603992	urban areas
wieś	339930	399773	rural areas
Kubatura budynków ogrzewanych cen- tralnie w dam ³	45236*	43050	Cubature of buildings with central heat- ing in dam ³
miasta	41299	39200	urban areas
wieś	3937*	3849	rural areas
w tym budynków mieszkalnych	25052*	25198	of which residential buildings
miasta	24023	24143	urban areas
wieś	1029*	1055	rural areas

TABL. 5 /102/. **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ***POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009			2010		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Ludność w tys. – korzystająca ^a z: <i>Population in thous. – using^a:</i>						
wodociągu <i>water-line system</i>	974,1	525,6	448,5	972,0	523,7	448,3
kanalizacji <i>sewerage system</i>	604,8	471,3	133,5	608,6	469,7	138,9
gazu <i>gas-line system</i>	428,2	413,6	14,6	427,7	411,9	15,8
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z: <i>Population – in % of total population – using^a:</i>						
wodociągu <i>water-line system</i>	94,5	97,4	91,2	94,5	97,4	91,3
kanalizacji <i>sewerage system</i>	58,7	87,4	27,1	59,2	87,4	28,3
gazu <i>gas-line system</i>	41,5	76,7	3,0	41,6	76,6	3,2

*a Dane szacunkowe.**a Estimated data.*TABL. 6 /103/. **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

*URBAN TRANSPORT^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	3	4	3	3	<i>Towns served by urban transport companies</i>
Ludność w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	247	244	237	236	<i>Population in urban areas serviced by urban transport companies in thous.</i>
Sieć komunikacyjna:					<i>Transport network:</i>
linie w km	641	936	574	579	<i>lines in km</i>
w tym na wsi	109	468	164	177	<i>of which rural areas</i>
Tabor autobusowy	209	201	179	183	<i>Fleet buses</i>

*a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.**a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.*

TABL. 7 /104/. **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym z gos- podarstw do- mowych of which from households		
Odpady komunalne zebrane ^b w t	267709,4	260126,4	205242,9	Municipal waste collected ^b in t
zmieszane	252763,9	241862,1	188899,0	mixed
miasta	175283,4	160512,8	120892,9	urban areas
wieś	77480,5	81349,3	68006,0	rural areas
wyselekcjonowane	14945,5	18264,3	16343,9	selected
papier i tektura	2177,7	3404,9	2766,4	paper and cardboard
szkło	4865,3	5755,2	5364,8	glass
tworzywa sztuczne	2148,3	4154,5	3992,1	plastic
metale	20,9	288,4	205,2	metals
inne	5733,3	4661,3	4015,4	other
Nieczystości ciekłe ^c odebrane w dam ³	537,6	528,5	359,5	Liquid waste ^c removed in dam ³

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 152 i 153. b Dane szacunkowe. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 152 and 153. b Estimated data. c Collected temporarily in septic tanks.

TABL. 8 /105/. **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	ogółem total			miasta urban areas	wieś rural ar- eas	
Czynne składowiska kontrolo- wane (stan w dniu 31 XII):						Controlled landfill sites in opera- tion (as of 31 XII):
liczba	49	40	30	26	8	18 number
powierzchnia w ha	253,1	190,2	188,3	150,6	80,6	70,0 area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	2,5	–	2,8	2,8	2,8	– Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	2,5	–	2,8	2,8	2,8	– in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	–	–	–	0,6	–	0,6 exploitation completed

TABL. 9 /106/. **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

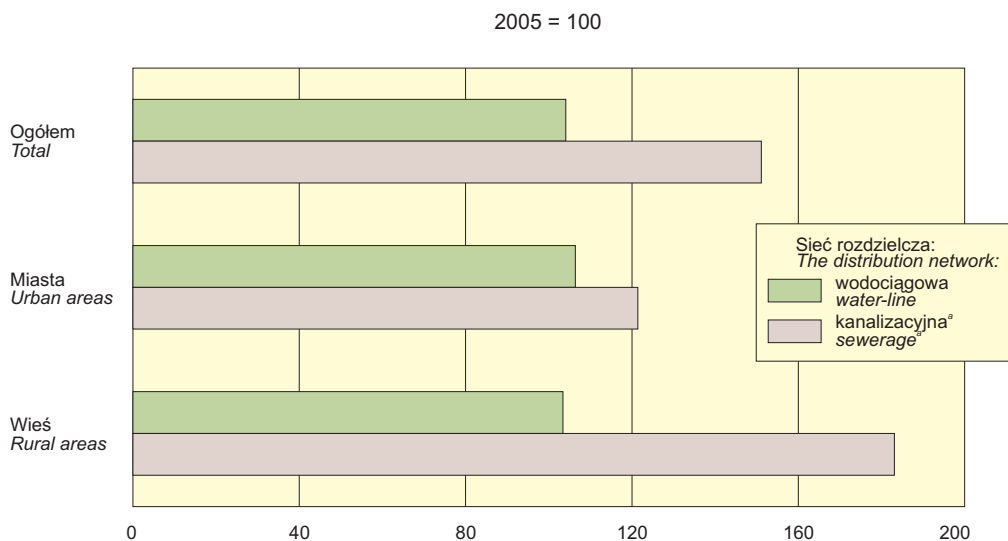
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w hektarach	1364,2	1894,5*	1899,0	TOTAL: in hectare
w % powierzchni miast	1,8	2,5*	2,5	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	24,7	35,1*	35,3	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:				Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	631,6	693,9*	693,9	strolling-recreational parks
zieleńce	161,1	185,4*	189,6	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	571,5	1015,2*	1015,5	Estate green belts in ha

DYNAMIKA SIECI ROZDZIELCZEJ WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

INDICES OF THE DISTRIBUTION NETWORK OF WATER-LINE SYSTEMS AND SEWERAGE^a SYSTEMS
IN 2010

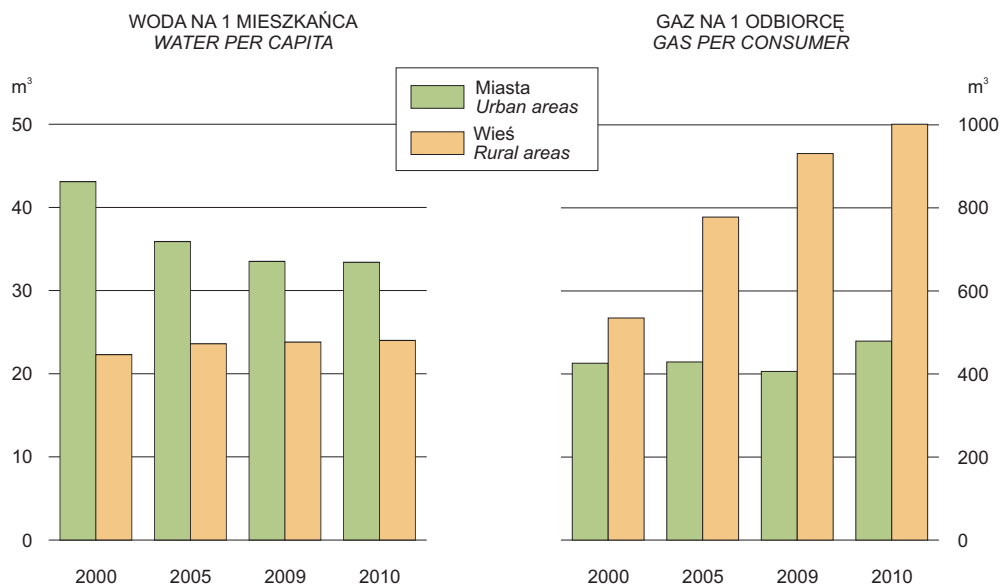
As of 31 XII

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

ZUŻYCIE WODY I GAZU^a Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CONSUMPTION OF WATER AND GAS^a FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS

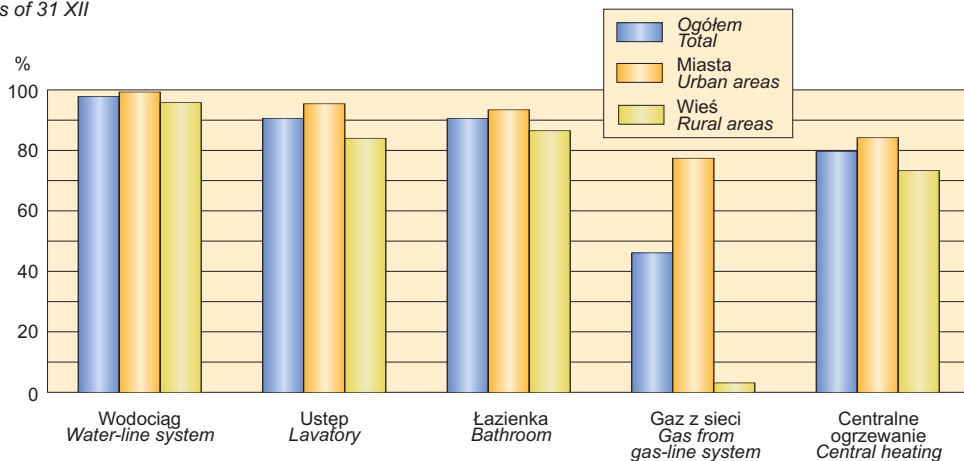
a W jednostkach naturalnych według, których następuje rozliczenie z odbiorcami.
a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2010

As of 31 XII

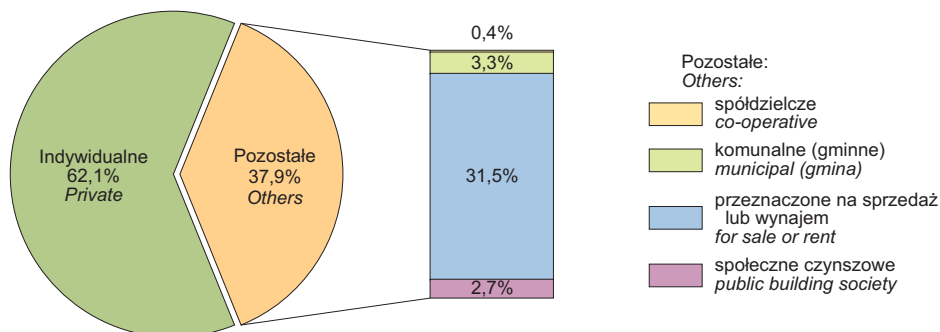

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of net dwelling stocks.

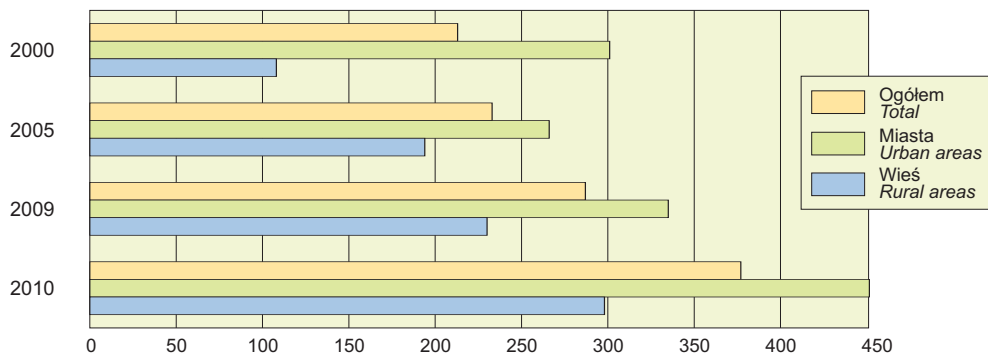
STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W 2010 R.

STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED IN 2010

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 /107/. **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
Mieszkania w tys.	340,0	341,7	197,7	144,0	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	1382,3	1390,6	715,8	674,8	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	26362,3	26567,0	12866,2	13700,8	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	4,1	4,1	3,6	4,7	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	77,5	77,7	65,1	95,1	per dwelling
na 1 osobę	25,6	25,8	23,9	27,9	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,0	3,0	2,7	3,4	per dwelling
1 izbę	0,8	0,7	0,8	0,7	per room

a Na podstawie bilansów.

a On the basis of balances.

TABL. 11 /108/. **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a****DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with				
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM	2009	97,8	90,6	90,4	46,1	79,5
TOTAL	2010	97,8	90,6	90,5	46,1	79,6
Miasta	2009	99,3	95,4	93,3	77,4	84,1
Urban areas	2010	99,3	95,4	93,4	77,4	84,2
Wieś	2009	95,8	84,0	86,5	3,0	73,1
Rural areas	2010	95,8	84,0	86,5	3,1	73,3

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on the basis of balances of net dwelling stocks.

TABL. 12 /109/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	1100	1157	1766	2149	Dwellings
miasta	846	713	1115	1330	urban areas
wieś	254	444	651	819	rural areas
Spółdzielcze	56	28	16	9	Co-operative
Komunalne (gminne)	54	255	55	70	Municipal (gmina)
Zakładowe	31	3	–	1	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	327	–	629	676	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	55	19	–	59	Public building society
Indywidualne	577	852	1066	1334	Private
miasta	328	416	444	564	urban areas
wieś	249	436	622	770	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	213	233	287	377	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	301	266	335	451	Urban areas
Wieś	108	194	230	298	Rural areas
Izby	4573	5272	8446	10153	Rooms
miasta	3144	2743	4662	5516	urban areas
wieś	1429	2529	3784	4637	rural areas
Spółdzielcze	178	48	103	27	Co-operative
Komunalne (gminne)	103	394	71	102	Municipal (gmina)
Zakładowe	116	13	–	5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	939	–	1965	2298	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	176	43	–	203	Public building society
Indywidualne	3061	4774	6307	7518	Private
miasta	1656	2271	2633	3025	urban areas
wieś	1405	2503	3674	4493	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	104968	139387	206593	244701	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	70049	74439	104059	122297	urban areas
wieś	34919	64948	102534	122404	rural areas
Spółdzielcze	2942	1061	1538	398	Co-operative
Komunalne (gminne)	1644	10362	1778	2249	Municipal (gmina)
Zakładowe	1997	280	–	134	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	18860	–	37767	38640	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	3161	889	–	2565	Public building society
Indywidualne	76364	126795	165510	200715	Private
miasta	42022	62477	65399	81388	urban areas
wieś	34342	64318	100111	119327	rural areas

TABL. 12 /109/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	95,4	120,5	117,0	113,9	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	82,8	104,4	93,3	92,0	urban areas
wieś	137,5	146,3	157,5	149,5	rural areas
Spółdzielcze	52,5	37,9	96,1	44,2	Co-operative
Komunalne (gminne)	30,4	40,6	32,3	32,1	Municipal (gmina)
Zakładowe	64,4	93,3	x	134,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynaj- jem	57,7	x	60,0	57,2	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	57,5	46,8	x	43,5	Public building society
Indywidualne	132,3	148,8	155,3	150,5	Private
miasta	128,1	150,2	147,3	144,3	urban areas
wieś	137,9	147,5	161,0	155,0	rural areas

TABL. 13 /110/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych <i>In private buildings</i>				W budynkach poza indywidualnymi <i>In non-private buildings</i>					
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb <i>in % of total – dwellings with specified number of rooms</i>				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb <i>in % of total – dwellings with specified number of rooms</i>			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM	2000	1100	577	1,2	3,1	7,6	88,0	523	5,5	28,9	39,6	26,0
TOTAL	2005	1157	852	0,2	1,7	5,4	92,7	305	51,1	36,4	11,5	1,0
	2009	1766	1066	0,2	1,9	4,0	93,9	700	14,1	19,3	32,9	33,7
	2010	2149	1334	0,1	2,0	7,4	90,6	815	5,8	16,7	41,7	35,8
Miasta	2000	846	328	2,1	4,3	9,1	84,5	518	5,6	29,2	39,4	25,9
Urban areas	2005	713	416	0,5	2,9	7,4	89,2	297	52,5	36,4	10,8	0,3
	2009	1115	444	0,5	3,8	5,6	90,1	671	14,8	20,1	32,5	32,6
	2010	1330	564	0,2	4,1	12,8	83,0	766	5,9	15,8	41,4	37,0
Wieś	2000	254	249	x	1,6	5,6	92,8	5	x	x	60,0	40,0
Rural areas	2005	444	436	x	0,5	3,4	96,1	8	x	37,5	37,5	25,0
	2009	651	622	x	0,5	2,9	96,6	29	x	x	41,4	58,6
	2010	819	770	x	0,5	3,4	96,1	49	4,1	30,6	46,9	18,4

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572) z późniejszymi zmianami oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4–5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmując się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572) with later amendments and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,
- since 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the education cycle (for graduates from 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 3-year basic (vocational) schools, 4-year general secondary schools and 4–5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools as well as vocational and general-technical secondary schools) belong to upper secondary schools (respectively: basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools).

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools); until 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education.

3. Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

4. Data include schools and establishments managed by central (governmental) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku akademickiego 2004/05 określone jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami. Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 2) **gimnazja**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika (do roku szkolnego 2005/06 z liceami zawodowymi i technicznymi);
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych;
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy (od roku szkolnego 2004/05).

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (governmental) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public school or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education public and non-public (until 2004/05 academic year – state and non-state) since 2005/06 academic year operate on the basis of the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments. Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
 - d) special schools;
- 2) **lower secondary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school,
 - d) special schools;
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools (until 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools);
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year);
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools;
- 10) special job-training schools (since 2004/05 school year).

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata); (bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych kształcące w systemie 3-letnim (od roku szkolnego 2005/06).

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych (dziennych do roku akademickiego 2005/06) i niestacjonarnych (wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych do roku 2005/06).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i z kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane dla dorosłych (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika dla dorosłych, ujmujące w przypadku szkół ponadpodstawowych – średnie szkoły zawodowe (technika i licea zawodowe oraz do roku 2000/01 – średnie studium zawodowe);
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05).

7. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive the title of licentiate); (excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work in 3-year system (since 2005/06 school year).

8. Tertiary education realize education in system of full-time (day studies until 2005/06 academic year) and part-time programmes (evening, weekend and extramural studies until 2005/06 academic year).

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational schools (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools for adults (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools for adults, in case of upper secondary (post-primary) schools including vocational secondary schools (technical secondary and vocational secondary schools and until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies);
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year).

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

14. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, z tym że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku akademickiego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta.

15. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz. U. nr 7, poz.38).

16. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

13. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff, the positions of assistant professor and tutor until 2005/2006 academic year did not occur in higher vocational schools.

15. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 years until beginning education in a primary school, secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools and since 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points according to a decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 (Journal of Laws No. 7, item 38).

16. Classrooms do not include classrooms in special schools.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2010/11 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2009 – 30 IX 2010); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

18. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 – w szkołach wyższych.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień młodzieży oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

17. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2010/11 academic year, graduates from 1 X 2009 – 30 IX 2010 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

18. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year – tertiary education.

19. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

20. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

21. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since 2007/08 school year (in the case of graduates – since 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 /111/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	504	422	403	404	Primary
Gimnazja	154	161	167	169	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ...	x	7	16	18	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	65	48	47	47	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	53	55	50	52	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	6	2	2	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	48	22	10	Specialized secondary
Technika	202	68	54	53	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	1	–	–	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	2	2	2	2	General art ^a
Policealne	71	104	79	64	Post-secondary
Wyższe	3	6	6	6	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	6	7	7	9	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	7	7	5	7	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	23	42	25	31	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ..	x	25	37	42	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	13	12	9	Specialized secondary
Technika	63	31	4	4	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	18	16	17	Supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	4734	4245	4650	4659	Primary
Gimnazja	1365	1824	2025	2042	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	435	251	350	323	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	828	881 ^b	984 ^b	1015 ^b	General secondary
Licea profilowane	x	252	140	127	Specialized secondary
Technika	1010	900 ^c	857 ^c	906 ^c	Technical secondary
Policealne	184	156	144	124	Post secondary
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^d	11465	9109	7390	7121	Pre-primary education ^d
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	85346	65390	54258	52298	Primary
Gimnazja	31386	41645	32877	31323	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ...	x	59	229	245	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	16906	7702	7683	7080	Basic vocational

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b, ^c Łącznie z: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Leading to professional certification. ^b, ^c Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Concern children aged 6 attending pre-primary sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 /111/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły: (dok.)					Schools: (cont.)
Licea ogólnokształcące	21336	16364	14080	13268	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	219	84	98	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	6623	1221	700	Specialized secondary
Technika	25044	12958	14874	14664	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	41	–	–	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	191	265	241	240	General art ^a
Policealne	4495	7247	6146	6228	Post-secondary
Wyższe	31835	37187	39623	38301	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	383	770	645	849	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	643	351	244	287	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	2910	3028	2451	2845	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1139	3062	3009	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	1396	1218	891	Specialized secondary
Technika	5826	1407	223	195	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	768	843	821	Supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	14969	12034	9861	.	Primary
Gimnazja	x	13937	10809	.	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	x	48	.	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	5412	2564	2668	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	4512	5316	4946	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	65	14	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	2292	594	.	Specialized secondary
Technika	4931	2531	3169	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	x	–	.	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	26	49	46	.	General art ^a
Policealne	1701	2484	2048	.	Post-secondary
Wyższe	5852	7982	10729	.	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	x	214	268	.	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	264	138	75	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	1201	1091	499	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	275	1078	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	236	344	.	Specialized secondary
Technika	1406	892	27	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	x	222	.	Supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej – z wyjątkiem szkół wyższych.

^a Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education – with the exception of the higher education institutions.

TABL. 2 /112/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły podstawowe	504	422	403	404	Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	497	393	366	363	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	4	26	34	38	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	1	Religious organizations
Pozostałe	2	2	2	2	Others
Gimnazja	154	161	167	169	Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	149	154	157	158	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	4	7	8	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	3	3	2	2	Religious organizations
Pozostałe	—	—	1	1	Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	65	55^a	63^a	65^a	Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	63	51	58	59	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	4	4	5	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	—	—	1	1	Religious organizations
Licea ogólnokształcące	53	61^b	52^b	54^b	General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	45	55	46	47	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	5	4	5	6	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	2	2	1	1	Religious organizations
Pozostałe	1	—	—	—	Others
Licea profilowane	x	48	22	10	Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	46	22	10	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	x	2	—	—	Social organizations and associations
Technika^c	204	71	56	55	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	—	—	2	2	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	197	68	51	50	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	5	3	3	3	Social organizations and associations
Pozostałe	2	—	—	—	Others
Szkoły policealne	71	104	79	64	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	—	2	2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	18	41	27	23	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	18	18	11	8	Social organizations and associations
Pozostałe	33	45	39	31	Others
Szkoły wyższe	3	6	6	6	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	4	4	4	Central (governmental) administration entities
Pozostałe	1	2	2	2	Others
Szkoły dla dorosłych	99	143	106	119	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	6	8	7	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ...	56	74	35	37	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	19	19	18	21	Social organizations and associations
Pozostałe	18	44	45	54	Others

a–c Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe; w roku szkolnym 2005/06 z technikami uzupełniającymi.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification; in 2005/06 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 /112/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Szkoły podstawowe	85346	65390	54258	52298	Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	84959	63786	52290	50229	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	278	1401	1693	1807	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	7	4	9	7	Religious organizations
Pozostałe	102	199	266	255	Others
Gimnazja	31386	41645	32877	31323	Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	31196	41220	32360	30779	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	50	308	357	389	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	140	117	128	123	Religious organizations
Pozostałe	—	—	32	32	Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	16906	7761^a	7912^a	7325^a	Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	16364	7277	7544	6998	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	542	484	361	319	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	—	—	7	8	
Licea ogólnokształcące	21336	16583^b	14164^b	13366^b	General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	20881	16282	13890	13073	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	344	180	162	183	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	93	121	112	110	Religious organizations
Pozostałe	18	—	—	—	Others
Licea profilowane	x	6623	1221	700	Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	6558	1221	700	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	65	—	—	Social organizations and associations
Technika^c	25235	13264	15115	14904	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	—	—	333	363	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	24705	12943	14268	14100	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	449	321	514	441	Social organizations and associations
Pozostałe	81	—	—	—	Others
Szkoły policealne	4495	7247	6146	6228	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	162	—	98	83	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	1770	3249	1748	1661	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1184	1064	622	400	Social organizations and associations
Pozostałe	1379	2934	3678	4084	Others
Szkoły wyższe	31835	37187	39623	38301	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	24964	31512	33170	32369	Central (governmental) administration entities
Pozostałe	6871	5675	6453	5932	Others
Szkoły dla dorosłych	9762	8859	8686	8897	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	410	415	424	438	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ...	6216	4768	2501	2578	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1887	1196	992	874	Social organizations and associations
Pozostałe	1249	2480	4769	5007	Others

a–c Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe; w roku szkolnym 2005/06 z technikami uzupełniającymi.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification; in 2005/06 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 /112/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły podstawowe	14969	12034	9861		Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	14910	11806	9528		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	48	204	279		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	5	3	5		Religious organizations
Pozostałe	6	21	49		Others
Gimnazja	x	13937	10809		Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	13802	10633		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	99	113		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	36	45		Religious organizations
Pozostałe	x	—	18		Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	5412	2564	2716^a		Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	5271	2462	2597		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	141	102	119		Social organizations and associations
Licea ogólnokształcące	4512	5381^b	4960^b		General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	4448	5292	4858		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	64	49	63		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	—	40	39		Religious organizations
Pozostałe	—	—	—		Others
Licea profilowane	x	2292	594		Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	2268	594		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	24	—		Social organizations and associations
Technika^c	4957	2580	3215		Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	—	—	52		Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	4888	2549	3058		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	59	31	105		Social organizations and associations
Pozostałe	10	—	—		Others
Szkoły policealne	1701	2484	2048		Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	49	—	43		Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	600	1084	558		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	434	332	227		Social organizations and associations
Pozostałe	618	1068	1220		Others
Szkoły wyższe	5852	7982	10729		Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4563	6740	8957		Central (governmental) administration entities
Pozostałe	1289	1242	1772		Others
Szkoły dla dorosłych	2871	2846	2513		Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	149	158	140		Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	2027	1512	691		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	465	393	278		Social organizations and associations
Pozostałe	230	783	1404		Others

a – łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej – z wyjątkiem szkół wyższych.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education – with the exception of the higher education institutions.

TABL. 3 /113/. **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEAŁNYCH**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational ^a	liceach secondary schools		technicznych ^c technical secondary ^c	politeicznych (dzienne) post-secondary (day)
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas			ogólnokształcących ^b general ^b	profilowanych specialized		

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION

Angielski	2009/10	110940	92,2	94,1	89,8	85,9	39,4	98,8	96,6	94,7	14,0
English	2010/11	108744	93,5	94,9	91,7	90,8	39,6	98,6	100,0	98,1	2,2
Francuski	2009/10	2272	0,0	0,0	x	1,0	0,7	10,3	2,0	2,5	x
French	2010/11	2545	x	x	x	2,0	0,8	10,7	x	2,9	x
Niemiecki	2009/10	48610	9,0	5,9	12,9	42,6	48,1	79,0	96,2	89,6	4,1
German	2010/11	51090	7,7	4,7	11,5	60,2	48,3	75,4	99,3	93,3	x
Rosyjski	2009/10	952	x	x	x	0,3	4,3	2,1	0,7	1,2	x
Russian	2010/11	1003	x	x	x	0,2	4,6	3,0	x	1,5	x
Inne	2009/10	170	0,0	x	0,0	0,0	x	1,2	x	x	x
Others	2010/11	622	x	x	x	x	x	1,1	x	3,0	4,0

NAUCZANIE DODATKOWE^d
ADDITIONAL EDUCATION^d

Angielski	2009/10	5161	3,5	2,4	5,0	8,5	x	0,4	x	2,5	5,2
English	2010/11	3536	3,5	2,6	4,5	5,1	0,4	0,5	x	0,2	0,8
Francuski	2009/10	1507	1,2	1,8	0,5	2,0	x	1,3	x	0,2	x
French	2010/11	1076	1,2	1,7	0,4	1,0	x	1,3	x	x	x
Niemiecki	2009/10	14567	9,6	8,9	10,4	25,4	x	3,6	x	3,5	x
German	2010/11	11486	11,8	11,3	12,3	15,6	x	3,3	x	x	0,8
Inne	2009/10	749	0,0	x	0,0	0,2	x	4,6	1,2	x	x
Others	2010/11	932	0,1	0,2	x	0,7	x	5,0	x	x	x

a – c łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły oraz w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a – c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification. d Conducted during the hours which are at the disposal of headpersons and also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 /114/. UCZĄCY SIĘ OBOWIĄZKOWO JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOLACH DLA DOROSŁYCH
STUDENTS STUDYING OBLIGATORY FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total school students					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach secondary schools		technikach ^b technical secondary ^b	policealnych post- secondary
				ogólnokształcących ^a general ^a	profilowanych specialized		
Angielski 2009/10	7082	55,5	59,4	70,2	59,2	46,3	29,9
English 2010/11	7499	64,9	66,2	74,2	57,7	50,8	26,8
Niemiecki 2009/10	2285	26,0	16,0	22,8	10,3	53,8	2,5
German 2010/11	2263	22,7	23,3	19,7	13,8	50,7	4,1
Rosyjski 2009/10	1131	18,4	x	6,5	44,8	9,9	0,0
Russian 2010/11	1054	12,4	x	7,1	50,2	8,8	x

a, b Łącznie ze szkołami: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, b – technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: a – supplementary general secondary schools, b – supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 /115/. KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	1612	1582	280	379	Primary schools
w tym specjalne	664	607	120	177	of which special
Gimnazja	1294	1271	448	406	Lower secondary schools
w tym specjalne	742	718	262	240	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	229	245	44	48	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	512	441	178	138	Basic vocational schools
w tym specjalne	428	421	149	135	of which special
Licea ogólnokształcące	78	91	11	11	General secondary schools
w tym specjalne	23	41	–	–	of which special
Licea profilowane	17	18	6	8	Specialized secondary schools
Technika ^b	25	29	5	1	Technical secondary schools ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 165. b W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uczniami szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 10 on page 165. b In 2010/11 school years including students of general art schools leading to professional certification students.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 /116/. **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII^a**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES
AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b SPECIAL EDUCATION CENTRES ^b					
Ośrodki	9	9	9	9	Centres
Miejsca	860	648	539	514	Places
Wychowankowie	603	463	361	331	Residents
w tym z upośledzeniem umysłowym	594	458	347	325	of which mentally disabled
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	2	2	3	3	Centres
Miejsca	111	106	155	155	Places
Wychowankowie	95	95	134	130	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	–	–	1	1	Centres
Miejsca	–	–	30	30	Places
Wychowankowie	–	–	30	30	Residents

^a W latach 2000 i 2005 – stan w dniu 31 X, w latach 2009 i 2010 – stan w dniu 30 IX. ^b W latach 2000 i 2005 łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In years 2000 and 2005 as of 31 X, in years 2009 and 2010 as of 30 IX. ^b In years 2000 and 2005 including special education centres.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 /117/. **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01 ^a	2005/06 ^a	2009/10 ^b	2010/11 ^b	SPECIFICATION
Internaty i bursy	30	23	22	20	Boarding-schools and dormitories
Miejsca	3321	2176	1627	1561	Beds
Korzystający	2282	1496	1062	1042	Boarders
Na 100 miejsc	68,7	68,8	65,3	66,8	Per 100 beds

^a, ^b Stan: ^a – w listopadzie, ^b – we wrześniu.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a, ^b As of: ^a – November, ^b – September.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 /118/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	14	16	19	19	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	16	19	19	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2104	2275	1695	1740	Pupils
w tym kobiety	1307	1412	1073	1086	of which females
Absolwenci	211	345	188	.	Graduates
w tym kobiety	119	206	131	.	of which females

TABL. 8 /118/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	4	4	4	4	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów arty- stycznych	2	2	2	2	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	466	576	529	526	Pupils
w tym kobiety	310	403	348	352	of which females
Absolwenci	53	95	80	.	Graduates
w tym kobiety	36	67	58	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 /119/. **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOŁY SCHOOLS		Szkoły po- siadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which pos- sess per- sonal com- puters in % of a given group of schools	Pracownie kompute- rowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
				ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and youth		
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with the Internet access	
						razem total	w tym sze- roko- pas- mowego of which broadband connection
Podstawowe	2009/10	97,0	430	8092	6158	5589	3168
Primary	2010/11	97,0	428	8247	6221	5719	3246
Gimnazja	2009/10	83,2	196	4070	2920	2848	2078
Lower secondary	2010/11	83,4	187	4180	2913	2842	2132
Zasadnicze zawodowe ^b	2009/10	38,1	42	891	741	733	546
Basic vocational ^b	2010/11	38,5	41	911	733	718	542
Licea ogólnokształcące ^c	2009/10	78,8	76	2031	1570	1552	1291
General secondary ^c	2010/11	77,8	77	2023	1603	1576	1315
Licea profilowane	2009/10	27,3	9	231	189	189	184
Specialized secondary	2010/11	30,0	6	120	106	106	106
Technika ^d	2009/10	69,6	108	2648	2118	1913	1434
Technical secondary ^d	2010/11	76,4	117	2886	2272	2229	1810
Policealne	2009/10	24,1	19	423	351	344	202
Post-secondary	2010/11	34,4	17	447	353	346	190

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^{b–d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^{b–d} Including: ^b – special job-training schools, ^c – supplementary general secondary schools, ^d – general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 /120/. **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informa- tycznych compu- ting	tech- nicznych techni- cal	przed- mioto- wych subjects	artysty- cznych arts	sporto- wych sports	tury- styczno- kraj- zaw- cznych tourism and sight- -seeing	innych others
OGÓŁEM 2009	8	20458	232	34	144	4220	15076	220	532
TOTAL 2010	9	17293	168	12	450	2889	12142	48	1584
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	5	4705	168	12	432	2389	72	48	1584
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	2	518	–	–	18	500	–	–	–
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sport centres	2	12070	–	–	–	–	12070	–	–

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 /121/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	480	399	380	381	Schools
w tym filialne	35	17	12	12	of which branch
Pomieszczenia szkolne	4734	4245	4650	4659	Classrooms
Oddziały	4111	3360	3072	3032	Sections
Uczniowie	83820	64444	53594	51691	Pupils
w tym kobiety	40613	31645	26163	25127	of which females
w tym I klasa	12360	9655	8335	8121	of which 1st grade
w tym szkół filialnych	1234	624	406	394	of which branch schools
Absolwenci	14725	11838	9684	.	Graduates
w tym kobiety	7050	5837	4832	.	of which females
w tym szkół filialnych	119	24	42	.	of which branch schools
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	175	162	141	136	school
1 pomieszczenie szkolne	18	15	12	11	classroom
1 oddział	20	19	17	17	section
MIASTA URBAN AREAS					
Szkoły	133	106	107	106	Schools
w tym filialne	1	–	–	–	of which branch
Pomieszczenia szkolne	1933	1784	1992	1982	Classrooms
Oddziały	1923	1541	1390	1359	Sections
Uczniowie	45878	35353	29900	28901	Pupils
w tym kobiety	22212	17257	14655	14126	of which females
w tym I klasa	6610	5273	4742	4630	of which 1st grade
w tym szkół filialnych	23	–	–	–	of which branch schools
Absolwenci	8220	6520	5368	.	Graduates
w tym kobiety	3953	3239	2681	.	of which females
w tym szkół filialnych	–	–	–	.	of which branch schools

TABL. 11 /121/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	345	334	279	273	school
1 pomieszczenie szkolne	24	20	15	15	classroom
1 oddział	24	23	22	21	section
WIEŚ RURAL AREAS					
Szkoły	347	293	273	275	Schools
w tym filialne	34	17	12	12	of which branch
Pomieszczenia szkolne	2801	2461	2658	2677	Classrooms
Oddziały	2188	1819	1682	1673	Sections
Uczniowie	37942	29091	23694	22790	Pupils
w tym kobiety	18401	14388	11508	11001	of which females
w tym I klasa	5750	4382	3593	3491	of which 1st grade
w tym szkół filialnych	1211	624	406	394	of which branch schools
Absolwenci	6505	5318	4316	.	Graduates
w tym kobiety	3097	2598	2151	.	of which females
w tym szkół filialnych	119	24	42	.	of which branch schools
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	109	99	87	83	school
1 pomieszczenie szkolne	14	12	9	9	classroom
1 oddział	17	16	14	14	section

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 /122/. **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Gimnazja	132	139	143	146	Lower secondary
Pomieszczenia szkolne	1351	1820	2018	2029	Classrooms
Oddziały	1220	1640	1409	1368	Sections
Uczniowie	30548	40758	32135	30605	Pupils
w tym kobiety	14973	19811	15692	14969	of which females
w tym I klasa	15284	12877	10679	10137	of which 1st grade
Absolwenci	x	13645	10569	.	Graduates
w tym kobiety	x	6762	5367	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	231	293	225	210	school
1 pomieszczenie szkolne	23	22	16	15	classroom
1 oddział	25	25	23	22	section
MIASTA URBAN AREAS					
Gimnazja	69	76	77	78	Lower secondary
Pomieszczenia szkolne	917	1265	1355	1357	Classrooms
Oddziały	849	1136	946	913	Sections
Uczniowie	21921	29061	22764	21552	Pupils
w tym kobiety	10777	14117	11054	10533	of which females
w tym I klasa	10963	9177	7505	7152	of which 1st grade

TABL. 12 /122/. **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Absolwenci	x	9744	7544	.	Graduates
w tym kobiety	x	4790	3812	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	318	382	296	276	school
1 pomieszczenie szkolne	24	23	17	16	classroom
1 oddział	26	26	24	24	section
WIEŚ RURAL AREAS					
Gimnazja	63	63	66	68	Lower secondary
Pomieszczenia szkolne	434	555	663	672	Classrooms
Oddziały	371	504	463	455	Sections
Uczniowie	8627	11697	9371	9053	Pupils
w tym kobiety	4196	5694	4638	4436	of which females
w tym I klasa	4321	3700	3174	2985	of which 1st grade
Absolwenci	x	3901	3025	.	Graduates
w tym kobiety	x	1972	1555	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	137	186	142	133	school
1 pomieszczenie szkolne	20	21	14	13	classroom
1 oddział	23	23	20	20	section

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 /123/. **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	37	36	1	35	34	1
Schools						
Oddziały	285	278	7	269	261	8
Sections						
Uczniowie	7264	7065	199	6616	6442	174
Students						
w tym kobiety	2223	2174	49	2059	2012	47
of which females						
w tym I klasa	2772	2697	75	2553	2486	67
of which 1st grade						
Absolwenci	2533	2452	81	.	.	.
Graduates						
w tym kobiety	829	814	15	.	.	.
of which females						

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 /124/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	7264	6616	2304	2533	TOTAL
Artystyczne	17	22	7	6	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	1092	968	409	500	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	2820	2513	786	916	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	877	755	329	295	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1140	1046	326	396	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	7	10	2	3	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	1311	1302	445	417	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 /125/. **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	51	49	2	53	51	2
Schools						
Oddziały	527	516	11	502	489	13
Sections						
Uczniowie	14141	13898	243	13325	13082	243
Students						
w tym kobiety	8998	8833	165	8543	8384	159
of which females						
w tym I klasa	4550	4444	106	4400	4317	83
of which 1st grade						
Absolwenci	4960	4880	80	.	.	.
Graduates						
w tym kobiety	3112	3059	53	.	.	.
of which females						

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 /126/. **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10		2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	22	22	10	10	Schools
Schools					
Oddziały	49	49	27	27	Sections
Sections					
Uczniowie	1221	1221	700	700	Students
Students					
w tym kobiety	895	895	521	521	of which females
of which females					
w tym I klasa	301	301	162	162	of which 1st grade
of which 1st grade					
Absolwenci	594	594	.	.	Graduates
Graduates					
w tym kobiety	452	452	.	.	of which females
of which females					

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 /127/. **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	56	49	7	55	48	7
Oddziały Sections	626	584	42	621	580	41
Uczniowie Students	15115	14243	872	14904	14102	802
w tym kobiety of which females	6168	5838	330	6231	5913	318
w tym I klasa of which 1st grade	4187	3953	234	4017	3853	164
Absolwenci Graduates	3215	3047	168	.	.	.
w tym kobiety of which females	1263	1214	49	.	.	.

a Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 /128/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2009/10	2010/11	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	15115	14904	3215	TOTAL
Artystyczne	248	268	46	Art
Spoleczne	2291	1948	555	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1403	1589	261	Business and administration
Fizyczne	25	40	–	Physical sciences
Informatyczne	1982	2146	334	Computing
Inżynieryjno-techniczne	3350	3034	807	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	292	219	60	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1777	1756	364	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	962	927	206	Architecture and building
Weterynaryjne	86	85	24	Veterinary
Usług dla ludności	2456	2716	495	Personal services
Usług transportowych	121	107	20	Transport services
Ochrony środowiska	122	69	43	Environmental protection

a Łącznie z uczniami i absolwentami szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe. *b* Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including students and graduates of general art schools leading to professional certification students. *b* According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 /129/. **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Szkoły	71	104	79	64	Schools
Oddziały	225	342	304	292	Sections
Uczniowie	4495	7247	6146	6228	Students
w tym kobiety	3208	4064	3729	4252	of which females
Absolwenci	1701	2484	2048	.	Graduates
w tym kobiety	1270	1663	1229	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 /130/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	6146	6228	2048	TOTAL
Pedagogiczne	619	439	179	Education science and teacher training
Artystyczne	100	–	–	Arts
Spoleczne	160	234	63	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1314	1552	339	Business and administration
Informatyczne	745	510	221	Computing
Inżynieryjno-techniczne	71	52	29	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	117	55	36	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	273	325	139	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	19	32	–	Veterinary
Medyczne	801	929	359	Health
Opieki społecznej	210	245	40	Social services
Usług dla ludności	889	760	306	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	561	928	169	Security services
Pozostałe	267	167	168	Other

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 /131/. **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy ^a <i>Academic teachers</i>	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci ^b <i>Graduates</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	3 6 6 6	1172 1586 1650 1656	31835 37187 39623 38301	5852 7982 10729 .	TOTAL
Uniwersytety	1	772	16138	4466	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	1	511	10755	2877	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	1	117	5473	1641	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe	3	256	5935	1745	<i>Higher vocational schools</i>

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2009/10.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school – for 2009/10 academic year.

TABL. 22 /132/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem <i>Grand total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		Z ogółem – kobiety <i>Of grand total – females</i>		
		stacjo- narne ^b <i>full-time programm es</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time programm es</i>	razem <i>total</i>	formy studiów <i>study forms</i>	
					stacjo- narne ^b <i>full-time programm es</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time programm es</i>
OGÓŁEM 2000/01 TOTAL 2005/06 2009/10 2010/11	31835 37187 39623 38301	12488 20131 21123 21512	19347 ^d 17056 18500 16789	18470 20639 23727 23628	7057 10950 12577 13026	11413 ^d 9689 11150 10602
UNIwersytety UNIVERSITIES	16138	10179	5959	11974	7385	4589
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	4295	1965	2330	3822	1706	2116
Humanistyczne ^e <i>Humanities^e</i>	2962	2335	627	2023	1563	460
Artystyczne <i>Arts</i>	20	20	–	14	14	–
Społeczne <i>Social and behavioural science</i>	3624	2347	1277	2674	1680	994
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	1399	884	515	938	604	334

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). ^{b,c} W roku akademickim 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: ^b – dziennych, ^c – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. ^d Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych – 12 w tym 5 kobiet. ^e Łącznie z teologią.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). ^{b,c} In 2000/01 and 2005/06 academic year data concern: ^b – day study form, ^c – evening, weekend and extramural study form. ^d Including students attending extramural studies – 12 of which 5 females. ^e Including theology.

TABL. 22 /132/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (cd.)***STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)*

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes
UNIwersytety (dok.) UNIVERSITIES (cont.)						
Prawne <i>Law</i>	1119	586	533	696	387	309
Dziennikarstwa i informacji <i>Journalism and information</i>	239	168	71	167	125	42
Biologiczne ^b <i>Life science^b</i>	621	482	139	466	375	91
Fizyczne ^c <i>Physical science^c</i>	347	347	–	248	248	–
Matematyczne i statystyczne <i>Mathematics and statistics</i>	228	228	–	175	175	–
Informatyczne <i>Computing</i>	353	174	179	41	24	17
Inżynieryjno-techniczne <i>Engineering and engineering trades</i>	526	349	177	424	277	147
Opieki społecznej <i>Social services</i>	196	112	84	175	101	74
Ochrony środowiska <i>Environmental protection</i>	209	182	27	111	106	5
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE TECHNICAL UNIVERSITIES	10755	7379	3376	3910	2868	1042
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	1053	662	391	302	204	98
Społeczne <i>Social and behavioural science</i>	583	496	87	369	305	64
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	1686	1242	444	960	740	220
Informatyczne <i>Computing</i>	919	676	243	65	50	15
Inżynieryjno-techniczne <i>Engineering and engineering trades</i>	1552	975	577	78	68	10
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	1080	780	300	396	334	62
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	1403	984	419	354	295	59
Medyczne <i>Health</i>	1005	490	515	666	324	342

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). ^{b,c} Między innymi: ^b – biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia, ^c – astronomia, fizyka, chemia, geologia.

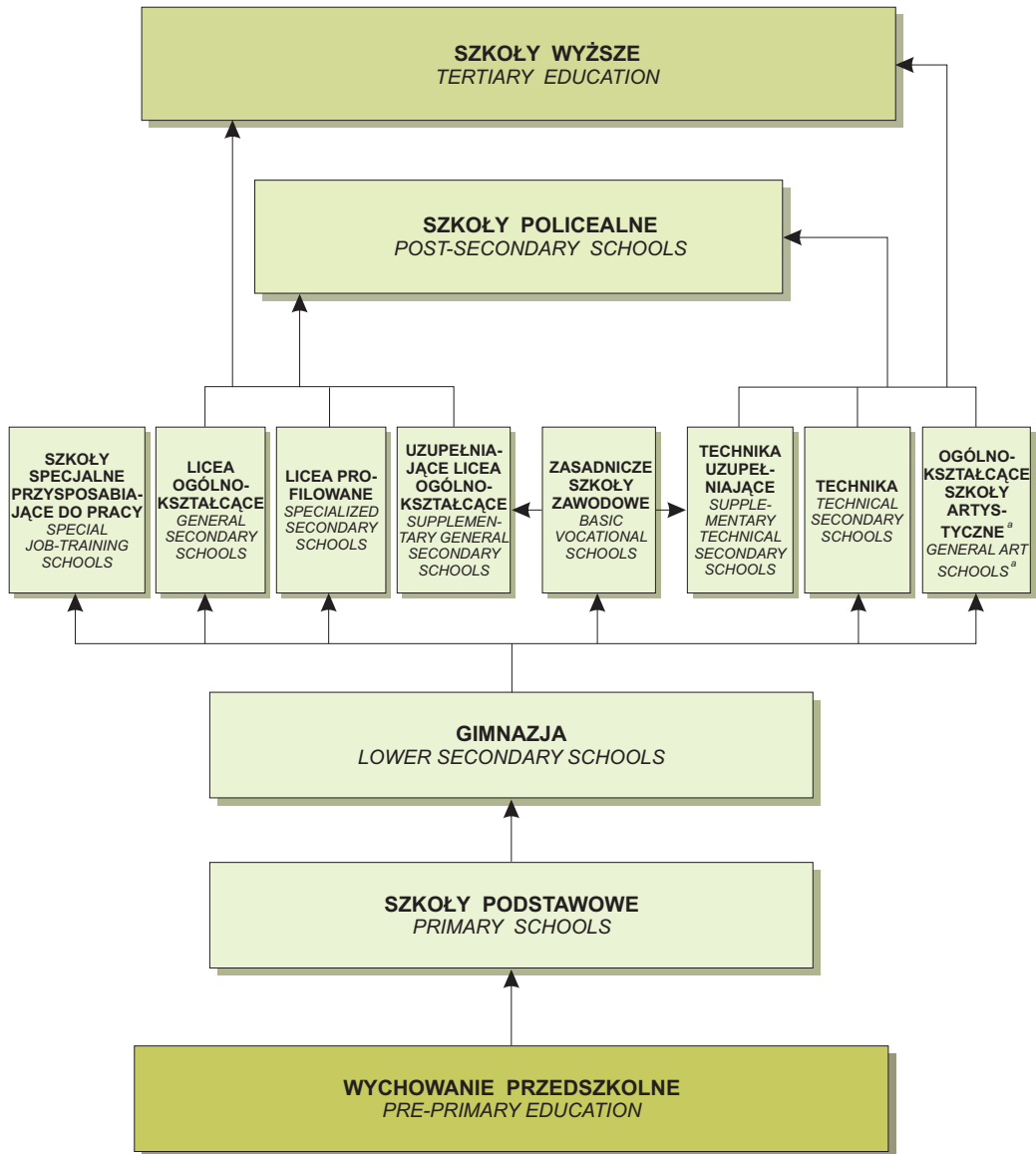
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). ^{b,c} Among others: ^b – biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, ^c – astronomy, physics, chemistry, geology.

TABL. 22 /132/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes	razem total	formy studiów study forms	
					stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (dok.) TECHNICAL UNIVERSITIES (cont.)						
Usług dla ludności Personal services	969	726	243	516	387	129
Ochrony środowiska Environmental protection	453	296	157	179	136	43
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	52	52	–	25	25	–
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE ACADEMIES OF ECONOMICS	5473	317	5156	3543	204	3339
Pedagogiczne Education science and teacher training	2209	124	2085	1696	104	1592
Społeczne Social and behavioural science	619	–	619	384	–	384
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	2645	193	2452	1463	100	1363
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	5935	3637	2298	4201	2569	1632
Pedagogiczne Education science and teacher training	459	–	459	332	–	332
Artystyczne Arts	69	69	–	29	29	–
Humanistyczne Humanities	468	393	75	304	243	61
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	385	272	113	296	199	97
Informatyczne Computing	214	168	46	14	14	–
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	339	204	135	68	43	25
Architektury i budownictwa Architecture and building	484	343	141	276	221	55
Medyczne Health	2656	1461	1195	2110	1162	948
Usług dla ludności Personal services	695	593	102	693	591	102
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	166	134	32	79	67	12

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

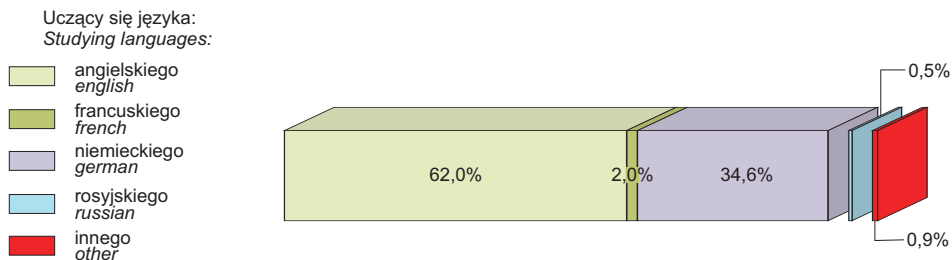
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2010/11
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2010/11 SCHOOL YEAR

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

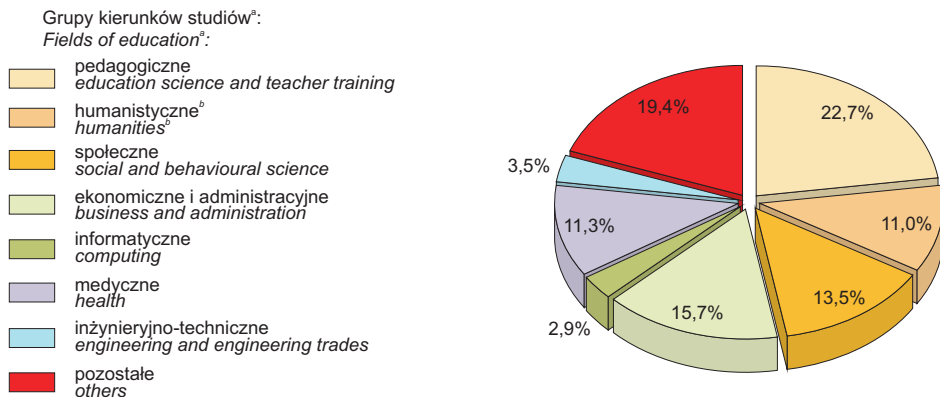
UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2010/11 SCHOOL YEAR

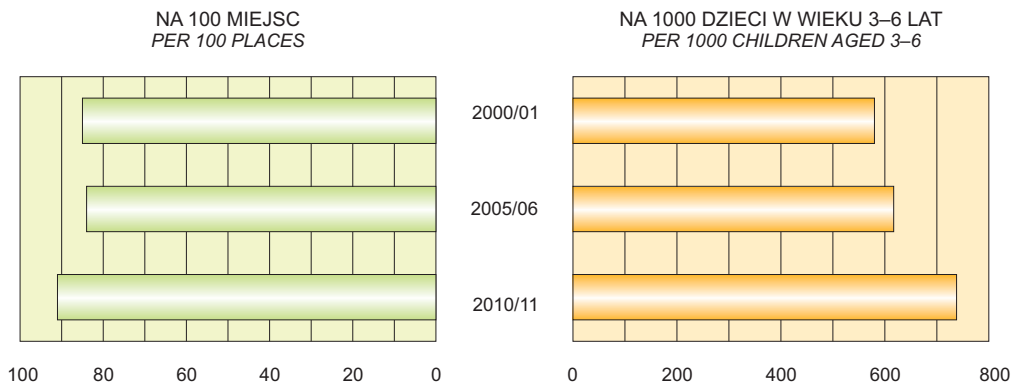
ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW W ROKU AKADEMICKIM 2009/10

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION
IN 2009/10 SCHOOL YEAR

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). b Łącznie z teologią.
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). b Including theology.

DZIECI W PRZEDSZKOLACH CHILDREN IN NURSERY SCHOOLS

TABL. 23 /133/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW****GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION**

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a		Ogółem <i>Grand total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		Z ogółem – kobiety <i>Of grand total – females</i>		
			stacjo- narne ^b <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time programmes</i>	razem <i>total</i>	formy studiów <i>study forms</i>	
						stacjo- narne ^b <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time programmes</i>
OGÓŁEM	2000/01	5852	2079	3773 ^d	3756	1234	2522 ^d
TOTAL	2005/06	7982	3614	4368	5042	2103	2939
	2009/10	10729	5780	4949	7155	3804	3351
UNIwersytety		4466	2662	1804	3479	2014	1465
UNIVERSITIES							
Pedagogiczne		1324	552	772	1206	508	698
<i>Education science and teacher training</i>							
Humanistyczne ^e		966	698	268	715	504	211
<i>Humanities^e</i>							
Spoleczne		948	562	386	685	390	295
<i>Social and behavioural science</i>							
Ekonomiczne i administracyjne		298	127	171	230	91	139
<i>Business and administration</i>							
Prawne		147	74	73	93	46	47
<i>Law</i>							
Biologiczne ^f		231	157	74	177	126	51
<i>Life science^f</i>							
Fizyczne ^g		145	145	–	106	106	–
<i>Physical science^g</i>							
Matematyczne i statystyczne		74	74	–	59	59	–
<i>Mathematics and statistics</i>							
Informatyczne		31	31	–	1	1	–
<i>Computing</i>							
Opieki społecznej		95	95	–	86	86	–
<i>Social services</i>							
Inżynierjno-techniczne		73	56	17	51	39	12
<i>Engineering and engineering trades</i>							
Ochrony środowiska		134	91	43	70	58	12
<i>Environmental protection</i>							
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE		2877	1910	967	1299	916	383
TECHNICAL UNIVERSITIES							
Pedagogiczne		449	268	181	171	104	67
<i>Education science and teacher training</i>							
Spoleczne		283	242	41	194	164	30
<i>Social and behavioural science</i>							
Ekonomiczne i administracyjne		367	295	72	278	231	47
<i>Business and administration</i>							
Informatyczne		235	188	47	20	15	5
<i>Computing</i>							
Inżynierjno-techniczne		299	197	102	17	15	2
<i>Engineering and engineering trades</i>							

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). b, c W roku akademickim 2000/01 dane dotyczą studiów: b – dziennych, c – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. d Łącznie z absolwentami studiów eksternistycznych – 9 w tym 1 kobieta. e Łącznie z teologią. f, g Między innymi: f – biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia, g – astronomia, fizyka, chemia, geologia.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). b, c In 2000/01 academic year data concern: b – day study form, c – evening, weekend and extramural study form. d Including graduates attending extramural studies – 9 of which 1 female. e Including theology. f, g Among others: f – biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, g – astronomy, physics, chemistry, geology.

TABL. 23 /133/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)****GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)**

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjo- narne full-time progra- mmes	niestacjo- narne part-time progra- mmes	razem total	formy studiów study forms	
					stacjo- narne full-time progra- mmes	niestacjo- narne part-time progra- mmes
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (dok.) TECHNICAL UNIVERSITIES (cont.)						
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	183	128	55	68	59	9
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	215	143	72	56	41	15
Medyczne <i>Health</i>	375	158	217	236	110	126
Usług dla ludności <i>Personal services</i>	278	154	124	177	111	66
Ochrony środowiska <i>Environmental protection</i>	193	137	56	82	66	16
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE ACADEMIES OF ECONOMICS	1641	99	1542	1078	69	1009
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	536	46	490	388	43	345
Społeczne <i>Social and behavioural science</i>	212	6	206	124	4	120
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	893	47	846	566	22	544
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	1745	1109	636	1299	805	494
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	131	–	131	94	–	94
Humanistyczne <i>Humanities</i>	215	186	29	155	129	26
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	126	93	33	98	66	32
Informatyczne <i>Computing</i>	45	44	1	2	2	–
Medyczne <i>Health</i>	842	480	362	659	364	295
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	71	44	27	7	5	2
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	65	47	18	38	28	10
Usługi dla ludności <i>Personal services</i>	250	215	35	246	211	35

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

TABL. 24 /134/. **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2000/01 15	4	1	1	TOTAL
	2005/06 40	27	11	6	
	2009/10 59	37	15	10	
	2010/11 188	81	.	.	
formy studiów:					study forms:
stacjonarne ^c	128	54	7	5	full-time programmes ^c
niestacjonarne ^c	60	27	8	5	part-time programmes ^c
W tym uniwersytet	87	46	12	9	Of which university

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2009/10. c Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 164.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study forms and type of school – for 2009/10 academic year. c See general notes, item 8 on page 164.

TABL. 25 /135/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w listopadzie
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of November

SZKOŁY	2009/10	2010/11				SCHOOLS
		ogółem ^b total ^b	w tym stypendia of which scholarships		otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów scholar- ship recipients in % of total students	
			o charak- terze socialnym social	za wyniki w nauce lub sporcie for achieve- ments in learning and sports		
OGÓŁEM	9495	9311	3541	5675	24,4	TOTAL
Uniwersytety	3679	3853	1638	2308	24,0	Universities
Wyższe szkoły techniczne ...	2356	2455	1054	1519	22,9	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1521	1244	336	916	22,9	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe ...	1939	1759	513	932	29,6	Higher vocational schools

a Bez cudzoziemców. b W podziale według stypendiów 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a Excluding foreigners. b The division by foreign scholarships one person may indicate more than once.

TABL. 26 /136/. **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w listopadzie
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	9 ^a	13	11	11	<i>Dormitories</i>
Miejsca	3066 ^a	3738	3432	3450	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	3219 ^a	3378	3224	3139	<i>Students</i>
w % ogółu studentów	25,8 ^a	9,1	8,1	8,2	<i>in % of total students</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	1	1	1	1	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	85	85	85	85	<i>Places for consumers'</i>

^a Dotyczy studentów studiów dziennych.

^a Concerns students attending classes in the day study system.

TABL. 27 /137/. **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja	2000/01	6	16	383	57	x	x
<i>Lower secondary schools</i>	2005/06	7	29	770	130	214	39
	2009/10	7	26	645	139	268	59
	2010/11	9	33	849	162	.	.
Licea ogólnokształcące ^{ab}	2000/01	23	102	2910	1459	1201	584
<i>General secondary schools</i> ^{ab}	2005/06	67	180	4167	1814	1366	640
	2009/10	62	185	5513	2526	1577	768
	2010/11	73	210	5854	2730	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe ^{ab}	2000/01	7	30	643	100	264	31
<i>Basic vocational schools</i> ^{ab}	2005/06	7	18	351	48	138	17
	2009/10	5	15	244	23	75	9
	2010/11	7	19	287	44	.	.
Licea profilowane	2000/01	x	x	x	x	x	x
<i>Specialized secondary schools</i>	2005/06	13	48	1396	593	236	115
	2009/10	12	63	1218	453	344	140
	2010/11	9	49	891	367	.	.
Technika ^{ab}	2000/01	63	203	5826	1815	1406	443
<i>Technical secondary schools</i> ^{ab}	2005/06	49	94	2175	656	892	303
	2009/10	20	56	1066	125	249	20
	2010/11	21	54	1016	152	.	.

^a W roku szkolnym 2000/01 tylko szkoły ponadpodstawowe. ^b Od roku szkolnego 2005/06 szkoły ponadgimnazjalne łącznie z ponadpodstawowymi a w przypadku techników dane dotyczą ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych; łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2000/01 school year only upper secondary (post-primary) schools. ^b From 2005/06 school year upper secondary schools including upper secondary (post-primary), in the case of the technical secondary schools data concern upper secondary (post-primary) vocational schools, including appropriately: supplementary general secondary schools, and technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 28 /138/. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10 ^a	2010/11 ^a	SPECIFICATION
Placówki	623	474	449	454	Establishments
miasta	172	160	162	167	urban areas
wieś	451	314	287	287	rural areas
Przedszkola	539	364	342	346	Nursery schools
w tym specjalne	2	3	4	4	of which special
miasta	164	150	151	154	urban areas
wieś	375	214	191	192	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	84	110	107	108	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	31960	28017	26928	28151	Places in nursery schools
w tym specjalnych	32	59	56	48	of which special
Miasta	16317	16287	16536	17256	Urban areas
Wieś	15643	11730	10392	10895	Rural areas
Dzieci	28584	26085	27671	28573	Children
miasta	15627	14950	16698	17243	urban areas
wieś	12957	11135	10973	11330	rural areas
w tym w wieku 6 lat	11465	9109	7390	7121	of which aged 6
Przedszkola	27091	23633	24976	25726	Nursery schools
w tym specjalne	23	46	44	36	of which special
miasta	15370	14673	16348	16855	urban areas
wieś	11721	8960	8628	8871	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10486	8003	6476	6155	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1493	2452	2695	2847	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	979	1106	914	966	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 – 6 lat	611	682	804	820	3 – 6
3 – 5	492	594	768	801	3 – 5
6 lat	941	927	916	881	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3 – 6 lat	580	617	726	738	3 – 6
6 lat	861	815	803	762	6
1 przedszkole	50	65	73	74	Nursery school
100 miejsc	85	84	93	91	100 places

^a Łącznie z punktami przedszkolnymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including pre-primary points.

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89), z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217), z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. z 2008 r., Nr 136, poz. 857), z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia – NFZ reguluje ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027), z późniejszymi zmianami z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (uniform text, Journal of Laws 2007 No. 14, item 89), with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Midwifery Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217), with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2008 No. 136, item 857), with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices, are created**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the scope and conditions for providing health services, the rules and procedure of financing them, and activity of the National Health Fund are governed by the Law on Health Care Services Financed from Public Funds dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027), with later amendments, with the effect from 1 X 2004, in place of the Law on Common Insurance in the National Health Fund dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health funds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding **medical personnel** include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne).

5. Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również praktyki lekarzy i lekarzy dentystów, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych od 2008 r. obejmują miejsca (łóżka i inkubatory) dla noworodków.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 6) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1797), z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne.

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410 z późniejszymi zmianami, w miejsce ustawy z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207 z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki systemu (m.in. zespoły ratownictwa medycznego i szpitalne oddziały ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271) z późniejszymi zmianami.

Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent).

5. Consultations within the scope of out-patient health-care are provided also by medical and dental practices providing health services financed by the public funds (contracts with the National Health Fund). Since 2009 out-patient consultations do not include medical certifying activity of occupational medicine doctors. Consultations provided within the scope of out-patient health-care include as well medical consultations provided in the admission rooms of general hospitals.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals since 2008 include places (beds and incubators) for newborns.

7. In general hospitals (table 6), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170, item 1797), with later amendments. Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxilla-facial and cardio-surgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** – communicable diseases wards.

8. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitation of person who do not require hospitalization as well as provide them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, in place of law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments) include units reported to the rescue system (among others emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms) and health-care services rendered by emergency medical services in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets is normed by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271) with later amendments.

Data concerning public pharmacies do not include pharmacies in in-patient health care facilities (e.g., in hospitals) which operate for the needs of these.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z późniejszymi zmianami.

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- 3) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- 4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,
- 5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
 - opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacist with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of infectious diseases is given in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362), with later amendments.

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental – including emotional, social and religious – needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,
- 2) **family** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- 3) **socialization** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- 4) **multi-functional** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,
- 5) **daily assistance** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
 - specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z późniejszymi zmianami, rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem – może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem – umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćro dzieci,
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji,
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego – umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z późniejszymi zmianami.

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414) z późniejszymi zmianami, od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362) z późniejszymi zmianami, według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.: zasiłek stały, okresowy oraz celowy. Pomoc niepieniężna dotyczy m.in.: usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

13. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362), with later amendments, foster family may be:

- 1) either related or not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings),
- 2) professional family with many children, not related to the child – placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children,
- 3) professional specialized family not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing,
- 4) professional emergency foster family not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362), with later amendments.

15. Data concerning social assistance benefits are presented until 30 IV 2004 in accordance with the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (the uniform text Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362) with later amendments, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others, permanent, temporary and appropriated benefits. Non-monetary assistance involves, among others, care and specialized care as well as arranging funerals.

Permanent benefit paid in respect of age or complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 /139/. **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2009 ^a	2010 ^a	SPECIFICATION
Lekarze	1773	1633	1873	1782	Doctors
w tym kobiety	871	809	966	912	of which women
Lekarze dentyści	157	298	362	293	Dentists
w tym kobiety	119	218	264	215	of which women
Farmaceuci	372	493	492	505	Pharmacists
w tym kobiety	324	398	433	405	of which women
Pielęgniarki	4865	4241	5013	4803	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa ..	84	73	154	164	of which master of nursing
Położne	426	420	484	481	Midwives

^a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; według podstawowego miejsca pracy. Bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Including individual medical practises and nurses registered at Chambers of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; by basic workplace. Excluding persons from whom the primary work place is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 /140/. **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym ze specjalizacją II stopnia of which with grade II specialization				
OGÓŁEM	1535	1435	1534	1483	817	1013	1036	983	TOTAL
w tym specjaliści w za- kresie:									of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	80	74	90	85	34	54	61	61	Anesthesiology and inten- sive therapy
Chirurgii ^b	220	224	209	207	121	176	180	171	Surgery ^b
Chorób płuc	37	32	33	29	27	27	27	25	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	289	248	258	247	121	142	130	127	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	36	24	29	29	15	14	15	15	Dermatology ^c and venerealogy
Kardiologii ^c	14	21	28	30	14	20	20	17	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	21	95	138	133	21	95	117	111	Family medicine
Neurologii ^{cd}	57	51	56	56	25	38	39	38	Neurology ^{cd}
Okulistyki	61	44	62	59	24	30	39	34	Ophthalmology
Otolaryngologii ^c	57	50	62	51	25	33	40	35	Otolaryngology ^c
Pediatrici	201	145	152	144	77	61	68	64	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	132	141	124	118	85	107	100	88	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	50	45	50	55	24	35	31	34	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki ob- razowej ^e	52	37	26	30	25	25	18	16	Radiology and figurative diagnostics ^e

^a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia oraz od 2005 r. posiadający tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny. Patrz notka a do tabl. 1 na str. 194. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowo-twarzowej, kardiologii oraz od 2005 r. chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d, e} Również: ^d – neuropatologii, ^e – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications as well as since 2005 – with specialists title in proper medicine domains. See footnote a to table. 1 on page 194. ^b General paediatrics and thoracic surgery, orthopaedic and traumatological surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic and oral and maxilla-facial surgery, cardiosurgery as well as since 2005 va scular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d, e} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological radiotherapy and children's radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 3 /141/. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUT-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej^a (stan w dniu 31 XII)	233	335	425	433	Health care institutions^a (as of 31 XII)
Miasta	127	229	307	308	Urban areas
Wieś	106	106	118	125	Rural areas
Praktyki lekarskie^b (stan w dniu 31 XII)	153	380	317	303	Medical practices^b (as of 31 XII)
Miasta	122	284	224	215	Urban areas
Wieś	31	96	93	88	Rural areas
Porady udzielone w tys.	5591,4^c	6495,5	6958,0	6717,4	Consultations provided in thous.
Lekarskie	5101,8	5987,8	6410,8	6172,3	Doctors
w tym specjalistyczne	1398,5	1995,6	2200,1	2104,0	of which specialized
Stomatologiczne	489,6	507,7	547,2	545,1	Stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 191. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub zakładami opieki zdrowotnej; do 2005 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 4 on page 191. ^b Data concern entities that have signed contracts with National Health Fund or health care facilities; until 2005 including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 – only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 /142/. **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST-AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	48	46	Ambulance emergency rescue teams
w tym: podstawowe	25	25	of which: basic
specjalistyczne	17	16	specialist
Szpitalne oddziały ratunkowe	5	5	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	5	3	Admission-rooms ^b
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c (w ciągu roku):			Calls to the occurrence places ^c (during the year):
w tysiącach	65,2	65,8	in thousands
na 1000 ludności	63,1	63,9	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^d w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):			Persons who received health care benefits ^d in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	65,6	66,3	in thousands
na 1000 ludności	63,5	64,3	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 191. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Bez wyjazdów do zachorowań. ^d Bez osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w nagłych wypadkach w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

^a See general notes, item 9 on page 191. ^b Organization cell of hospitals applied to cooperate with emergency. ^c Excluding calls to the diseases. ^d Excluding persons who received health care benefits in emergency accidents in out-patient mode (in admission-room or in hospital emergency ward).

TABL. 5 /143/. **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES – as of 31 XII</i>					
Szpital ogólny	27	25	24	24	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	20	16	17	17	<i>Chronic medical care homes</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	–	3	3	4	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	–	–	–	–	<i>sanatoria</i>
szpitale	–	–	–	–	<i>hospitals</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>					
Szpital ogólny	5005	4165	4451	4387	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	937	666	682	719	<i>Chronic medical care homes</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	–	48	39	53	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	–	–	–	–	<i>sanatoria</i>
szpitale	–	–	–	–	<i>hospitals</i>
LECZENIE <i>IN-PATIENTS</i>					
Szpital ogólny ^a	154562	164278	169813	174637	<i>General hospitals^a</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1693	1511	1450	1689	<i>Chronic medical care homes</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	–	699	423	670	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	–	–	–	–	<i>sanatoria</i>
szpitale	–	–	–	–	<i>hospitals</i>

^a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 6 /144/. **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	27	25	24	24	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	26	19	17	17	<i>Public</i>
Niepubliczne	1	6	7	7	<i>Non-public</i>

TABL. 6 /144/. **SZPITALA OGÓLNE (dok.)**
GENERAL HOSPITALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	5005	4165	4451	4387	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	4998	3837	3744	3733	in: public hospitals
niepublicznych	7	328	707	654	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,7	39,8	43,2	42,7	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^a :					of which in specified wards ^a :
Chorób wewnętrznych	1255	879	895	870	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	96	132	125	125	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	1331	1112	1069	1064	Surgical
Pediatrycznych	453	304	344	343	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	539	469	475	474	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	67	119	115	115	Oncological
Intensywnej terapii	59	60	69	66	Intensive therapy
Zakaźnych	79	54	54	55	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	285	238	232	285	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	71	45	45	45	Dermatology
Neurologicznych	76	94	73	73	Neurological
Psychiatrycznych	84	89	105	105	Psychiatric
Ruch chorych:					Patients:
Leczeni ^c	154562	164278	169813	174637	In-patients ^c
w szpitalach: publicznych	153507	146270	146175	144538	in: public hospitals
niepublicznych	1055	18008	23638	30099	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{ad} :					of which in specified wards ^{ad} :
chorób wewnętrznych	43677	44252	44155	43367	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	3680	7730	8952	9930	of which cardiological ^b
chirurgicznych	40820	47446	45372	45458	surgical
pediatrycznych	13705	11817	13443	13180	paediatric
ginekologiczno-położniczych	22742	24541	26394	25484	gynaecological-obstetric
onkologicznych	1622	2956	4149	4294	oncological
intensywnej terapii	1848	1875	1978	3266	intensive therapy
zakaźnych	2344	1964	2535	2176	communicable
gruźlicy i chorób płuc	6723	6399	6952	8010	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	1808	1003	1091	1071	dermatology
neurologicznych	1990	3382	2940	3027	neurological
psychiatrycznych	1178	1095	1113	1091	psychiatric
Wypisani	147943	157956	163533	168319	Discharges
Zmarli	3935	4059	4319	4314	Deaths
Leczeni na: 10 tys. ludności	1441	1565	1646	1696	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	30,9	39,4	38,2	39,8	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	8,9	6,9	6,6	6,2	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	272,7	269,0	254,3	246,3	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust.7 na str. 191. ^b Od 2005 r. łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes, item 7 on page 191. ^b Since 2005 including intensive cardiological care wards. ^c Excluding inter-ward patient transfers. ^d Including inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 7 /145/. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	192	263	273	279	Pharmacies
w tym prywatne	192	263	273	279	of which private
w tym na wsi	47	51	46	51	of which in rural areas
Punkty apteczne	1	27	30	38	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1	27	30	38	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	5547	3612	3403	3245	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	10563	6361	6468	5518	of which in rural areas
1 aptekę	5576	3983	3777	3687	pharmacy
w tym na wsi	10788	9729	10686	9629	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	321	461	463	474	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 191.ª See general notes, item 10 on page 191.TABL. 8 /146/. **KRWIODAWSTWO****BLOOD DONATION**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	4	4	4	4	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	8019	11898	14041	14785	Blood donors
w tym honorowi	8017	11898	14041	14785	of which honorary blood donors
Pobrana krew pełna (liczba donacji) ^a	18110 ^a	21168 ^a	26352	27181	Whole blood taken (number of collected donations) ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	23549 ^a	21613 ^a	26239	29203	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

^a Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^b Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^b Blood taken in units of whole blood. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Centre of Blood.

TABL. 9 /147/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA****INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS**

CHOROBY DISEASES	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Krztusiec	19	77	53	8	1,8	7,3	5,1	0,8
Whooping cough								
Wirusowe zapalenie wątroby	82	83	144	209	7,6	7,9	14,0	20,3
Viral hepatitis								
w tym typ B	59	49	82	122	5,5	4,7	7,9	11,8
of which type B								
Różyczka	1139	160	389	428	106,2	15,2	37,7	41,6
Rubella								

TABL. 9 /147/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY DISEASES	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. Population			
AIDS ^a	5	2	3	6	0,5	0,2	0,3	0,6
AIDS ^a								
Salmonellozy	559	297	177	154	52,1	28,3	17,2	15,0
Salmonella infections								
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	9	38	160	4	0,8	3,6	15,5	0,4
Other bacterial foodborne intoxications								
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	192	225	709	740	94,3	135,5	392,0	272,9
Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b								
Szkarlatyna (płonica)	373	270	641	417	34,8	25,7	62,1	40,5
Scarlet fever								
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	67	29	30	27	6,2	2,8	2,9	2,6
Bacterial meningitis and/or encephalitis								
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	14	31	26	84	1,3	3,0	2,5	8,2
Viral meningitis								
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	1364	2211	118	94	127,2	210,7	11,4	9,1
Mumps								
Toksoplazmoza	3	7	–	–	0,3	0,7	x	x
Toxoplasmosis								
Tasiemczyce	18	13	–	–	1,7	1,2	x	x
Cestode infestations								
Świerzb	251	215	–	–	23,4	20,5	x	x
Scabies								
Grypa ^c	31418	25045	48146	26370	2929,3	2386,3	4665,7	2560,5
Influenza ^c								
Szczepieni przeciw wściekliznie	41	136	114	110	3,8	13,0	11,0	10,7
Rabies vaccinations								

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzaniami zachorowań.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

a Preliminary data because of specific features to the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygienic.

TABL. 10/148/. **ŻŁOBKI**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki	20	13	13	12	Nurseries
Oddziały żłobkowe	5	10	10	11	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^a	1303	944	1150	1202	Places in nurseries ^a
Dzieci przebywające w żłobkach ^{ab}	2293	1715	1782	1976	Children staying in nurseries ^{ab}
Miejsca w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	88,5	72,6	81,8	84,0	Places in nurseries ^a per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	33,6	35,2	42,2	44,7	Children staying in nurseries ^a per 1000 children up to age 3

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. b W ciągu roku.

a Including nursery wards. b During the year.

TABL. 11 /149/. **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie ^b residents ^b		wolontariusze (w ciągu roku) volunteers (during the year)		

PLACÓWKI CAŁODOBOWE
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

OGÓŁEM	17	17	586	521	49	61	TOTAL
placówki:							centres:
Rodzinne	1	1	3	3	–	–	Family
Socjalizacyjne	11	11	374	340	45	60	Socialization
Wielofunkcyjne	5	5	209	178	4	1	Multi-functional

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CENTRES

OGÓŁEM	122	122	4226	4055	240	209	TOTAL
w tym pracujące minimum 5 dni w tygodniu i 20 godzin tygodniowo	46	45	2051	1889	169	160	of which working mini- mum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	97	97	3230	3092	182	151	Care
Specjalistyczne	25	25	996	963	58	58	Specialized

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 192. b W placówkach wsparcia dziennego w ciągu roku.

a See general notes, item 12 on page 192. b In the day-support centres (during the year).

TABL. 12 /150/. **RODZINY ZASTĘPCZE**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1228	1044	1049	1057	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	878	851	850	Related to the child
Niespokrewnione z dzieckiem	157	180	180	Not related to the child
Zawodowe niespokrewnione z dziec- kiem	9	18	27	Professional not related to the child
Dzieci w rodzinach zastępczych^b	1491	1559	1637	1662	Children in foster families^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	103	106	143	168	of which issued disability confirma- tion
Spokrewnionych z dzieckiem	1251	1230	1230	Related to the child
Niespokrewnionych z dzieckiem	278	337	327	Not related to the child
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem	30	70	105	Professional not related to the child
Dzieci usamodzielnione (w ciągu roku)	116	13	51	34	Children who gained independence (during the year)

a Stan w końcu roku. b Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.

a As end of year. b Including children not under court supervision.

TABL. 13 /151/. **STACJONARNA POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	27	45	51	49	Homes and facilities (excluding subbranches)
Miejsca^a:					Places^a:
w liczbach bezwzględnych	2487	3676	3676	3538	in absolute number
na 10 tys. ludności	23,2	35,1	35,6	34,4	per 10 thous. Population
Mieszkańcy^a ogółem	2475	3533	3666	3711	Total residents^a
w tym umieszczeni w ciągu roku	318	789	734	748	of which placed within during the year
w tym w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku ^b	496	593	905	1027	Aged persons ^b
Przewlekłe somatycznie chorych	337	554	446	531	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^c	1059	546	378	405	Adults mentally retarded ^c
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c		512	537	313	Children and young mentally retarded ^c
Przewlekłe psychicznie chorych	538	677	660	662	Chronically mentally ill
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	–	204	152	157	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	–	447	483	518	Homeless
Mieszkańcy^a na 10 tys. ludności ..	23,1	33,7	35,5	36,1	Residents^a per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	218	76	187	323	Persons awaiting a place

a Łącznie z filiami. b, c W 2000 r. określone dla osób: b – starszych, c – umysłowo upośledzonych.

a Including subbranches. b In 2000 defined for: b – elderly, c – mentally disabled.

TABL. 14 /152/. **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a****SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	korzystający beneficiaries		udzielone świadczenia w mln zł benefits granted in mln zł		
OGÓŁEM	43088	59708	89,4	91,9	TOTAL
Pomoc pieniężna	40465	40859	68,9	70,2	Monetary assistance
w tym zasiłek:					of which benefit:
Stały	3486	3634	11,7	12,5	Permanent
Okresowy	12044	12479	20,9	21,4	Temporary
Celowy	22502	22288	19,9	19,3	Appropriated
Pomoc niepieniężna	19096	18849	20,4	21,7	Non-monetary assistance
w tym:					of which:
Schronienie	131	214	0,7	0,8	Shelter
Posiłek	16140	15854	9,0	9,5	Meal
Ubranie	5	30	0,0	0,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	82	101	0,2	0,2	Burial

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 193; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 15 on page 193; the data concern the assistance organized by governmental and local self-government administration. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wydzielone pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednolitą działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital).

6. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers.

The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) a ponadto ośrodki kolonijne i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych turystyki wykazano według stanu w dniu 31 VII. Dane o miejscach noclegowych dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. W kategorii ćwiczących jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

2. W kategorii trenerów i instruktorów sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agro tourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities and other facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and holiday youth centres as well as health establishments.

3. Data on facilities and the number of beds for tourists are presented as of 31 VII. Data on number of beds concern whole year's and seasonal places. Facilities and places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack-bars, etc.

Sport

1. In the category of persons practising sports, one person may be indicated more than once, depending upon the number of disciplines practised. Depending on their age, persons practising sports are categorized either as juniors or as seniors; various age groups are applied for individual disciplines.

2. In the category of coaches and sports instructors one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura Culture

TABL. 1 /153/. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Biblioteki	337	325	320	318	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	9	13	18	18	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	4309,6	4200,2	4165,1	4091,9	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	190,9	170,1	159,3	155,2	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):					<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	3454,0	3351,2	3224,5	3127,0	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,1	19,7	20,2	20,2	<i>per borrower in vol.</i>
w tym WIEŚ of which RURAL AREAS					
Biblioteki	249	245	243	241	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	4	9	14	14	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	2200,4	2108,7	2053,3	2002,0	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	58,7	54,4	52,3	50,2	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):					<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	1142,2	989,9	916,7	885,1	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,5	18,2	17,5	17,6	<i>per borrower in vol.</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 /154/. **MUZEA***MUSEUMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
					ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>			
OGÓŁEM 2000	13	100,1	54	52	205,4	98,5	TOTAL
2005	13	115,2	54	76	194,0	83,3	
2009	13	91,3	77	78	195,6	57,7	
2010	13	93,1	60	81	180,4	67,3	
w tym :							
Etnograficzne	1	8,8	4	5	44,1	15,0	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	2	14,5	5	11	31,2	11,9	<i>Historical</i>
Martyrologiczne	1	8,7	12	1	8,2	3,2	<i>Martyrological</i>
Techniki	1	2,4	1	1	6,0	3,0	<i>Technical</i>
Interdyscyplinarne	5	50,5	29	43	60,7	26,0	<i>Interdisciplinary</i>
Wnętrz	1	6,5	6	14	21,5	4,1	<i>Interior</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 /155/. **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedstawi enia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000	3	1579	966	206,7	TOTAL
	2005	3	1726	881	184,3	
	2009	3	1755	954	167,2	
	2010	3	1755	918	154,1	
Teatry		2	1140	675	79,5	<i>Theatres</i>
dramatyczne		1	837	263	35,8	<i>dramatic</i>
lalkowe		1	303	412	43,7	<i>puppet</i>
Filharmonie		1	615	243	74,6	<i>Philharmonic halls</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.

a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 4 /156/. **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Instytucje	220	232	48	184	<i>Institutions</i>
domy kultury	46	46	16	30	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	44	40	20	20	<i>cultural centres</i>
kluby	6	7	4	3	<i>clubs</i>
światlice	124	139	8	131	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	163	161	87	74	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	8917	10496	5377	5119	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1200,1	1210,2	885,6	324,6	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy zorganizowane przez jed- nostkę (w ciągu roku)	126	245	78	167	<i>Courses organized by entity (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2374	3321	1269	2052	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	995	1869	476	1393	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	601	577	389	188	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycz- nych	9640	9265	6607	2658	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	5602	5342	3567	1775	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	249	297	180	117	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	6026	6405	3925	2480	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	2603	2424	1329	1095	<i>of which children and youth^a</i>

a W wieku poniżej 15 lat.

a Below the age of 15.

TABL. 5 /157/. **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	21	14	11	9	Cinemas (as of 31 XII)
W tym miasta	21	14	11	9	Of which urban areas
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	21	19	16	14	Screens (as of 31 XII)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	6607	5118	3881	3566	Seats (as of 31 XII)
Seanse:					Screenings:
W liczbach bezwzględnych	8513	16528	15636	14190	In absolute numbers
Na 1 kino	405	1181	1421	1577	Per cinema
Widzowie:					Audience:
W liczbach bezwzględnych	299799	450794	655909	560744	In absolute numbers
Na 1 kino	14276	32200	59628	62305	Per cinema
Na 1 seans	35	27	42	40	Per screening

TABL. 6 /158/. **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	243,1	241,2	196,7	193,2	227	230	191	188	Radio subscribers
Miasta	142,3	140,8	116,1	114,2	253	255	215	212	Urban areas
Wieś	100,8	100,4	80,6	79,0	199	202	164	161	Rural areas
Abonenci telewizyjni	239,0	235,6	191,6	188,0	223	225	186	183	Television subscribers
Miasta	139,7	136,8	112,4	110,4	248	248	208	205	Urban areas
Wieś	99,3	98,8	79,2	77,6	196	199	161	158	Rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 7 /159/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII FACILITIES – as of 31 VII					
OGÓŁEM	104	118	110	111	TOTAL
w tym całoroczne	58	88	86	88	of which open all year
Obiekty hotelowe	28	46	49	59	Hotels and similar facilities
hotele	22	26	25	29	hotels
motele	4	3	2	1	motels
pensjonaty	2	4	3	4	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	13	19	25	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	76	72	61	52	Other facilities
domy wycieczkowe	1	2	2	2	excursion hostels
schroniska	1	1	–	1	shelters
schroniska młodzieżowe	8	–	–	1	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	11	8	7	school youth hostels
kempingi	7	5	4	4	camping sites

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities.

Tabl. 7 /159/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII (dok.) FACILITIES – as of 31 VII (cont.)					
Pozostałe obiekty (dok.)					Other facilities (cont.)
ośrodki wczasowe	17	9	6	8	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10	11	10	10	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	13	4	5	4	public tourist cottages
pola biwakowe	–	–	–	1	tent camp sites
inne obiekty	19 ^a	29 ^a	26	14	miscellaneous facilities
MIEJSCA NOCLEGOWE – stan w dniu 31 VII NUMBER OF BEDS – as of 31 VII					
OGÓŁEM	6391	7459	7830	7765	TOTAL
w tym całoroczne	2951	4717	5164	5187	of which open all year
Obiekty hotelowe	1475	2121	2375	2845	Hotels and similar facilities
hotele	1264	1375	1396	1564	hotels
motele	167	132	80	25	motels
pensjonaty	44	121	95	103	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^b	–	493	804	1153	other hotel facilities ^b
Pozostałe obiekty	4916	5338	5455	4920	Other facilities
domy wycieczkowe	36	479	514	474	excursion hostels
schroniska	48	55	–	50	shelters
schroniska młodzieżowe	304	–	–	25	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	498	385	358	school youth hostels
kempingi	1398	1556	856	1458	camping sites
ośrodki wczasowe	788	672	352	582	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	789	835	1123	948	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^c	900	327	1043	369	public tourist cottages ^c
pola biwakowe	–	–	–	42	tent camp sites
inne obiekty	653 ^a	916 ^a	1182	614	miscellaneous facilities
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW TOURISTS ACCOMMODATED					
OGÓŁEM	142422	189099	230249	224531	TOTAL
w tym turyści zagraniczni	30978	33043	30984	31155	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	89888	111449	137346	142577	Hotels and similar facilities
hotele	83207	84159	91029	96762	hotels
motele	5573	3888	7072	4500	motels
pensjonaty	1108	3148	2299	3094	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^b	–	20254	36946	38221	other hotel facilities ^b
Pozostałe obiekty	52534	77650	92903	81954	Other facilities
domy wycieczkowe	737	10520	15606	13255	excursion hostels
schroniska	1007	293	–	900	shelters
schroniska młodzieżowe	6496	–	–	110	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	9597	14022	14531	school youth hostels
kempingi	6023	5261	6593	7414	camping sites
ośrodki wczasowe	9841	5771	2596	6425	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	12777	22585	25131	20851	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^c	5534	4840	7666	4838	public tourist cottages ^c
pola biwakowe	–	–	–	2162	tent camp sites
inne obiekty	10119 ^a	18783 ^a	21289	11468	miscellaneous facilities

a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. b W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments. b In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. c including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

TABL. 7 /159/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
UDZIELONE NOCLEGI NIGHTS SPENT (overnight stay)					
OGÓŁEM	374653	497556	570653	552041	TOTAL
w tym turystom zagranicznym	63860	72884	80718	71472	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	162514	219472	243913	277371	Hotels and similar facilities
hotele	144460	145745	150507	158978	hotels
motele	13177	8198	10239	6181	motels
pensjonaty	4877	11938	7482	13707	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	53591	75685	98505	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	212139	278084	326740	274670	Other facilities
domy wycieczkowe	2853	52699	70528	61003	excursion hostels
schroniska	1187	363	—	1273	shelters
schroniska młodzieżowe	16652	—	—	192	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	—	38422	36149	32996	school youth hostels
kempingi	31809	17710	16557	17708	camping sites
ośrodki wczasowe	44881	25784	11872	23543	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe ..	42844	76231	85447	57748	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^b	41581	18021	21575	17169	public tourist cottages ^b
pola biwakowe	—	—	—	4031	tent campsites
inne obiekty	30332 ^c	48854 ^c	84612	59007	miscellaneous facilities

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. c Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages. c Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments.

TABL. 8 /160/. **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restau- racje Restau- rants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastrono- miczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM	117	33	37	22	25	TOTAL
2000	117	33	37	22	25	
2005	172	45	57	26	44	
2009	130	40	45	20	25	
2010	131	46	40	26	19	
Obiekty hotelowe	82	39	30	6	7	Hotels and similar facilities
hotele	46	25	20	—	1	hotels
motele	1	1	—	—	—	motels
pensjonaty	5	—	1	1	3	boarding houses
inne obiekty hotelowe	30	13	9	5	3	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	49	7	10	20	12	Other facilities
domy wycieczkowe	4	1	—	2	1	excursion hostels
szkolne schroniska mło- dzieżowe	5	—	—	4	1	school youth hostels
kempingi	5	1	1	—	3	camping sites
ośrodki wczasowe	8	—	3	4	1	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wy- poczynkowe	13	—	2	8	3	training-recreational cen- tres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ..	4	1	1	—	2	public tourist cottages
inne obiekty	10	4	3	2	1	miscellaneous facilities

TABL. 9 /161/. **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW TOURISTS ACCOMMODATED					
OGÓŁEM	30978	33043	30984	31155	TOTAL
Obiekty hotelowe	27568	29798	26859	28968	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	26400	26804	24155	24421	<i>hotels</i>
motele	1026	953	635	304	<i>motels</i>
pensjonaty	142	89	122	53	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	1952	1947	4190	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	3410	3245	4125	2187	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	84	80	45	10	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe ...	169 ^b	476	1036	643	<i>school youth hostels</i>
kempingi	446	706	503	447	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	394	89	2	113	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	495	309	304	104	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^c	357	337	302	183	<i>public tourist cottages^c</i>
pola biwakowe	–	–	–	87	<i>tent camp sites</i>
inne obiekty	1465	1248	1933	600	<i>miscellaneous facilities</i>
UDZIELONE NOCLEGI NIGHTS SPENT (overnight stay)					
OGÓŁEM	63860	72884	80718	71472	TOTAL
Obiekty hotelowe	51129	62841	63815	65225	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	47236	54123	50198	50786	<i>hotels</i>
motele	3502	2822	1776	349	<i>motels</i>
pensjonaty	391	342	708	340	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	5554	11133	13750	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	12731	10043	16903	6247	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	217	115	665	126	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe ...	668 ^b	1960	3002	1365	<i>school youth hostels</i>
kempingi	2074	1647	1270	1322	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	1616	558	14	643	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1735	1249	1214	213	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^c	1648	1156	770	397	<i>public tourist cottages^c</i>
pola biwakowe	–	–	–	189	<i>tent camp sites</i>
inne obiekty	4773	3358	9968	1992	<i>miscellaneous facilities</i>

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 10 /162/. **KLUBY SPORTOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

SPORTS CLUBS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2008	2010	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	133	178	176	257	Organizational entities
Członkowie	10387	12003	11299	14412	Members
Ćwiczący ^b	8752	12416	11030	15492	Persons practicing sports ^b
mężczyźni	7304	10498	9335	13387	males
kobiety	1448	1918	1695	2105	females
w tym juniorzy i juniorki	5765	7750	6287	8701	of which juniors
Sekcje sportowe	221	286	288	372	Sports sections
Trenerzy ^c	115	129	146	226	Coaches ^c
Instruktorzy sportowi ^c	235	314	304	403	Sports instructors ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^{b,c} Patrz uwagi ogólne: ^b – ust. 1 na str. 203, ^c – ust. 2 na str. 203.

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religions Sports Clubs. ^{b,c} See general notes: ^b – item 1 on page 203, ^c – item 2 on page 203.

TABL. 11 /163/. **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2010

As of 31 XII

DZIEDZINY ^b I DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący ^c Persons practising sports ^c			Trenerzy ^d Coaches ^d	Instruktorzy sportowi ^d Sports instructors ^d	SPORTS FIELDS ^b AND DISCIPLINES
		ogółem total	z ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
OGÓŁEM	372	15492	2105	8701	226	403	TOTAL of which:
w tym:							
Alpinizm	2	41	8	3	—	3	Climbing
Badminton	4	116	51	98	4	7	Badminton
Bilard	2	27	4	2	—	1	Billiards
Brydż sportowy	5	46	6	—	—	2	Bridge
Jeździectwo ^d	12	209	160	107	5	31	Equestrian sports ^d
Judo	2	148	46	119	3	3	Judo
Karate ^d	15	1171	284	930	4	35	Karate ^d
Kolarstwo ^d	4	79	14	11	—	2	Cycling ^d
Koszykówka	10	409	131	295	18	6	Basketball
Lekkoatletyka	13	425	148	311	11	18	Athletics
Łucznictwo	1	22	4	18	—	2	Archery
Piłka nożna ^d	198	9438	154	5070	127	183	Football ^d
Piłka ręczna	6	437	136	382	13	11	Handball
Piłka siatkowa ^d	17	526	264	367	14	15	Volleyball ^d
Pływanie	7	202	82	110	9	6	Swimming
Podnoszenie ciężarów	1	16	1	4	2	1	Weight lifting
Strzelectwo sportowe ^d	4	166	41	44	1	8	Sport shooting ^d
Szachy	6	183	46	58	1	8	Chess
Tenis stołowy	7	136	61	62	1	6	Table tennis
Tenis ziemny	5	170	11	28	1	4	Tennis
Zapasy styl wolny	3	157	4	151	1	7	Free style wrestling
Żeglarstwo	5	97	30	24	—	11	Sailing

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 X 2003 r. (Dz. U. Nr 193, poz. 1888). ^{c,d} Patrz uwagi ogólne: ^c – ust. 1 na str. 203, ^d – ust. 2 na str. 203. ^e Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religions Sports Clubs. ^b According to the decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 29 X 2003 (Journal of Law No. 193, item 1888). ^{c,d} See general notes: ^c – item 1 on page 203, ^d – item 2 on page 203. ^e A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

DZIAŁ XIII NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

2. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

CHAPTER XIII SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, applied research and experimental development**.

2. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) *scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619)*
 - b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended,)*
 - c) *other units classified into NACE division 72 'Scientific research and development'*
- 2) **auxiliary scientific units** – archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 'Scientific research and development') include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (tabl. 1) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Nakłady wewnętrzne** – wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki, wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane (tabl. 6) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytworów, usług) – **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie – **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** – presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures of on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but – pursuant to the regulations in force – not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 6) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications – **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises – **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment). In 2010 the survey covered 15,5 thous. enterprises (i.e. 18,5% of total enterprises).

3. **Local computer network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can consist of from two to several hundred computers. This network can be wirebased or wireless.

4. **Intranet** is an internal, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 /164/. **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ^a**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM JEDNOSTKI (stan w dniu 31 XII)	18	19	25	TOTAL UNITS (as of 31 XII)
Zatrudnieni ogółem ^b	962	929	950	Total personnel ^b
pracownicy naukowo-badawczy	790	746	762	Researchers
technicy i pracownicy równorzędni ...	111	106	112	technicians and equivalent staff
pozostały personel	61	77	76	other supporting staff
W tym podmioty gospodarcze	13	14	17	Of which economic entities
Razem zatrudnieni ^b	36	57	61	Total personnel ^b
w tym pracownicy naukowo-badawczy	29	32	44	of which researchers

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 211. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

a See general notes, item 2 on page 211. b In full-time equivalents.

TABL. 2 /165/. **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1516	1476	1514	TOTAL
z wykształceniem:				education:
Wyższym:				Higher:
z tytułem naukowym profesora	123	130	126	with title of professor
ze stopniem naukowym:				with scientific degree of:
doktora habilitowanego	182	206	208	habilitated doctor ^a (HD)
doktora	602	661	673	doctor (PhD)
z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata	454	384	406	with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)
Pozostałym	155	95	101	Others
W tym podmioty gospodarcze^b	74	74	91	Of which economic entities^b

b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 212.

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. b See general notes, item 2 on page 211.

TABL. 3 /166/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	28,0	68,4	38,5	TOTAL in mln zł
Bieżące	23,9	31,7	31,0	Current
w tym osobowe	10,1	16,5	14,9	of which labour costs
Inwestycyjne na środki trwałe	4,1	36,7	7,5	Capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^b	4,1	27,5	7,1	of which instruments and equipment ^b
W tym podmioty gospodarcze^c	3,6	#	6,9	Of which economic entities^c

a Wewnętrzne bez amortyzacji środków trwałych. b W 2010 r. bez środków transportu. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 211.

a Internal excluding depreciation of fixed assets. b In 2010 excluding means of transport. c See general notes, item 2 on page 211.

TABL. 4 /167/. **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	23,9	31,7	31,0	TOTAL in mln zł
Badania:				Research:
podstawowe	7,0	#	#	basic
stosowane	7,4	#	#	applied
Prace rozwojowe	9,6	12,8	14,9	Experimental development
W tym podmioty gospodarcze^b	3,1	6,3	6,6	Of which economic entities^b

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 211.

a Excluding depreciation of fixed asset. b See general notes, item 2 on page 211.

TABL. 5 /168/. **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %			
OGÓŁEM	82,8	78,3	82,8	TOTAL
W tym podmioty gospodarcze ^a	#	#	#	Of which economic entities ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 211.

a See general notes, item 2 on page 211.

TABL. 6 /169/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) on the acquisition of external knowledge (of disembodied technology and know-how)	inwestycyjne capital		na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c on the acquisition of instruments and equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products	
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings					
					razem total				w tym z importu of which import
w tys. zł in thous. zł									
OGÓŁEM 2005	275034	9896	525	52121	185128	37590	417	1055	
TOTAL 2009	380098	30102	4167	53042	283824	155589	329	930	
..... 2010	240626	10172	1427	13658	208250	51038	1205	536	
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	145845	10172	1364	13539	114515	45885	1113	536	
w tym: of which:									
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	22728	3446	1019	5718	11513	7887	62	102	
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	25488	841	—	510	23329	12350	743	11	
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	3521	—	—	—	3521	2993	—	—	
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	11152	198	—	—	10457	5480	28	6	
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	12616	216	—	2615	9263	5080	17	47	
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	3466	1201	—	820	458	—	10	23	
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	4991	339	339	195	3195	—	17	3	

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. b Internal and external expenditures. c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 7 /170/. ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Computers ^b
		automatyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
		w szt. in units					
OGÓŁEM	2005	228	261	63	94	71	667
TOTAL	2009	194	287	99	179	123	693
	2010	190	345	135	189	137	683
sektor publiczny		14	69	1	11	11	240
public sector							
sektor prywatny		176	276	134	178	126	443
private sector							
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe		177	310	135	189	137	525
Manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych		11	53	–	5	5	45
Manufacture of food products							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		2	7	10	–	–	3
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ...		3	2	–	–	–	7
Manufacture of paper and paper products							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		23	31	–	–	–	34
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		35	71	9	34	28	70
Manufacture of rubber and plastic products							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych		19	52	15	6	1	78
Manufacture of other non-metallic mineral products							
Produkcja metali		2	7	3	2	2	8
Manufacture of basic metal							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery do sterowania i regulacji procesów technologicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Computers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 /170/. ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt. in units					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym: of which:						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	21	10	22	30	19	24
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	3	—	15	3	3	123
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2	9	32	—	—	6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	10	2	15	96	66	14
Produkcja mebli Manufacture of furniture	3	4	9	—	—	29
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas steam and air condi- tioning supply	4	21	—	—	—	142
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas steam and air conditioning supply	4	21	—	—	—	142
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste ma- nagement and remediation activities	9	14	—	—	—	16
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	6	11	—	—	—	13

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery do sterowania i regulacji procesów technologicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Computers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 /171/. **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYŚLE^a**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>new or significantly improved products</i>		z liczby ogółem – – eksport <i>of total number – – export</i>	
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>		
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM 2005 ^b	1198373	655864	542509	377643	TOTAL
2009 ^c	1284318	838072	446246	539838	
2010 ^d	1213509	851050	362459	258498	
Przetwórstwo przemysłowe	1213509	851050	362459	258498	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	106846	53747	53099	755	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	262458	231317	31141	67670	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	30062	6294	23768	23712	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	85473	71827	13646	15948	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja mebli	77764	66900	10864	1160	<i>Manufacture of furniture</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. *b–d* Dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach: *b* – 2003–2005, *c* – 2007–2009, *d* – 2008–2010.

^a *Data concern economic entities employing more than 49 persons. b–d Concerns products introduced into the market during: b – 2003–2005, c – 2007–2009, d – 2008–2010.*

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 9 /172/. PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Przedsiębiorstwa posiadające:				Enterprises having:
Dostęp do Internetu	88,8	89,9	98,5	Internet access
Połączenie z Internetem przez:				Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	39,1	54,7	64,7	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN	45,7	49,6	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS)	12,1	21,6	16,4	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)
Własna strona internetowa	45,5	52,6	64,3	Own website

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, np. ADSL, SDSL) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczna – PLC).

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 10 /173/. PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery	94,3	95,6	98,5	Enterprises using computers
Przedsiębiorstwa posiadające:				Enterprises having:
Sieć lokalną LAN	54,8	51,6	65,5	Local area network (LAN)
w tym bezprzewodową	7,8	20,0	29,8	of which wireless
Intranet	30,2	24,6	36,4	Intranet
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux	–	9,9	15,0	Free, open source software and operating systems, like Linux
ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	–	8,2	9,2	Enterprise Resource Planning system
CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	–	18,2	12,1	Customer Relationship Management system

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:
— towarów i usług konsumpcyjnych,
— towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych** uzyskano na podstawie obserwacji zmian cen wytypowanych towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1700 reprezentantów w 2010 r.) notowanych w 209 rejonach na terenie całego kraju.

Wskaźniki cen obliczono, przyjmując jako system wag roczną strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 11 targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:
— consumer goods and services,
— non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. The **price index of consumer commodities and services** are obtained on the basis of price observation of selected consumer commodities and services (about 1700 representatives in 2010) quoted in 209 districts of the country.

Price indices are based on the following weights system of annual structure expenditures (excluding subsistence consumption) of households for purchases of goods and services in the year preceding the one examined.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected 11 market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 /174/. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
OGÓŁEM	102,2	103,5	102,8	TOTAL
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	103,6	102,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,4	110,2	105,9	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	93,1	91,0	95,3	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,8	108,0	103,2	Dwelling
Zdrowie	103,2	103,5	103,0	Health
Transport	105,1	97,4	106,6	Transport
Rekreacja i kultura	99,9	101,8	101,0	Recreation and culture
Edukacja	103,3	104,8	102,2	Education

TABL. 2 /175/. **PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
AVERAGE RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ryż – za 1 kg	2,22	2,55	4,12	3,92	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,23	1,53	1,98	2,14	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,16	4,22	3,43	3,35	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,53	1,52	1,79	1,83	Wheat flour „Poznańska” – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,80	16,21	18,85	17,77	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,93	13,12	14,71	12,73	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,68	5,56	6,75	6,05	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	17,99	19,91	24,10	24,17	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,17	10,92	13,60	14,21	Sausage „Toruńska” – per kg
Filety z morskczuka mrożone – za 1 kg	12,84	13,12	18,95	19,25	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,78	11,70	13,76	13,50	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,74	8,83	9,63	10,13	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,14	2,48	2,78	2,74	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,19	1,24	1,56	.	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	9,52	9,76	12,12	12,57	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,61	16,38	16,01	17,79	Ripening „Gouda” cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,32	0,32	0,40	0,42	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,91	3,18	3,09	3,55	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,05	4,51	6,15	5,91	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	3,79	4,71	5,28	5,51	Oranges – per kg
Jabłka ^b – za 1 kg	2,10	2,31	2,68	Apples ^b – per kg
Buraki ^b – za 1 kg	1,25	1,31	1,65	1,78	Beetroots ^b – per kg
Marchew ^b – za 1 kg	1,36	1,60	2,34	2,01	Carrots ^b – per kg
Ziemniaki ^b – za 1 kg	0,73	0,71	1,01	1,39	Potatoes ^b – per kg

a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 221. b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

a See general notes, item 1 on page 221. b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 /175/. **PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
AVERAGE RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,96	3,06	3,02	2,53	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” ^b – za 250 g	7,13	4,56	5,55	5,42	Natural coffee "Tchibo Family Classic", ^b ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	2,06	2,34	2,66	2,91	Tea "Madras" – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% – za 0,5 l	18,85	18,41	18,67	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka" 40% – per 0,5 l
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,10	5,18	8,11	9,42	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl	413,42	406,51	463,71	512,70	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	121,18	151,10	132,11	151,66	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	109,62	128,80	129,31	130,25	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,21	26,76	30,74	31,76	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m	1,35	2,09	2,63	2,84	Cold water by municipal water-system – per m
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) – za 1 kWh	0,29	0,40	0,55	0,59	Electricity for households (all-day tariff) – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych – za 1 m	0,90	1,49	2,44	2,51	Natural net-gas, high-methanated for households – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	354,08	434,41	664,88	677,80	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	9,40	12,02	15,49	16,83	Hot water – per m ³
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1877	1442	1321	1219	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^d
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1427	1286	1136	1143	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	374,88	311,55	322,81	360,90	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	169,84	164,32	184,63	206,38	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa – za 1 l	3,12	4,01	4,19	4,62	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,38	1,82	2,10	2,10	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,05	13,12	16,15	16,32	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,98	13,32	14,36	15,50	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,49	57,69	67,11	67,40	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 3512” ^e	36399	61846	75274	82373	Tractor "Ursus 3512" ^e
Kosiarka ciągnikowa rotacyjna	3109	5711	5968	6232	Tractor rotary mower
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,70	23,72	31,17	31,18	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krowy	14,27	18,09	24,99	24,99	Cow's clinical examination

a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 221. b W latach 2000, 2005 i 2009 – „Tchibo Family”. c Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. d W 2000 r. – poj. ok. 280 l., w 2005 r. – ok. 320 l. e W latach 2000, 2005 i 2009 – „Ursus 2812”.

a See general notes, item 1 on page 221. b In 2000, 2005 and 2009 – “Tchibo Family”. c Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. d In 2000 – capacity about 280 l, in 2005 – capacity about 320 l. e In 2000, 2005 and 2009 – “Ursus 2812”.

TABL. 3 /176/. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds – per dt:
pszenicy	50,22	35,71	47,56	60,50	wheat
żyta	36,38	27,08	33,71	40,23	rye
jęczmienia	50,18	40,01	41,28	50,68	barley
owsa i mieszanek zbożowych	37,93	31,76	27,55	34,01	oats and cereal mixed
pszenżyta	45,68	29,38	35,83	53,05	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	24,93	43,84	49,77	53,09	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	33,48	44,89	49,22	52,23	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,83	17,83	11,38	11,61	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	84,04	75,37	108,35	130,43	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	509,56	204,68	300,67	572,34	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	1244,81	835,02	789,75	1094,40	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,91	4,00	4,65	4,59	cattle (excluding calves)
cielęta	3,46	6,82	7,86	8,58	calves
trzoda chlewna	3,75	3,76	4,54	3,85	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,80	1,02	0,96	1,06	Cows' milk – per l
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,17	0,24	.	.	Hen eggs, fresh – per piece

TABL. 4 /177/. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziemiopłody – za 1 dt:					Crops – per dt:
Ziarno zbóż: pszenicy	53,71	56,42	69,91	77,24	Cereal grain of: wheat
żyta	39,17	47,78	69,17	66,67	rye
jęczmienia	44,62	.	45,00	46,67	barley
owsa	38,38	26,67	.	.	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	47,00	60,66	91,58	113,73	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano łąkowe	19,59	.	.	.	Hay meadow
Słoma zbóż ozimych	10,18	.	.	.	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt:					Livestock – per head:
Krowa dojna	1574,28	.	.	.	Dairy cow
Jałówka 1-rocza	910,82	.	.	.	One-year heifer
Prosię na chów	80,27	128,78	181,67	.	Piglet
Maciora owcza na chów	146,58	.	.	.	Ewe
Koń roboczy	2811,32	.	.	.	Farm horse
Żrebię 1-roczne	1499,74	.	.	.	One-year colt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
Bydło (bez cieląt) ^b	2,08	.	.	.	Cattle (excluding calves) ^b
Cielęta	4,65	.	.	.	Calves
Trzoda chlewna	3,58	.	.	.	Pigs

a Od 2005 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 221. b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Since 2005 data are not comparable with data for previous years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 221. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych, wyposażenia rolnictwa w środki produkcji oraz nakładów pracy i pracujących w gospodarstwach rolnych.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

3. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

4. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

5. Dane o **powierzchni użytków rolnych** ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z po-

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products, means of production in farming as well as labour input and employed persons on agricultural holdings.

2. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

3. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

4. **Agricultural holdings in private use include:**

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

5. Data regarding the total **area of agricultural land** and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the

wierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

7. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszkę, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motyl-

crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

6. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

7. Data regarding the **production, yields and procurement** of cereals, pulses and oilseeds plants concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes:

kowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniuczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

11. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

12. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

13. Dane o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

14. Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/rodzinnym gospodarstwie.

clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

8. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

11. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.

12. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010).

13. Data of labour input in agricultural holdings include persons performing any work on a farm in the period between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
- 2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as other persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

14. The employed on private farms in agriculture include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm. Data re-

darstwie rolnym. Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

15. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy i pracujących w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

16. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

garding employed persons on private farms in agriculture are not strictly comparable to the data for the previous years.

15. *Data for 2010 in terms of labour input and employed persons in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.*

16. *Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in comm on by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Zreby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane dotyczące pozyskania drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008 wprowadzoną z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. The data regarding wood removal in the stock system were presented according to the classification by quality and dimension, defined by the Polish Standards, and based on the Polish Classification of Products and Services PKWiU 2008 was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 265, item 1293) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 /178/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	574,7	540,1	551,9	518,8	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	400,8	380,8	409,5	373,4	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	58,5	59,4	60,2	56,7	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	61,2	44,0	62,1	59,7	of which private farms
ziemniaków	5,5	2,3	2,8	2,0	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	7,4	2,0	3,1	2,0	of which private farms
rzepaku i rzepiku	9,5	12,0	15,0	19,3	rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	5,6	6,1	11,7	16,4	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	39,5	47,6	48,3	49,6	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	36,0	43,8	46,2	49,3	of which private farms
ziemniaków	219	213	215	251	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	209	207	195	252	of which private farms
rzepaku i rzepiku	28,2	25,0	35,6	24,3	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	24,7	21,5	35,3	24,9	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach du- żych ^{bc} (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	38,8	38,8	33,7	37,2	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^{bc} (as of June) per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	43,5	46,8	38,6	42,2	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,6	42,8	40,4	39,3	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	42,1	42,1	39,5	37,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	8,9	9,4	9,4	9,6	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	8,5	9,3	9,2	9,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeli- czeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rol- nych w kg	184,9	182,9	180,6	235,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg

a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 10 na str. 239; trzoda chlewna – stan w końcu lipca. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

a By administrative borders, in 2010 by the official residence of land user. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 10 on page 239; pigs – as of the end of July. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

TABL. 1 /178/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	475	539	459	559	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	483	526	398	539	of which private farms
na 1 krowę	4414	5772	5355	6109	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4136	5415	4600	5671	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt	7,7 ^b	7,6	8,4	7,5	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	9,8	10,6	11,5	9,8	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{ac} na 1 ha użytków rolnych w kg	127,0	141,8	186,6	181,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{ac} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	92,7	102,6	170,0	166,3	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. b Stan w dniu 31 XII. c Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10.

a In 2010 data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity. b As of 31 XII. c Concerns respectively the: 1999/2000, 2004/05, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 /179/. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2000	573893	401228	TOTAL
	2005	553859	378406	
	2009	561404	407029	
	2010^b	518752	373386	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej .		511178	367128	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		454787	317785	Sown area
Grunty ugorowane		8049	6764	Fallow land
Uprawy trwałe		1869	1858	Permanent crops
w tym sady		1536	1526	of which orchards
Ogrody przydomowe		923	888	Kitchen gardens
Łąki trwałe		40067	36317	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		5483	3517	Permanent pastures
Użytki rolne pozostałe		7574	6258	Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 228. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a By the official residence of land user; see general notes, item 16 on page 228. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 /180/. **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna ...	101,2	101,3	100,5	100,8	99,5	104,0	101,5	104,1	Gross output
Roślinna	106,4	94,3	107,3	98,8	102,2	95,1	111,9	100,7	Crop
Zwierzęca	93,9	114,3	87,7	105,4	95,8	118,6	84,6	111,1	Animal
Produkcja końcowa	106,4	95,9	98,4	95,8	104,6	102,2	100,3	97,7	Final output
Roślinna	122,3	82,5	106,5	89,4	114,8	86,6	115,6	88,2	Crop
Zwierzęca	93,5	113,6	87,8	105,7	96,6	118,9	84,3	111,1	Animal
Produkcja towarowa	105,0	101,9	95,5	110,4	109,4	106,3	97,7	113,5	Market output
Roślinna	109,2	96,1	92,6	118,9	107,6	98,7	97,9	124,7	Crop
Zwierzęca	100,6	108,7	99,4	99,6	111,1	113,6	97,4	101,4	Animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 25.

TABL. 4 /181/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,0	60,8	69,7	67,2	Crop output
Zboża	30,9	34,0	43,6	37,8	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe	24,6	27,1	35,4	31,7	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	17,7	17,3	23,3	19,8	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,2	0,9	1,6	1,4	<i>rye</i>
jęczmień	4,3	6,5	7,7	7,7	<i>barley</i>
Ziemniaki	6,2	2,7	3,3	2,8	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	11,0	12,8	10,4	14,7	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	6,3	7,4	2,5	3,0	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	1,9	2,4	2,8	3,0	<i>Vegetables</i>
Owoce	2,1	0,8	1,2	1,3	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	1,9	1,3	1,4	1,6	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	8,0	6,8	9,8	6,0	<i>Others</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 25.

TABL. 4 /181/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	38,0	39,2	30,3	32,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	23,1	22,1	17,0	18,0	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,6	2,0	2,5	2,0	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,2	0,2	calves
trzoda chlewna	14,5	14,4	9,3	9,9	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,6	5,5	5,1	5,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,8	0,9	-1,9	0,0	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	10,0	11,9	10,2	10,4	Cows' milk
Jaja kurze	6,1	2,8	3,7	3,2	Hen eggs
Obornik	1,3	1,3	0,9	0,9	Manure
Pozostałe	0,3	0,2	0,4	0,3	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	53,1	51,2	55,9	60,1	Crop output
Zboża	32,0	27,9	33,5	34,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	28,4	25,1	30,0	31,0	of which basic cereals
w tym: pszenica	23,1	18,1	20,7	22,5	of which: wheat
żyto	1,4	0,9	1,3	1,3	rye
jęczmień	3,7	6,0	7,8	6,9	barley
Ziemniaki	0,5	1,1	1,0	0,9	Potatoes
Przemysłowe	16,5	18,0	15,7	19,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	9,4	10,1	3,8	4,0	of which sugar beets
Warzywa	1,6	2,6	3,2	3,1	Vegetables
Owoce	1,8	0,8	1,3	1,3	Fruit
Pozostałe	0,7	0,8	1,2	0,7	Others
Produkcja zwierzęca	46,9	48,8	44,1	39,9	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	27,3	29,4	24,5	22,8	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	2,8	3,6	2,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,2	0,2	calves
trzoda chlewna	15,4	18,9	13,3	12,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,8	7,6	7,4	7,5	poultry
Mleko krowie	10,7	16,0	14,6	13,5	Cows' milk
Jaja kurze	8,7	3,2	4,5	3,2	Hen eggs
Pozostałe	0,2	0,2	0,5	0,4	Others

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 /182/. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
w ha in ha						
OGÓŁEM	473298	458863	475700	454787	317785	TOTAL
Zboża	345158	346231	351140	323393	238824	Cereals
zboża podstawowe	276919	272654	286153	257753	189632	basic cereals
pszenica	165065	152264	158910	148619	99664	wheat
żyto	26167	15368	18817	12735	11218	rye
jęczmień	61433	70202	73201	62410	47321	barley
owies	7654	7644	6917	8085	7250	oats
pszenżyto	16600	27176	28308	25904	24180	triticale
mieszkanki zbożowe	35732	32901	31100	22095	22005	cereal mixed
gryka i proso	47	147	246	1293	1245	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno	32460	40530	33641	42253	25942	maize for grain
Strączkowe	1821	2164	1671	1645	1279	Pulses
konsumpcyjne	612	583	514	565	482	consumer
pastewne ^b	1209	1581	1157	1080	797	feed ^b
Ziemniaki	26066	10705	13249	8856	6249	Potatoes
Przemysłowe	68802	75719	86671	103635	62335	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	23775	19269	13668	14482	9530	sugar beets
oleiste	44985	56092	72811	89028	52779	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	44960	55079	71523	87638	52017	of which rape and turnip rape
Pastewne	23638	18210	16507	14835	7471	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4518	768	1036	264	251	root plants
kukurydza na paszę	10588	12081	11081	10446	5709	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	7813	5834	6462	2423	1627	Other crops ^c
w tym warzywa gruntowe	3388	2620	2352	954	741	of which ground vegeta- bles

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

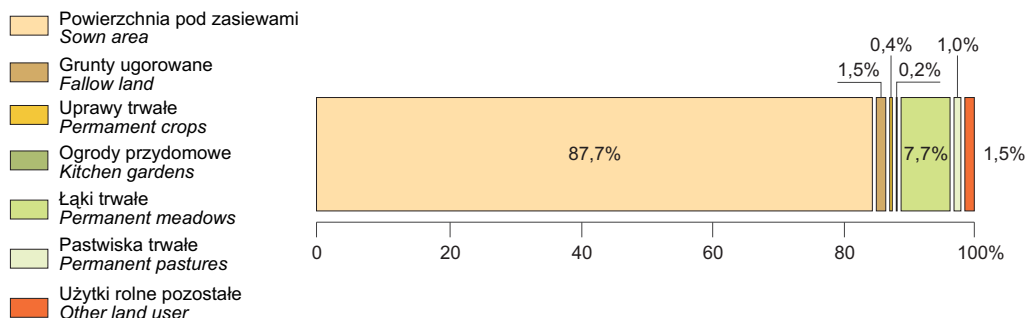
^a Data of the Agri cultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^{ab} W 2010 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURE HOLDINGS^{ab} IN 2010

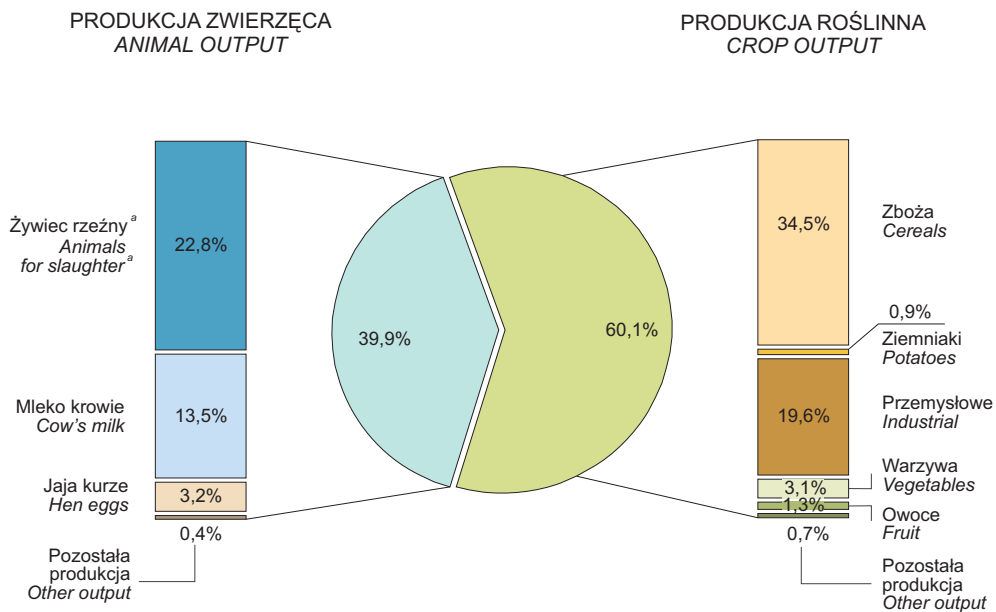
As of June

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a By the official residence of land user. b Data of the Agricultural Census.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2009 R.

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2009

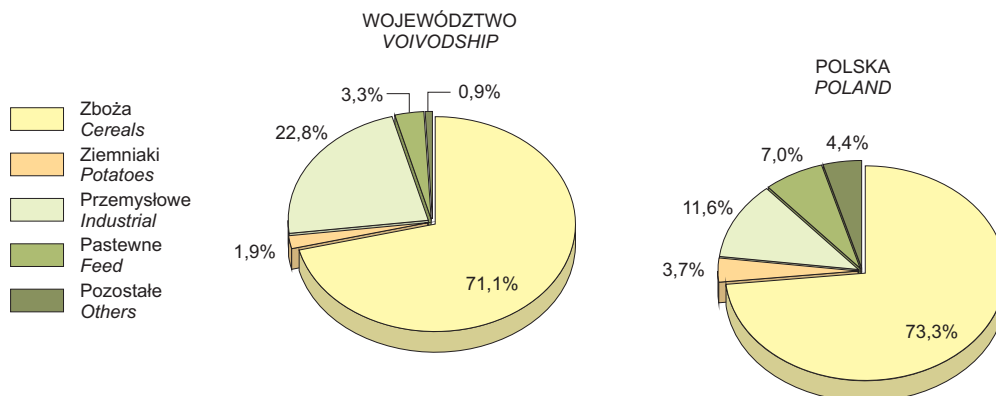
a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

STRUKTURA ZASIEWÓW W 2010 R.

Stan w czerwcu

STRUCTURE OF SOWN AREA IN 2010

As of June

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

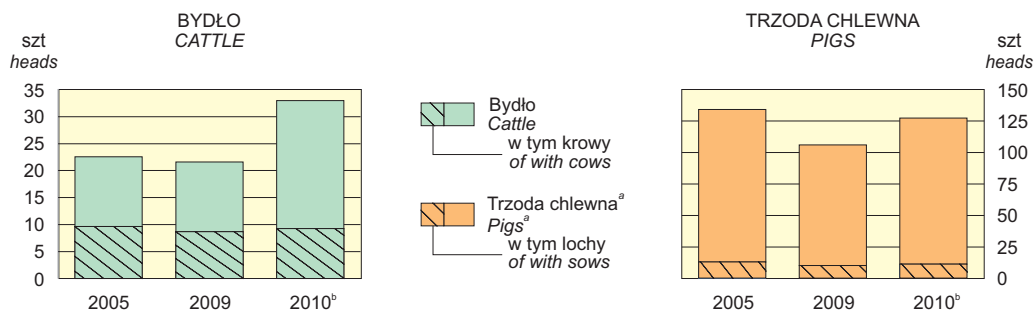
a Data of the Agricultural Census.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w czerwcu

LIVESTOCK PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND

As of June

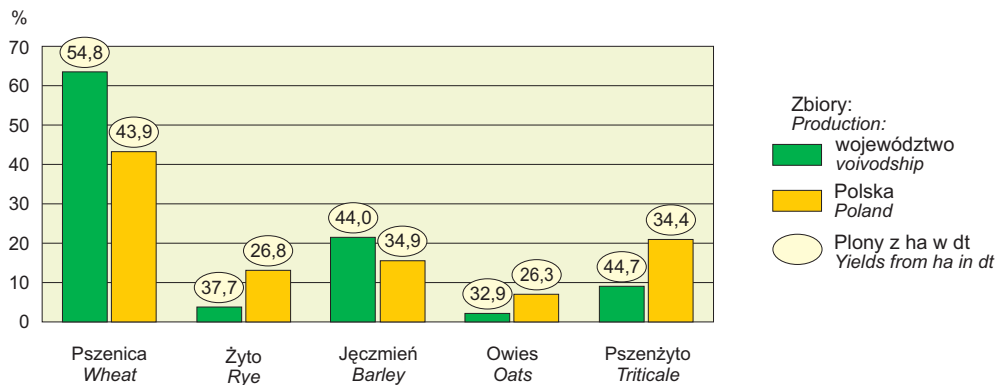

a Stan w końcu lipca. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a As of the end of July. b Data of the Agricultural Census.

ZBIORY I PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH W 2010 R.

PRODUCTION AND YIELDS OF BASIC CEREALS IN 2010

TABL. 6 /183/. **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	1402446	1681415	1720044	1644765	1211953	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1092736	1296742	1381469	1278730	934014	<i>basic cereals</i>
pszenica	728549	802005	833006	813994	542404	<i>wheat</i>
żyto	73253	51988	67851	48037	43750	<i>rye</i>
jęczmień	213922	302416	328735	274423	214464	<i>barley</i>
owies	21431	26907	23879	26586	24650	<i>oats</i>
pszenżyto	55581	113427	127999	115690	108746	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	105145	114985	112671	79109	79001	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	572032	227881	284740	228162	162868	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	1128240	896769	823843	722118	473971	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	126650	137859	254558	213241	129767	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	290103	205454	273836	225894	214997	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	40,6	48,6	49,0	50,9	50,7	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	39,5	47,6	48,3	49,6	49,3	<i>basic cereals</i>
pszenica	44,1	52,7	52,4	54,8	54,4	<i>wheat</i>
żyto	28,0	33,8	36,1	37,7	39,0	<i>rye</i>
jęczmień	34,8	43,1	44,9	44,0	45,3	<i>barley</i>
owies	28,0	35,2	34,5	32,9	34,0	<i>oats</i>
pszenżyto	33,5	41,7	45,2	44,7	45,0	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	29,4	34,9	36,2	35,8	35,9	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	219	213	215	251	252	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	475	465	603	499	497	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	28,2	25,0	35,6	24,3	24,9	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	44,5	40,4	51,1	56,4	59,2	<i>Meadow hay</i>

TABL. 7 /184/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2009	2010 ^a		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu
 AREA^b in ha – as of June

OGÓŁEM	3388	2620	2352	1377	1161	TOTAL
Kapusta	148	350	271	122	105	Cabbages
Kalafior	61	99	66	19	18	Cauliflowers
Cebula	454	345	508	381	304	Onions
Marchew	459	448	311	137	123	Carrots
Buraki	228	239	182	78	70	Beetroots
Ogórki	347	354	277	134	116	Cucumbers
Pomidory	347	222	155	71	63	Tomatoes
Pozostałe ^c	1344	563	581	434	364	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	50446	52182	52170	37422	33789	TOTAL
Kapusta	6640	11640	10588	5809	5624	Cabbages
Kalafior	1220	1582	1435	522	512	Cauliflowers
Cebula	8953	5694	12256	11299	8808	Onions
Marchew	12263	10984	6348	5327	4900	Carrots
Buraki	4588	5476	5232	2882	2572	Beetroots
Ogórki	5899	5516	4423	3028	3003	Cucumbers
Pomidory	6593	3504	2861	1623	1569	Tomatoes
Pozostałe ^c	4291	7785	9027	6932	6800	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	449	332	391	477	535	Cabbages
Kalafior	200	160	216	270	280	Cauliflowers
Cebula	197	165	241	296	290	Onions
Marchew	267	245	204	388	400	Carrots
Buraki	201	229	287	368	370	Beetroots
Ogórki	170	156	159	226	260	Cucumbers
Pomidory	190	158	185	227	250	Tomatoes
Pozostałe ^c	32	138	155	160	187	Others ^c

^a Dane nieostateczne. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Preliminary data. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 /185/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidu- alne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu
 AREA^b in ha – as of June

OGÓŁEM	3900	1381	1140	1195	1186	TOTAL
Jabłonie	1591	587	412	634	628	Apples
Grusze	468	132	98	140	140	Pears
Śliwy	761	181	146	110	107	Plums
Wiśnie	625	220	199	124	124	Cherries
Czereśnie	342	140	107	111	111	Sweet cherries
Pozostałe ^c	114	121	178	76	76	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	24605	9058	12278	10666	10665	TOTAL
Jabłka	14022	5047	6662	7430	7430	Apples
Gruszki	3903	836	1036	1005	1005	Pears
Śliwki	3145	966	1106	686	684	Plums
Wiśnie	2444	1247	1817	649	649	Cherries
Czereśnie	942	596	654	611	611	Sweet cherries
Pozostałe ^c	149	365	1003	286	286	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	88	86	162	117	118	Apples
Gruszki	83	63	105	72	72	Pears
Śliwki	41	53	76	63	64	Plums
Wiśnie	39	57	92	52	52	Cherries
Czereśnie	28	43	61	55	55	Sweet cherries
Pozostałe ^c	13	30	56	37	37	Others ^c

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
 a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 /186/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT

OWOCE	2000	2005	2009	2010 ^a		FRUIT
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu
 AREA^b in ha – as of June

OGÓŁEM	842	863	737	543	539	TOTAL
Truskawki	519	487	420	219	218	Strawberries
Maliny ^c	35	60	31	57	56	Raspberries ^c
Porzeczki	205	187	137	144	143	Currants
Agrest	79	52	50	29	28	Gooseberries
Pozostałe ^d	4	77	99	94	94	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	3432	3198	3531	2985	2984	TOTAL
Truskawki	1838	1572	1899	1112	1112	Strawberries
Maliny ^c	88	105	55	129	129	Raspberries ^c
Porzeczki	1063	1086	991	1130	1130	Currants
Agrest	371	246	289	201	201	Gooseberries
Pozostałe ^d	72	189	297	413	413	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	35	32	45	51	51	Strawberries
Maliny ^c	25	18	18	23	23	Raspberries ^c
Porzeczki	52	58	72	78	79	Currants
Agrest	47	47	58	71	71	Gooseberries
Pozostałe ^d	180	25	30	44	44	Others ^d

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z jeżyną bezkolcową. d Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Including thornless blackberry. d Chokeberry, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 10 /187/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000	144530	106976	<i>Cattle</i>
	2005	124910	91122	
	2009	121441	91551	
	2010^a	122784	90499	
w tym krowy	2000	60055	45048	<i>of which cows</i>
	2005	53459	38388	
	2009	49088	36150	
	2010^a	48282	34200	
Trzoda chlewna ^b	2000	688075	567302	<i>Pigs^b</i>
	2005	743056	674115	
	2009	595048	542340	
	2010^a	603112	542690	
w tym lochy	2000	60903	48180	<i>of which sows</i>
	2005	70148	62506	
	2009	56113	50155	
	2010^a	57627	51667	
Owce	2000	3357	2714	<i>Sheep</i>
	2005	1927	1868	
	2009	2035	2018	
	2010^a	3094	3053	
w tym maciorki	2000	2222	1827	<i>of which ewes</i>
	2005	1250	1219	
	2009	868	853	
	2010^a	1876	1858	
Konie ^c	2000	3845	3600	<i>Horses^c</i>
	2005	3310	2950	
	2009	2784	2345	
	2010^a	4162	3529	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2009	189357	157098	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2010^a	193104	157576	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 10 /187/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
Bydło	2000	25,2	27,0	Cattle
	2005	22,6	24,1	
	2009	21,6	22,5	
	2010^a	23,7	24,2	
w tym krowy	2000	10,5	11,4	of which cows
	2005	9,7	10,1	
	2009	8,7	8,9	
	2010^a	9,3	9,2	
Trzoda chlewna ^b	2000	119,9	143,4	Pigs ^b
	2005	134,2	178,1	
	2009	106,0	133,2	
	2010^a	116,3	145,3	
w tym lochy	2000	10,6	12,2	of which sows
	2005	12,7	16,5	
	2009	10,0	12,3	
	2010^a	11,1	13,8	
Owce	2000	0,6	0,7	Sheep
	2005	0,3	0,5	
	2009	0,4	0,5	
	2010^a	0,6	0,8	
w tym maciorki	2000	0,4	0,5	of which ewes
	2005	0,2	0,3	
	2009	0,2	0,2	
	2010^a	0,4	0,5	
Konie ^c	2000	0,7	0,9	Horses ^c
	2005	0,6	0,8	
	2009	0,5	0,6	
	2010^a	0,8	0,9	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2009	33,7	38,6	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2010^a	37,2	42,2	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 /188/. **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010 ^b		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	3338,5	2950,2	4610,5	4256,1	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1007,9	900,9	979,4	725,0	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	50,1	50,1	62,2	37,2	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	27,4	4,8	68,7	49,7	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^c w tys. szt	109,5	109,5	209,8	208,5	<i>Ducks^c in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w tys. szt	594,7	724,8	888,8	1139,9	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	179,5	221,3	188,8	194,2	<i>of which laying hens</i>

a W wieku powyżej 2 tygodni. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c Łącznie z drobiem pozostałym.

a Aged more than 2 weeks old. b Data of the Agricultural Census as of 30 VI. c Including other poultry.

TABL. 12 /189/. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	43,4	27,1	26,4	28,2	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	10,7	5,0	6,0	3,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	760,3	708,7	613,9	723,8	<i>Pigs</i>
Owce	2,5	1,4	3,5	0,7	<i>Sheep</i>
Konie	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	18,3	13,5	14,0	15,7	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	1,0	0,4	0,5	0,2	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	86,0	79,4	69,8	87,6	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,1	0,0	0,0	<i>Sheep</i>
Konie	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>Horses</i>
Drób	32,7	37,8	47,8	55,8	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,2	0,1	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 13 /190/. **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w prze- liczeniu na mięso (łącznie z tłusz- czami i podrobami)	106,1	101,3	101,4	122,4	<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)</i>
mięso i tłuszcze	101,0	96,5	96,5	116,5	<i>meat and fats</i>
wołowe	9,5	7,0	7,3	8,2	<i>beef</i>
cielęce	0,6	0,2	0,3	0,1	<i>veal</i>
wieprzowe	67,1	62,0	54,5	68,3	<i>pork</i>
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>mutton</i>
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>horseflesh</i>
drobiowe	22,9	26,5	33,4	39,1	<i>poultry</i>
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	0,9	0,8	<i>goat and rabbit^b</i>
podroby	5,2	4,7	4,9	5,8	<i>pluck</i>

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt
 PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt

OGÓŁEM | **184,9** | **182,9** | **180,6** | **235,9** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 14 /191/. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						<i>Milk production:</i>
w milionach litrów	272,6	298,7	257,8	290,2	201,4	<i>in million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	47,5	53,9	45,9	55,9	53,9	<i>per 100 ha of agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4414	5772	5355	6109	5671	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj w mln szt	400,0	218,4	303,7	238,9	212,1	<i>Egg production in mln units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt	226	185	267	251	259	<i>Average annual number of eggs per laying hen in units</i>

TABL. 15 /192/. **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	249	249	249	249	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	187	187	187	187	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	132	132	132	132	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1	1	1	1	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	62	62	62	62	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	15	15	15	15	<i>of which: drained</i>
nawadniane	5	4	4	4	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	43,4	44,9	44,3	48,0	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 /193/. **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a 2005 2009 2010 ^p	43377 42080 47319 38721	41373 39963 46683 36491
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a 2005 2009 2010 ^p	12,9 13,2 11,9 13,4	9,5 9,5 8,7 10,2

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 17 /194/. **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES
AND EQUIPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010							
	ogółem total	w tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych of which on farms with agricultural land area of							
		1,01– –1,99 ha	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50 ha i więcej and more	
		w sztukach in units							
Ciągniki rolnicze Agricultural tractors	41176	38721	1696	4988	6881	5165	3806	8601	6238
Kombajny: Combine harvesters:									
zbożowe for cereals	6641	6912	37	197	781	1126	1005	2450	1295

^a Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 17 /194/. **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZyny I URZĄDZENIA ROLNICZE^a (dok.)**
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES
AND EQUIPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010							
	ogółem total	w tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych of which on farms with agricultural land area of							50 ha i więcej and more
		1,01– –1,99 ha	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99		
		w sztukach in units							
Kombajny: (dok.) Combine harvesters: (cont.)									
ziemniaczane for potatoes	3625	2718	19	76	394	558	419	883	346
buraczane for beet	3405	2016	1	15	125	244	303	909	413
Silosokombajny Forage harvesters	254	371	1	6	23	48	49	150	94
Opryskiwacze polowe Field crop sprayers	14799	13326	312	1405	3117	2241	1521	3027	1515
Opryskiwacze sadownicze Orchard sprayers	342	282	18	49	76	46	24	38	17

^a Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 /195/. **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	72903	78510	104744	94215	62088	Mineral or chemical ferti- lizers ^c
Azotowe	39708	41734	58643	51746	32784	Nitrogenous
Fosforowe	12271	14124	20432	19570	13965	Phosphatic
Potasowe	20924	22652	25668	22899	15338	Potassic
Nawozy wapniowe ^c	108515	112270	55922	53334	30891	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 18 /195/. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK (dok.)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne	127,1	141,8	186,6	181,6	166,3	Mineral or chemical fertilizers^b
Azotowe	69,2	75,4	104,5	99,8	87,8	Nitrogenous
Fosforowe	21,4	25,5	36,4	37,7	37,4	Phosphatic
Potasowe	36,5	40,9	45,7	44,1	41,1	Potassic
Nawozy wapniowe^c	189,1	202,7	99,6	102,8	82,7	Lime fertilizers^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL.19 /196/. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	894,0	1069,5	1434,9	1578,2	1015,3	TOTAL
Produkty: roślinne	503,8	477,2	735,5	834,4	417,5	Products: crop
zwierzęce	390,2	592,3	681,4	743,8	597,7	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	1558	1931	2556	3042	2719	TOTAL
Produkty: roślinne	878	862	1342	1608	1118	Products: crop
zwierzęce	680	1069	1214	1434	1601	animal

^a Płacone dostawcom.

^a Paid to suppliers.

TABL. 20 /197/. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
Zboża w t	580220	577576	777529	821672	387486	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	476453	479256	638253	631658	311102	of which basic cereals
pszenica	416347	385296	510931	520628	261974	wheat
żyto	19683	16230	21351	13513	6799	rye
jęczmień	35450	69069	93834	77389	28308	barley
owies i mieszanki zbożowe	725	1872	1254	1071	792	oats and cereal mixed
pszenżyto	4248	6789	10883	19057	13229	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	575954	577560	776307	821537	387475	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	472187	479240	637033	631541	311091	of which basic cereals
pszenica	412589	385286	510246	520599	261974	wheat
żyto	19651	16230	21202	13513	6799	rye
jęczmień	35055	69063	93482	77301	28297	barley
owies i mieszanki zbożowe	674	1872	1242	1071	792	oats and cereal mixed
pszenżyto	4218	6789	10861	19057	13229	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	4	—	—	—	—	Consumer pulses ^a in t
Ziemniaki w t	15118	39797	44809	38241	5819	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	1128239	840572	823843	722118	473971	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	128531	137858	258947	183632	100169	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t	2812	1500	1905	3698	3568	Vegetables in t
Owoce w t	1075	37	393	889	889	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	70462	91229	110728	136938	125263	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	8504	8482	9704	11295	9000	cattle (excluding calves)
cielęta	76	29	10	28	24	calves
trzoda chlewna	32657	48579	56982	73832	65260	pigs
owce	44	26	13	10	10	sheep
konie	22	5	2	5	5	horses
drób	29159	34108	44017	51768	50964	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	50415	66238	80350	99760	91308	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	153773	257739	223410	217842	133619	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	114995	10122	—	—	—	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 /198/. **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
w tys. zł in thous. zł						
Zboża	276987,5	203430,3	353711,0	479414,8	223819,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	236705,4	172191,0	293913,8	370198,1	179793,2	of which basic cereals
pszenica	209489,8	137572,3	243459,5	315024,8	155558,9	wheat
żyto	7163,2	4395,6	7235,6	5436,3	2583,3	rye
jęczmień	17819,5	27634,2	38961,3	39262,9	13843,1	barley
owies i mieszanki zbożowe	286,0	594,6	355,4	364,2	281,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	1947,0	1994,5	3902,0	10110,0	7526,4	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	274396,8	203422,3	352419,2	479191,5	223814,3	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	234114,7	172183,0	292626,1	370070,5	179788,3	of which basic cereals
pszenica	207194,4	137568,4	242659,9	314983,9	155558,9	wheat
żyto	7148,1	4395,6	7147,3	5436,3	2583,3	rye
jęczmień	17589,8	27630,1	38585,3	39176,2	13838,1	barley
owies i mieszanki zbożowe	255,7	594,6	342,2	364,2	281,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	1926,7	1994,5	3891,5	10110,0	7526,4	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	15,5	—	—	—	—	Consumer pulses ^b
Ziemniaki	3768,2	17447,6	22301,2	20302,8	2476,0	Potatoes
Buraki cukrowe	110900,0	149893,8	93767,2	83864,6	55029,3	Sugar beets
Rzepak i rzepik	108014,7	103900,3	280720,0	239752,6	126959,1	Rape and turnip rape
Warzywa	1127,4	740,5	1470,7	2338,8	2205,1	Vegetables
Owoce	1147,8	54,6	234,4	2084,1	2084,1	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	233787,0	311880,8	454846,9	500151,4	453674,6	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	24718,5	33926,5	45102,8	51875,5	41922,5	cattle (excluding calves)
cielęta	263,2	197,9	78,6	240,3	208,4	calves
trzoda chlewna	122521,1	182548,0	258799,0	284335,3	250228,7	pigs
owce	247,9	178,1	95,1	75,2	75,2	sheep
konie	98,0	32,5	4,5	19,8	19,8	horses
drób	85938,3	94997,8	150767,0	163605,3	161220,1	poultry
Mleko krowie	123772,1	263866,8	215013,9	231740,9	133767,3	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	20053,9	2384,4	—	—	—	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers. b Excluding sowing. c In live weight.

TABL. 22 /199/. **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem Of grand total						
			w gospodarstwach indywidualnych on private farms in agriculture				w gospodarstwach osób prawnych on farms of legal persons		
			razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b			stali perma- nent	dorywczy tempo- rary
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work unit (AWU)									

W TYSIĄCACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM	40,4	15,6	35,7	34,8	0,5	0,2	4,7	2,9	0,2
TOTAL									

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL									
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>on farms with agricultural land area of:</i>									
Do 1,00 ha	3,7	4,6	4,1	4,0	8,4	4,9	0,9	1,5	0,0
<i>Up to 1,00 ha</i>									
1,01 – 1,99	8,2	9,9	9,2	9,3	4,9	6,6	0,2	0,3	0,0
2,00 – 4,99	16,6	18,5	18,2	18,5	4,6	13,2	4,0	6,5	0,0
5,00 – 9,99	18,2	19,4	20,7	21,0	5,3	5,5	0,0	0,0	0,0
10,00 – 14,99	11,6	11,9	13,1	13,3	3,3	8,2	0,0	0,0	0,0
15,00 – 19,99	7,8	7,8	8,8	9,0	0,4	2,7	0,2	0,2	1,0
20,00 – 49,99	15,9	15,8	17,8	18,0	8,2	14,3	1,1	1,7	1,5
50,00 ha i więcej	18,0	12,3	8,0	6,9	64,8	44,5	93,6	89,7	97,4
<i>and more</i>									

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 227. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 13 on page 227. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 23 /200/ **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
EMPLOYED PERSONS EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem Of grand total			
			w gospodarstwach indywidualnych on private farms in agriculture			w gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^b stali
			razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	on farms of legal persons – permanent paid employees ^b

W TYSIACACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM TOTAL	47,2	22,2	44,2	43,5 ^d	0,7	3,0
-----------------------	------	------	------	-------------------	-----	-----

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	14,8	17,5	15,8	15,8	12,5	1,5
1,01 – 1,99	9,5	11,1	10,1	10,1	6,8	0,5
2,00 – 4,99	17,1	18,6	17,8	18,0	5,6	7,0
5,00 – 9,99	16,5	17,2	17,7	17,9	6,3	0,1
10,00 – 14,99	10,1	9,7	10,8	10,9	2,9	0,1
15,00 – 19,99	6,6	6,0	7,0	7,1	0,7	0,3
20,00 – 49,99	13,8	12,6	14,6	14,7	8,5	1,7
50,00 ha i więcej and more	11,6	7,3	6,3	5,5	56,7	88,8

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało łącznie 84,8% osób, a głównie – 15,2%

a On the basis of the Agricultural Census. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Of which 84,8% persons were exclusively employed on private farms, while 15,2% were mainly employed.

TABL. 25 /202/. **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE (dok.)**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w ha in ha							
Poprawki i uzupełnienia ^a	710	305	188	243	240	232	Corrections and supple- ments ^a
Pielęgnowanie ^b	15640	12338	10017	10315	10142	10097	Tending ^b
w tym:							of which:
upraw	12296	8827	7455	7490	7319	7274	crops
młodników	3186	3475	2529	2822	2822	2822	greenwoods
wprowadzanie podszy- tów ^c	142	1	—	—	—	—	introduction of under- growth ^c
Melioracje	2120	1717	1835	1893	1893	1893	Drainage

^a Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^b Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^c Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinings. ^b Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^c Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 26 /203/. **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
OGÓŁEM w dam ³	922,1	987,3	1117,2	1227,6	1207,5	1203,5	TOTAL in dam ³
Grubizna	889,6	951,7	1083,0	1187,7	1167,5	1163,6	Timber
Grubizna iglasta	700,1	752,5	859,8	979,4	962,4	958,6	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe ogólne- go przeznaczenia	349,6	297,8	390,5	420,6	411,1	408,7	large-size general pur- pose wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	269,3	375,5	393,0	486,0	481,5	480,7	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	189,5	199,3	223,2	208,3	205,1	205,0	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe ogólne- go przeznaczenia	69,8	64,2	58,3	54,4	53,1	53,0	large-size general pur- pose wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	84,3	84,3	108,6	104,1	103,3	103,2	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe ...	32,5	35,5	34,1	40,0	40,0	40,0	Slash
Do przerobu przemysłowego	4,6	2,8	0,1	0,1	0,1	0,1	Slash for industrial uses
Opałowe	28,1	32,7	34,0	39,9	39,9	39,9	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	360,8	383,7	434,5	476,3	490,9	492,3	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 27/204/ na str. 252.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 27/204/ on page 252.

TABL. 27 /204/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on priva- te land	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych (stan w dniu 31 XII) w ha	2	—	—	—	—	Production area of nurseries (as of 31 XII) in ha
Sadzenie w tys. szt: drzew	105	35	106	56	5	Plantings in thous. units of: trees
krzewów	41	20	24	30	3	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w dam	10,9	15,0	21,2	23,3	10,3	Removals (timber) ^a in dam ³
grubizna iglasta	0,3	1,0	1,8	2,2	1,5	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznacze- nia	0,2	0,5	0,9	1,1	0,8	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	10,6	14,0	19,4	21,0	8,8	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiaro- we ogólnego przeznaczenia	3,5	4,6	5,0	7,8	3,1	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

a Estimated data; excluded from data on total removals (timber) from forests.

TABL. 28 /205/. **POŻARY LASÓW**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba pożarów	272	244	205	100	Number of fires
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	133	138	100	57	arson
nieostrożność: nieletnich	5	2	4	—	carelessness: juveniles
dorosłych	45	45	30	12	adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	113	145	44	35	Area of forest burned in ha
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	51	88	19	24	arson
nieostrożność: nieletnich	1	1	1	—	carelessness: juveniles
dorosłych	33	32	2	3	adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0.42	0.59	0.21	0.35	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1. u wzięto także jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji).

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 23.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 28.

Jako **cenę stałą** od 2009 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In table 1 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections).

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 28.

As **constant prices** since 2009 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.:

własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 23.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zlecieniowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciiodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE Rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with a n investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings – newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 /206/. **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010	
			ogółem total	2009=100
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production (current prices)</i> <i>in mln zł</i>	17251,3	20721,8	18673,6	90,4 ^a
Pracujący ^b <i>Employed persons^b</i>	73115	74906	74714	99,7
Przeciętne zatrudnienie ^c <i>Average paid employment^c</i>	65003	63758	62460	98,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł ... <i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>	2166,44	2882,40	3041,07	105,5

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Bez zatrudnionych za granicą.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 /207/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł	in mln zł		2009=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
OGÓŁEM TOTAL	16091,0	19352,4	17194,2	89,1	100,0
sector publiczny <i>public sector</i>	6197,1	6901,4	4230,0	x	24,6
sector prywatny <i>private sector</i>	9893,9	12451,0	12964,2	x	75,4
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	13944,4	16260,8	14602,3	91,0	84,9
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	2554,6	2406,9	2469,0	103,3	14,4
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	76,0	42,4	41,4	97,5	0,2
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	71,7	49,5	48,9	104,9	0,3
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^a <i>Processing of leather and related products</i>	62,1	75,8	80,4	109,9	0,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 /207/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł	in mln zł		2009=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym: of which:					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	200,4	348,2	425,5	144,6	2,5
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	253,9	224,1	252,1	115,4	1,5
<i>Manufacture of paper and paper products</i>					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	83,9	138,0	131,2	118,7	0,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2240,4	2203,2	2658,4	105,0	15,5
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	419,1	462,2	571,0	113,7	3,3
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1323,4	2036,7	2020,5	106,4	11,8
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	272,8	389,6	510,7	134,9	3,0
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	931,4	1491,7	1573,2	118,5	9,1
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	430,6	597,3	648,6	117,5	3,8
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	577,6	821,0	781,5	106,0	4,5
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	700,9	1224,4	1298,6	115,8	7,6
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	516,1	493,5	439,6	87,5	2,6
<i>Manufacture of furniture</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	330,0	362,7	314,7	95,7	1,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	248,4	392,9	408,4	97,6	2,4
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	138,0	179,8	200,1	103,1	1,2
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	81,3	174,8	162,6	89,1	0,9
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 /208/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees					
		49 i mniej and less	50–249	250–499	500–999	1000 i więcej and more	
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	16091,0	1672,5	4818,0	1692,3	2302,3	5606,0
TOTAL	2009	19352,4	1954,8	5105,7	2247,4	3577,4	6467,0
	2010	17194,2	2177,5	5286,5	2562,8	3396,5	3770,8
sektor publiczny		4230,0	75,2	344,0	396,9	120,4	3293,5
public sector							
sektor prywatny		12964,2	2102,3	4942,5	2165,9	3276,1	477,3
private sector							
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe		14602,3	2018,8	4749,8	2235,3	3396,5	2201,8
Manufacturing							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		408,4	106,2	254,5	47,7	–	–
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /209/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W PRZEMYŚLE^a**
EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2009	2010
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł	
OGÓŁEM	58117	57352	2983,13	3135,69
TOTAL				
sektor publiczny	10841	10655	3965,60	4245,62
public sector				
sektor prywatny	47276	46697	2757,84	2882,43
private sector				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	52010	51385	2866,82	3012,87
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	7490	7458	2677,30	2718,90
Manufacture of food products				
Produkcja wyrobów tekstylnych	614	518	1801,21	1905,76
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	936	812	1596,18	1656,28
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	628	654	1693,44	1686,39
Processing of leather and related products				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2036	2072	2279,65	2512,15
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	952	938	2809,09	2636,54
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ..	522	455	3417,96	3754,23
Printing and reproduction of recorded media				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 /209/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a IN (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2009	2010
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
w tym: of which:				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2823	2770	4452,67	4517,39
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1441	1637	2479,74	2598,46
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3582	3565	4097,23	4179,09
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	2145	2227	2489,46	2611,47
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	6192	6582	2933,15	3077,15
Manufacture of metal products ^Δ				
Produkcja urządzeń elektrycznych	2622	2780	2688,67	2987,38
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4268	3937	2931,41	3022,56
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	5227	5178	1980,62	2294,59
Produkcja mebli	4072	3608	2077,14	2114,91
Manufacture of furniture				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	1953	1947	3955,83	3828,54
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2603	2559	3046,39	3292,65
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1387	1428	3217,39	3359,54
Water collection, treatment and supply				
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	918	810	2810,25	3233,30
Waste collection, treatment and disposal activities; materi- als recovery				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 5 /210/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	1536,4	2589,5	2892,8	TOTAL
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powy- żej 9 osób	590,4	1233,9	1492,7	Entities employing more than 9 per- sons
Budowa budynków ^Δ	229,9	489,9	526,0	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	181,1	406,2	592,0	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	179,4	337,8	374,7	Specialised construction activities

a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

a Realized on the basis of the contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 6 /211/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze <i>Works with a character</i>		SPECIFICATION
		inwesty- cyjnym <i>investment</i>	remonto- wym <i>renovation</i> <i>(restoration)</i>	
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	590,4	328,4	262,0	TOTAL
..... 2009	1233,9	734,6	499,3	
2010	1492,7	861,5	631,2	
Budynki	660,0	446,8	213,2	Buildings
Budynki mieszkalne	140,4	69,8	70,6	<i>Residential buildings</i>
budynki: mieszkalne jednorodzinne ...	56,8	25,3	31,5	<i>buildings: one-dwelling</i>
o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	67,5	36,8	30,7	<i>two- and more dwelling</i>
zbiorowego zamieszkania ...	16,0	7,6	8,4	<i>residences for commu- nities</i>
Budynki niemieszkalne	519,6	377,0	142,6	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,4	14,3	1,1	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki: biurowe	33,3	27,2	6,1	<i>office buildings</i>
handlowo-usługowe	153,8	122,3	31,5	<i>wholesale and retail trade</i>
transportu i łączności	0,8	0,4	0,4	<i>traffic and communication</i>
przemysłowe i magazynowe	168,5	115,7	52,8	<i>industrial and warehouse</i>
obiekty kulturalne, edukacyjne, kultury fizycznej, opieki medycznej, szpitale	117,9	80,6	37,3	<i>public entertainment, education, institutional care buildings, hospital</i>
pozostałe	29,8	16,5	13,3	<i>other</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	832,7	414,7	418,0	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	466,5	158,1	308,4	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	400,7	112,0	288,7	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	39,5	23,0	16,5	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne	20,8	18,8	2,0	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	286,0	202,7	83,3	<i>Pipelines, communication and elec- tricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	47,6	29,4	18,2	<i>long-distance pipelines, commu- nication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie ka- blowe rozdzielcze	238,4	173,3	65,1	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	55,9	31,1	24,8	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozo- stałe	24,2	22,8	1,4	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the opolskie voivodship, without subcontractors participation, entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 /212/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki^a	920	1211	1421	1636	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	783	1029	1185	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	488	566	577	651	<i>urban areas</i>
wieś	432	645	844	985	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	800	1128	1273	1473	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	409	508	484	543	<i>urban areas</i>
wieś	391	620	789	930	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	448	779	992	1149	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	352	349	281	323	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	1128,5	1572,1	3567,8	3229,1	Cubic^c volume in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	609,9	938,7	1036,9	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	752,0	945,6	2117,4	1161,2	<i>urban areas</i>
wieś	376,5	626,5	1450,4	2067,9	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	579,1	954,8	1812,5	1308,5	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	317,9	443,7	859,4	492,4	<i>urban areas</i>
wieś	261,2	511,1	953,1	816,1	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	350,3	582,1	730,4	871,2	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	228,8	372,7	1082,1	433,2	<i>non-residential</i>

^a Nowo wybudowane. ^b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Realized by natural persons, churches and religious associations. ^c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 8 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI^a BUILDINGS^a					
Budynki mieszkalne	468	783	1029	1187	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	783	1029	1185	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne	437	767	987	1149	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	2	–	–	2	<i>Residences for communities</i>

^a Nowo wybudowane.

^a Newly built.

TABL. 8 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a (dok.) BUILDINGS ^a (cont.)					
Budynki niemieszkalne	452	428	392	449	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	17	7	3	12	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	10	6	19	21	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	102	56	73	78	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	29	–	–	1	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	180	186	69	137	Garage buildings
Budynki przemysłowe	13	28	31	24	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	11	35	42	42	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1	1	1	2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	–	2	1	2	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	4	4	5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	6	6	15	21	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	63	87	127	95	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	5	2	–	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
Budynki mieszkalne	471,0	609,9	944,6	1050,6	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	609,9	938,8	1036,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	330,7	561,5	706,6	832,7	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	1,1	–	5,8	13,7	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	657,4	962,1	2623,3	2178,5	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,0	25,1	34,4	34,8	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	60,7	24,4	74,4	109,9	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	136,6	147,2	633,0	306,6	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	0,1	–	–	0,6	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	32,0	23,7	23,9	36,8	Garage buildings

a Nowo wybudowane. b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 8 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^a in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne (dok.)					Non-residential buildings (cont.)
w tym:					of which:
Budynki przemysłowe	130,0	311,1	971,9	1152,7	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	128,7	139,2	418,0	237,8	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	8,1	1,2	2,7	23,4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1,6	6,7	60,7	3,9	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	1,7	50,8	28,3	27,6	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	47,4	136,9	83,2	105,1	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	78,2	85,2	280,6	130,8	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,0	7,8	1,5	–	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /214/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009 2010		SPECIFICATION
OGÓŁEM	6769	8944	9507	TOTAL
sektor publiczny	183	120	102	public sector
sektor prywatny	6586	8824	9405	private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 10 /215/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009 2010		SPECIFICATION
	w zł	in zł		
OGÓŁEM	1774,41	2554,37	2674,20	TOTAL
sektor publiczny	2099,68	2722,50	2930,64	public sector
sektor prywatny	1765,37	2552,09	2671,42	private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szeroko-torowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115) z późniejszymi zmianami na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służyących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych do 2001 r. prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004–2008 na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych),

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 19, item 115) with later amendments, into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the state road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Until 2001, information on registered **vehicles and tractors** has been presented according to the evidence conducted by voivodes, while since 2002 according to the evidence conducted by starosts and mayors and in 2004–2008 on the basis of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices and district containing in "Pojazd")

ujętych w systemie „Pojazd”, natomiast od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów, prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km po między dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

system, from 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior and Administration.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward in regard to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads, as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

3. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

3. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well, as until 2001 – telecommunication service offices.

4. Telephone main line includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, faxes, data.

Transport

Transport

TABL. 1 /216/. LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM	896	851	869	868	TOTAL
Normalnotorowe	896	851	869	868	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	462	481	497	441	of which electrified
jednotorowe	411	413	433	432	single track
dwu i więcej torowe	485	438	436	436	double and more track
Wąskotorowe	—	—	—	—	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	9.5	9.0	9.2	9.2	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej, w 2000 r. – wyłącznie PKP.

^a Data concern PKP network as well as other entities being administrators of railway infrastructure, while in 2000 concern PKP only.

TABL. 2 /217/. DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym o na- wierzchni ulepszonej <i>of which improved</i>	
w km <i>in km</i>						
OGÓŁEM	8460	8363	8507	8615	7764	TOTAL
Miejskie	1368	1425	1495	1536	1477	Urban
Zamiejskie	7092	6938	7012	7079	6287	Non-urban
Krajowe	767	800	781	779	779	National
Miejskie	156	172	154	151	151	Urban
Zamiejskie	611	628	627	628	628	Non-urban
Wojewódzkie	924	969	986	987	987	Regional
Miejskie	151	156	154	155	155	Urban
Zamiejskie	773	813	832	832	832	Non-urban
Powiatowe	3781	3763	3743	3746	3656	District
Miejskie	384	384	362	362	362	Urban
Zamiejskie	3397	3379	3381	3384	3294	Non-urban
Gminne	2988	2831	2997	3103	2342	Communal
Miejskie	677	713	825	868	810	Urban
Zamiejskie	2311	2118	2172	2235	1532	Non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 /218/. **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	417916	481516	603705	630900	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	287059	374087	472048	493369	Passenger cars
Autobusy	2066	2058	2330	2322	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	42441	53645	64701	68402	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	33372	33729	40393	41194	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	14281 ^c	15000	20304	21400	Motorcycles

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 261. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c Określane jako motocykle i skutery.

a See general notes item 3 on page 261. b Including vans. c Defined motorcycles and scooters.

TABL. 4 /219/. **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	830	781	805	458	National: number
długość w km	35102	35010	28769	16208	length in km
Dalekobieżne: liczba	15	23	8	6	Long distance: number
długość w km	5198	8037	1930	1366	length in km
Regionalne: liczba	107	91	98	57	Regional: number
długość w km	7786	7243	6857	3466	length in km
Podmiejskie: liczba	648	655	690	388	Suburban: number
długość w km	21633	19581	19870	11322	length in km
Miejskie: liczba	60	12	9	7	Urban: number
długość w km	485	149	112	54	length in km
Międzynarodowe: liczba	9	20	18	20	International: number
długość w km	3660	23639	30571	32062	length in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public services.

TABL. 5 /220/. **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					Domestic Communications:
Przewozy ładunków w tys. t	3423,1	2197,5	3320,8	2676,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	83	175	145	225	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	32310,2	21655,7	17193,0	11428,8	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	27	29	31	33	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy ładunków w tys. t	342,1	1060,3	2380,1	2181,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	768	1098	732	1004,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	186,7	449,3	596,3	689,8	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1229	978	1911	1895	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding transports by urban road fleet (of which by taxis).

TABL. 6 /221/. **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki	1632	1013	906	836	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	39,1	21,0	15,0	13,3	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2363	1442	1236	1135	Road traffic casualties
Śmiertelne	167	148	114	107	Fatalities
Ranni	2196	1294	1122	1028	Injured

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

Łączność

Communications

TABL. 7 /222/. **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
ELEMENTARY POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	298 ^b	264	254	248	Post offices (as of 31 XII)
miasta	101	80	82	83	urban areas
wieś	197	184	172	165	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	6245,7	6599,9	7659,1	7815,9	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	274,7	335,0	413,1	381,3	Parcels and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe ^c zrealizowane w tys.	2492,4	1896,3	1556,3	1111,8	Postal transfers paid ^c in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys. ...	4483,7	4839,6	4510,4	4543,2	Payments to bank accounts in thous.

a Dane dotyczą operatora publicznego. b Łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

a The data apply to the public operator. b Including telecommunication service offices. c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 /223/. **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	264,4	279,1	203,5	190,3	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	220,0	213,8	147,2	145,0	of which private subscribers ^b
miasta	177,0	229,0	164,8	154,9	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	142,2	169,7	114,3	115,0	of which private subscribers ^b
wieś	87,4	50,1	38,7	35,4	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	77,8	44,1	32,9	30,0	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	261,4	256,9	185,0	172,0	of which standard main lines (wire telephone subscribes)
miasta	174,3	209,3	148,2	138,4	urban areas
wieś	87,1	47,6	36,8	33,6	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samo- inkasujące	2469	1975	213 1155		Public pay telephones
miasta	1675	1302	763 722		urban areas
wieś	794	673	450	433	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concerns operators of public system. b Possessing telephones installed in private dwellings.

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędowi, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczaających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP). W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa han-

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev.2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agriculture production (agricultural machinery tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of

dlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podział sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechnie są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka prze-

wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity

znaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów. Od 2006 r. badanie prowadzone jest w cyklu trzyletnim.

9. Informacje o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks. Since 2006 the survey is conducted every three years.

9. *Information regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the results of sample a survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

10. Marketplaces *are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).*

Seasonal marketplaces *are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.*

TABL. 1 /224/. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)***RETAIL SALES (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w mln zł	7701,1	7574,0	8314,8	TOTAL: in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	7338	7340	8073	per capita in zł
W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a				Of which share of trade enterprises ^a
w %	10,5	13,6	17,1	in %

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.^a Trade enterprises employing more than 49 persons.TABL. 2 /225/. **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)***STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLIONS ZLOTYS**OGÓŁEM** | **2850,3** | **3268,8** | **3708,1** | **TOTAL**W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	61,6	56,8	61,9	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	21,0	19,9	21,6	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	3,4	3,0	3,3	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	37,2	33,9	37,0	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	38,4	43,2	38,1	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.TABL. 3 /226/. **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)***WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLIONS ZLOTYS**OGÓŁEM** | **3884,6** | **6444,4** | **6960,3** | **TOTAL**W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	5,1	4,6	4,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	3,1	2,5	2,9	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	91,8	92,9	92,7	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 /227/. **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sklepy	8913	8357	8652	Shops
Domy: towarowe	1	1	1	Department stores
handlowe	4	8	9	Trade stores
Supermarkety	82	135	155	Supermarkets
Hipermarkety	6	14	18	Hipermarkets
Sklepy: powszechne	239	201	209	General shops
wyspecjalizowane	441	689	705	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^a	8140	7309	7555	Other shops ^a
Stacje paliw	272	207	239	Petrol stations

a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 /228/. **GASTRONOMIA^a***CATERING^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	302	256	254	Catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	104	89	94	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	115709	147986	160261	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:				of which:
z produkcji gastronomicznej	61143	99491	114106	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	29145	27753	26354	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 /229/. **MAGAZYNY HANDLOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					Secured warehouses:
liczba	543	546	509	512	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	279,2	257,1	244,2	387,3	storage space in thous. m ²

a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 /229/. **MAGAZYNY HANDLOWE^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2009	SPECIFICATION
Magazyny zadaszone:					<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	67	61	56	87	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	45,3	16,7	16,5	37,8	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:					<i>Storage sites:</i>
liczba	90	113	98	137	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	216,2	263,7	244,8	352,1	<i>storage space in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:					<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	222	231	195	245	<i>number</i>
pojemność w dam ³	27,2	33,4	32,3	65,6	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.TABL. 7/230/. **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	52	50	53	53	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	48	49	46	46	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	138,5	152,0	164,0	171,1	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	81,3	108,9	96,7	101,7	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2330	2119	2374	2350	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2005	1634	1896	1867	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	15	17	463	415	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5621,2	6526,5	6515,7	5254,1	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223), z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa) otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223), with later amendments.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights) assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax)

(z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);

- wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nawyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i niewypadkowym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatkami.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz do 2009 r. inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);

- *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 other payments resulting from separate regulations.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital

z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych, — kapitał zakładowy
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa przez podmiot zagraniczny. Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- osoba fizyczna, mająca miejsce zamieszkania za granicą,
- niemająca osobowości prawnej spółka osób prawnych lub fizycznych, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

(fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock — limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity. A foreign entity includes:

- a legal person with the head office located abroad,
- a natural person with a foreign place of residence,
- a company of legal or natural persons, without legal personality, established in accordance with regulations applicable in the foreign country.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 /231/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor sector	
				publiczny public	prywatny private
w mln zł in mln zł					
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	28179,6	37696,4	37212,0	5161,8	32050,2
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	19478,5	25791,4	24100,3	4576,3	19524,0
<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	7708,5	10240,5	11698,4	317,1	11381,3
<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	469,4	690,7	638,0	38,8	599,2
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	26300,8	35440,7	35334,7	4832,3	30502,4
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	18619,8	25375,8	24342,0	4355,0	19987,0
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	6556,7	8567,9	9858,3	306,6	9551,7
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	670,1	771,3	756,5	112,0	644,5
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	1878,8	2255,7	1877,3	329,5	1547,8
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	90,7	10,3	15,9	7,8	8,1
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	1,9	1,5	13,5	5,9	7,6
Wynik finansowy brutto Gross financial result	1967,6	2264,5	1879,8	331,4	1548,4
Zysk brutto	2138,7	2602,6	2137,7	359,1	1778,6
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	171,1	338,1	258,0	27,7	230,3
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	391,2	405,8	310,5	59,4	251,1
W tym podatek dochodowy ^a	371,8	397,1	310,5	59,4	251,1
<i>Of which income tax^a</i>					
Wynik finansowy netto Net financial result	1576,5	1858,6	1569,3	272,0	1297,3
Zysk netto	1751,0	2179,3	1824,5	299,9	1524,6
<i>Net profit</i>					
Strata netto	174,5	320,7	255,2	27,9	227,3
<i>Net loss</i>					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 275.

a See general notes, item 9 on page 275.

TABL. 2 /232/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross finan- cial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł <i>in mln zł</i>				
OGÓŁEM	2005	28179,6	26300,8	1967,6	391,2	1576,5
TOTAL	2009	37696,4	35440,7	2264,5	405,8	1858,6
	2010	37212,0	35334,7	1879,8	310,5	1569,3
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		890,0	774,0	116,9	0,8	116,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		19248,6	18116,2	1134,0	210,5	923,4
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		16229,6	15403,3	826,2	159,8	666,5
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		397,3	376,1	23,2	5,2	18,0
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		2243,9	2148,6	95,4	15,9	79,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		10045,2	9646,5	398,5	58,8	339,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		1831,2	1761,3	70,0	11,2	58,7
<i>Transport and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		51,7	50,3	1,4	0,3	1,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		66,6	60,4	6,2	1,4	4,8
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		395,8	382,2	13,6	1,7	11,9
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		295,0	285,8	9,2	2,4	6,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		200,1	193,1	7,0	1,4	5,6
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 /233/. PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przed- siębior- stwa ogółem <i>Total enter- prises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	1214	79,9	17,8	2,3	78,5	18,6	2,9
TOTAL 2009	1313	81,0	17,9	1,1	80,5	18,2	1,3
..... 2010	1303	82,2	16,7	1,1	81,1	17,7	1,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	89	67,4	32,6	x	66,3	33,7	x
sektor prywatny <i>private sector</i>	1214	83,3	15,5	1,2	82,2	16,5	1,3
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	131	96,2	3,8	x	96,2	3,8	x
Przemysł <i>Industry</i>	438	79,7	20,1	0,2	78,3	21,5	0,2
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	375	78,7	21,1	0,2	77,3	22,4	0,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	41	85,4	14,6	x	85,4	14,6	x
Budownictwo <i>Construction</i>	136	82,4	16,9	0,7	81,6	17,7	0,7
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	341	88,3	11,7	x	87,7	12,3	x
Transport i gospodarka magazyno- wa <i>Transportation and storage</i>	83	71,1	27,7	1,2	69,9	28,9	1,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	16	50,0	50,0	x	50,0	50,0	x
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	10	80,0	20,0	x	80,0	20,0	x
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	37	59,5	8,1	32,4	54,1	10,8	35,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	28	78,6	21,4	x	75,0	25,0	x
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na <i>Human health and social work activities</i>	25	88,0	12,0	x	88,0	12,0	x

TABL. 4 /234/. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Inventories			
			razem total	w tym of which		
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products
w mln zł						
OGÓŁEM	2005	9964,5	2745,1	1055,0	272,0	730,3
TOTAL	2009	14251,4	3273,2	1164,2	407,5	638,6
	2010	11027,9	3393,6	1085,0	478,6	628,6
sektor publiczny		1576,7	312,6	221,7	24,8	52,5
public sector						
sektor prywatny		9451,2	3081,0	863,3	453,8	576,1
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		535,6	240,3	50,1	37,4	147,2
Przemysł		6068,7	1739,8	930,1	273,2	351,9
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		5036,2	1553,2	771,0	269,2	338,7
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		176,7	13,8	6,8	3,9	2,6
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities						
Budownictwo		926,9	288,9	29,2	139,6	105,2
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych		2529,7	1076,1	55,5	15,7	24,2
Trade; repair of motor vehicles						
Transport i gospodarka magazynowa		370,6	15,8	7,8	1,5	0,0
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia		9,6	0,8	0,1	–	–
Accommodation and catering						
Informacja i komunikacja		38,6	1,1	0,5	0,1	0,0
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości		174,1	2,9	1,0	0,3	–
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		100,6	19,0	7,9	10,7	–
Professional, scientific and technical activi- ties						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		32,4	1,4	1,0	–	–
Human health and social work activities						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 275.

a See general notes, item 12 on page 275.

	Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoter- minowe Short-term investments	Krótkotermi- nowe rozli- czenia międzyokre- sowe Short-term deferred expenditures	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION
towary goods	razem total	w tym z tytułu dos- taw i usług ^a of which from deliveries and services ^a			
in mln zł					
662,3	4109,4	3555,6	2963,9	146,0	2005 OGÓŁEM
1022,0	5129,3	4089,8	5551,2	297,7	2009 TOTAL
1155,5	5397,0	4300,2	1950,4	286,9	2010
13,1	963,7	473,4	291,8	8,6 sektor publiczny public sector
1142,4	4433,3	3826,8	1658,6	278,3 sektor prywatny private sector
					w tym: of which:
4,7	202,9	92,2	88,7	3,7	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing
166,7	3159,8	2426,0	1057,5	111,7 Przemysł Industry
					w tym: of which:
156,5	2475,9	2115,9	911,9	95,2 przetwórstwo przemysłowe manufacturing
0,5	63,1	47,4	96,3	3,5	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A water supply; sewerage, waste management and remediation activities
10,2	405,0	331,6	185,0	47,9 Budownictwo Construction
961,5	1155,7	1046,2	265,3	32,7	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A
5,3	267,1	234,3	62,8	24,8 Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage
0,7	5,0	2,3	3,1	0,7 Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A
0,4	6,4	5,1	30,7	0,4 Informacja i komunikacja Information and communication
1,3	51,0	40,7	114,6	5,6 Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities
0,4	35,4	33,6	44,0	2,2	Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activi- ties
0,4	20,1	18,5	10,6	0,3 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities

TABL. 5 /235/. **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w %		in %			
OGÓŁEM	2005	93,3	7,0	5,6	47,5	113,5	159,8
TOTAL	2009	94,0	6,0	4,9	77,7	149,4	199,4
	2010	95,0	5,1	4,2	25,8	97,2	145,8
sektor publiczny		93,6	6,4	5,3	21,2	91,4	114,8
public sector							
sektor prywatny		95,2	4,8	4,0	26,8	98,4	152,7
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		87,0	13,1	13,0	46,5	153,0	281,0
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		94,1	5,9	4,8	22,8	91,1	131,1
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		94,9	5,1	4,1	24,1	89,6	133,3
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		94,7	5,8	4,5	110,7	183,2	203,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		95,8	4,3	3,5	35,7	113,8	178,8
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		96,0	4,0	3,4	15,4	82,5	146,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		96,2	3,8	3,2	27,6	145,3	163,2
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		97,3	2,7	2,1	40,0	105,2	124,7
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		90,8	9,2	7,2	566,9	685,8	713,0
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		96,6	3,4	3,0	178,6	258,1	271,3
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		96,9	3,1	2,3	72,1	130,2	165,1
Professional, scientific and technical activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		96,5	3,5	2,8	54,6	157,9	166,6
Human health and social work activities							

TABL. 6 /236/. **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>			
			kapitał (fundusz) podstawowy <i>core capital (fund)</i>	kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplemen- tary capital (fund)</i>	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>
OGÓŁEM	2005	11246,9	5091,5	3767,7	-720,5	1576,5
TOTAL	2009	17251,1	5530,5	7820,8	34,0	1854,4
	2010	13888,3	5685,9	4429,7	-36,9	1607,8
sektor publiczny		4364,9	1683,9	1207,6	247,1	272,0
public sector						
sektor prywatny		9523,4	4002,0	3222,1	-284,0	1335,8
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		868,4	237,0	357,3	-15,0	116,1
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		9343,3	3723,3	2989,6	-40,6	961,3
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		6025,5	2479,1	1972,5	-43,0	704,4
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		972,0	881,9	21,8	3,5	18,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		461,1	114,3	226,8	26,0	79,5
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1653,5	573,6	508,3	29,2	340,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		337,1	176,8	98,7	-29,9	58,7
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		18,0	22,4	4,1	-10,1	1,1
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		51,0	8,1	13,8	-0,2	4,8
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		909,5	708,1	175,3	8,2	11,9
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		89,8	55,3	16,9	2,7	6,8
Professional, scientific and technical activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		40,6	20,4	10,6	-0,9	5,6
Human health and social work activities						

TABL. 7 /237/. **KAPITAŁ PODSTAWOWY PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2005	3659,7	149,4	252,5	456,4	1053,7
TOTAL	2009	4293,4	98,2	273,5	494,8	1252,9
	2010	4311,7	72,3	428,1	548,9	1323,0
sektor publiczny		1652,5	60,3	338,0	24,7	–
public sector						
sektor prywatny		2659,2	12,0	90,1	524,2	1323,0
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		155,3	31,5	34,0	11,1	17,3
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		3520,4	32,8	383,0	281,1	1121,7
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		2277,2	31,3	380,2	260,0	1110,5
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		881,9	0,1	–	2,4	0,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		89,2	–	2,6	40,0	7,1
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		299,7	0,3	0,0	151,1	135,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		95,4	7,1	2,2	30,7	7,7
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22,4	–	6,3	3,0	0,1
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		8,1	0,6	–	4,5	1,6
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		38,6	–	–	2,2	–
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		25,9	–	–	1,0	24,1
Professional, scientific and technical activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		18,6	0,0	0,0	5,3	–
Human health and social work activities						

TABL. 8 /238/. ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym	of which
						kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	10747,0	4386,7	3481,9	6360,3	1436,1	3148,0
TOTAL	2009	10375,3	3117,1	2253,1	7258,2	1482,5	4019,0
	2010	10409,0	2743,1	1741,7	7665,9	1739,8	4137,9
sektor publiczny		2054,3	664,2	618,7	1390,1	633,5	437,0
public sector							
sektor prywatny		8354,7	2078,9	1123,0	6275,8	1106,3	3700,9
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		362,7	166,2	131,5	196,5	55,4	76,4
Przemysł		6589,8	1903,0	1154,1	4686,8	1204,4	2322,0
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		5073,4	1253,8	546,1	3819,6	724,4	2152,1
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		236,3	147,3	144,0	89,0	20,4	26,9
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		636,6	106,4	70,1	530,2	71,3	286,3
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		2023,8	294,4	192,5	1729,4	337,7	1168,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		291,4	62,2	36,4	229,2	32,2	134,6
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		32,4	24,6	6,6	7,8	1,1	3,6
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		6,3	0,5	0,5	5,8	0,4	2,5
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		220,0	142,4	132,6	77,6	5,2	46,2
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		69,3	7,4	2,0	61,9	9,5	31,9
Professional, scientific and technical activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		44,6	24,9	10,1	19,7	2,2	11,2
Human health and social work activities							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 276.

a See general notes, item 14 on page 276.

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysonowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa o finansach publicznych: dla lat 2000–2009 (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104), dla 2010 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240), z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (teksty jednolite Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590–1592, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i posiada jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na dział i rozdział – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na dział i paragrafy opracowano

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining these processes is the Law on Public Finance: for years 2000–2009 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104), and for 2010 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240), with later amendments. With respect to the financial management of local self-governments, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina, Powiat and Voivodship Self-government (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590–1592, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws 2010 No. 80, item 526) with later amendments.

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. Revenue and expenditure of budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-governments are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions and chapters – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in

zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów w na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2000–2010.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje;
- 3) dotacje §§ 200 i 620 – przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich;
- 4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki bieżące, do których zalicza się m.in.:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
 - b) świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - c) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym: wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, zakup materiałów i usług;
- 2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

accordance with the detailed classification of budget revenue and expenditure, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2000–2010.

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee,
 - c) revenue from property, e.g., revenues from renting and leasing,
 - d) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) from appropriated funds,
 - c) other allocations;
- 3) allocations of §§ 200 and 620 – transferred under programs financed with the European funds and other non-refundable foreign funds and the payment from the budget of the European funds;
- 4) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

6. Expenditure of local self-government entities budgets comprise:

- 1) current expenditure, such as:
 - a) allocations, of which allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
 - b) benefits for natural persons,
 - c) current expenditure of budgetary entities, of which: wages and salaries, contributions to compulsory social security and the Labour Fund, purchase of materials and services;
- 2) property expenditure including investment expenditure.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 / 239/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiat</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2005	2674905,9	1599608,4	375712,6	480274,7	219310,2
	2009	3942125,4	2151597,4	483290,5	667942,1	639295,4
	2010	4124964,8	2364888,0	540625,3	726258,4	493193,1
Dochody własne		1776812,1	1131600,2	320204,3	217519,6	107488,0
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		676571,1	349925,7	140166,3	95524,2	90954,9
<i>Share in income tax</i>						
od osób prawnych		111809,8	22809,3	11806,3	4759,5	72434,7
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		564761,3	327116,4	128360,0	90764,7	18520,2
<i>personal income tax</i>						
Podatek:						
<i>Tax:</i>						
od nieruchomości		437739,0	370480,0	67259,0	—	—
<i>on real estate</i>						
rolny		44697,6	44491,2	206,4	—	—
<i>agricultural</i>						
od środków transportowych		19596,8	14464,6	5132,2	—	—
<i>on means of transport</i>						
od czynności cywilnoprawnych		29573,3	21474,3	8099,0	—	—
<i>on civil law transactions</i>						
Oплата skarbową		11501,0	7945,7	3555,3	—	—
<i>Treasury fee</i>						
Dochody z majątku		168481,7	111218,7	44339,5	11925,0	998,5
<i>Revenue from property</i>						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		67951,1	39420,1	21831,7	6273,1	426,2
<i>of which income from renting and lea- sing as well as agreements with a similar character</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 /239/. DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)

REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych <i>Funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources</i>	63231,9	41775,6	955,7	16239,5	4261,1
Dotacje ogółem Total allocations	1075468,1	524060,6	85956,8	189072,8	276377,9
Dotacje celowe	699217,9	407611,8	51169,9	152666,8	87769,4
<i>Appropriated allocations</i>					
z budżetu państwa	651163,9	391765,2	47460,3	143347,5	68590,9
<i>from the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej <i>for government administration tasks</i>	451828,7	282876,4	35596,9	81981,0	51374,4
własne	198011,2	108199,1	11773,9	61015,3	17022,9
<i>own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rzą- dowej	1324,0	689,7	89,5	351,1	193,7
<i>realized on the basis of agreements with government administration bo- dies</i>					
otrzymane z funduszy celowych	30128,1	10733,8	—	835,5	18558,8
<i>received from appropriated funds</i>					
pozostałe dotacje celowe	17926,0	5112,9	3709,6	8483,8	619,7
<i>other appropriated allocations</i>					
Dotacje §§ 200 i 620 ^b	376250,2	116448,8	34786,9	36406,0	188608,5
<i>Allocations of §§ 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subsidy from the state budget	1272684,7	709227,2	134464,2	319666,1	109327,2
W tym oświatowa	928801,9	537012,3	122897,0	253875,6	15017,0
<i>Of which on educational tasks</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Patrz uwagi ogólne, ust.5 na str. 287.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b See general notes, item 5 on page 287.

TABL. 2 /240/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Woje- wództwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2005	2674905,9	1599608,4	375712,6	480274,7	219310,2
	2009	3942125,4	2151597,4	483290,5	667942,1	639295,4
	2010	4124964,8	2364888,0	540625,3	726258,4	493193,1
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo		84832,3	41635,6	145,8	975,0	42075,9
<i>Agriculture and hunting</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę		3155,5	3155,5	—	—	—
<i>Electricity, gas and water supply</i>						
Transport i łączność		286903,8	62672,7	23788,4	48330,5	152112,2
<i>Transport and communication</i>						
Gospodarka mieszkaniowa		180472,7	119731,0	45869,9	14110,1	761,7
<i>Dwelling economy</i>						
Działalność usługowa		9475,0	1580,3	455,9	7115,5	323,3
<i>Service activity</i>						
Administracja publiczna		53919,3	21964,1	1868,4	23292,4	6794,4
<i>Public administration</i>						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa		70029,2	5827,9	12983,6	51045,3	172,4
<i>Public safety and fire-fighting protection</i>						
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających oso- bowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem		1283905,9	843153,0	245659,2	104138,8	90954,9
<i>Tax revenues from legal persons, individuals and other entities without legal personality and expenses associated with their collection</i>						
Różne rozliczenia		1332500,8	718245,6	135631,9	323844,1	154779,2
<i>Different settlements</i>						
Oświata i wychowanie		87387,2	55673,7	5396,0	21875,2	4442,3
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia		54738,4	12480,3	5305,9	31170,2	5782,0
<i>Health care</i>						
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakre- sie polityki społecznej		450035,9	321291,6	32079,9	81991,2	14673,2
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>						
Edukacyjna opieka wychowawcza		14237,5	10039,0	415,0	3735,0	48,5
<i>Educational care</i>						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ...		92091,7	66656,8	14958,7	10341,8	134,4
<i>Municipal economy and environmental protection</i>						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		31845,3	19398,4	9287,0	2869,2	290,7
<i>Culture and national heritage</i>						
Kultura fizyczna i sport		54519,1	50466,3	3896,8	156,0	—
<i>Physical education and sport</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 /241/. WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW

EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Woje- wództwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2005	2676648,8	1567902,9	377495,8	487876,3	243373,8
	2009	4235181,1	2312951,5	515779,8	714252,2	692197,6
	2010	4537030,1	2665258,9	568839,9	747976,4	554954,9
Wydatki bieżące		3421760,2	2044197,0	438828,6	642486,1	296248,5
<i>Current expenditure</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
Dotacje		336699,2	130389,3	41384,6	37777,8	127147,5
<i>Allocations</i>						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków spe- cjalnych i funduszy celowych		11649,3	11649,3	—	—	—
<i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and appropriated funds</i>						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		409779,4	357181,8	25477,9	24476,5	2643,2
<i>Benefits for natural persons</i>						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		2618840,5	1530856,2	357467,5	573457,1	157059,7
<i>Current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
wynagrodzenia		1402727,6	815863,6	189178,6	327349,1	70336,3
<i>wages and salaries</i>						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy		229239,8	139255,5	30184,1	48767,3	11032,9
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
zakup materiałów i usług		786292,0	459984,7	106663,2	149678,9	69965,2
<i>purchase of materials and services</i>						
Wydatki majątkowe		1115270,0	621061,9	130011,4	105490,3	258706,4
<i>Property expenditure</i>						
W tym inwestycyjne ^b		1080951,2	587193,1	130011,4	105040,3	258706,4
<i>Of which investment expenditure^b</i>						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 /242/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2005	2676648,8	1567902,9	377495,8	487876,3	243373,8
	2009	4235181,1	2312951,5	515779,8	714252,2	692197,6
	2010	4537030,1	2665258,9	568839,9	747976,4	554954,9
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo		136851,8	87988,0	200,4	614,2	48049,2
<i>Agriculture and hunting</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę		6103,2	6103,2	—	—	—
<i>Electricity, gas and water supply</i>						
Transport i łączność		639275,0	198709,4	83563,4	105894,5	251107,7
<i>Transport and communication</i>						
Gospodarka mieszkaniowa		127059,2	93662,3	26745,9	6407,5	243,5
<i>Dwelling economy</i>						
Działalność usługowa		15267,8	6692,5	3365,0	4941,3	269,0
<i>Service activity</i>						
Administracja publiczna		433793,3	259212,7	42101,5	83607,0	48872,1
<i>Public administration</i>						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa		109034,2	38036,9	18183,4	51729,0	1084,9
<i>Public safety and fire-fighting protection</i>						
Obsługa długu publicznego ^b		38653,4	17752,0	5553,3	6535,7	8812,4
<i>Public debt servicing^b</i>						
Różne rozliczenia		15930,5	7235,3	8695,2	—	—
<i>Different settlements</i>						
Oświata i wychowanie		1364047,7	910230,2	176325,7	248712,7	28779,1
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia		109376,4	18843,3	8762,6	47155,0	34615,5
<i>Health care</i>						
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		649397,5	418777,2	59844,4	140661,0	30114,9
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>						
Edukacyjna opieka wychowawcza		87160,1	31247,9	16404,3	38823,8	684,1
<i>Educational care</i>						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ...		278355,4	240046,2	34490,6	3617,9	200,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		216874,4	133538,0	39316,2	6797,8	37222,4
<i>Culture and national heritage</i>						
Kultura fizyczna i sport		212535,9	167356,9	32181,5	902,3	12095,2
<i>Physical education and sport</i>						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditures of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczególne, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia w ieleoletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zaliczają się do sekcji „Transport i gośpodarka magazynowa” (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to the recommendations of “European System of Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among other, construction and assembly works, design and cost estimate documents,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, live stock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards – IAS, implemented since 1 I 2005 r.).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares were included in the section “Transport and storage” since 2005 (in previous editions of the Yearbook those outlays had been reported in the section “Construction”).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223), z późniejszymi zmianami – nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców) zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku w wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa nieukończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego). W 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223), z późniejszymi zmianami.

3. Since 2002 due to amendment of the Accounting Act, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223), with later amendments investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included in investment outlays of those units.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

In 2010 the value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage"; data for previous years were given in comparable conditions to data for 2010.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XI 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as rights of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223), with later amendments.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223), z późniejszymi zmianami – nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu zaliczane są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców).

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospo-

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII at current book-keeping prices is understood:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2 – unless otherwise indicated – were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. Since 2002 due to amendment of the Accounting Act, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223), with later amendments investment – some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee).

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons con-

darczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a tak że wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

ducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- *of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, and water structures – was estimated.*

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *civil engineering works (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveable and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i. e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 /243/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2009	2010		
		ogółem total	sektor sector	
			publiczny public	prywatny private
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	4549,5	4675,3	1987,7	2687,6
TOTAL				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	169,0	137,3	22,7	114,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	2000,1	2131,0	738,2	1392,8
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	25,2	14,3	–	14,3
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	1465,6	1522,5	228,9	1293,6
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	243,8	294,2	260,0	34,2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	265,5	300,0	249,3	50,7
<i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>				
Budownictwo	129,1	169,3	10,5	158,8
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	468,2	392,9	0,0	392,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	543,2	563,7	488,1	75,6
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	32,2	35,6	5,6	30,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	17,9	10,0	0,9	9,1
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	99,2	25,1	5,7	19,4
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	417,4	403,0	15,2	387,8
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	42,1	20,4	6,5	13,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	45,3	26,3	1,0	25,3
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	121,2	212,4	211,9	0,5
<i>Public administration and defence; compulsory social secu- rity</i>				
Edukacja	166,0	152,0	146,6	5,4
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	145,6	134,8	94,5	40,3
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	140,9	248,8	238,9	9,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.
^a By investments localization.

TABL. 2 /244/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

SEKCJE SECTIONS	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor sector	
				publiczny public	prywatny private
OGÓŁEM TOTAL	1633,7	2717,1	2678,2	870,5	1807,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	73,5	81,0	66,2	21,1	45,1
Przemysł Industry	1130,5	1857,4	1905,6	597,9	1307,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	11,6	25,1	13,5	–	13,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	962,2	1424,5	1472,8	229,0	1243,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	122,6	230,9	284,8	252,1	32,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	34,1	176,9	134,5	116,8	17,7
Budownictwo Construction	18,2	74,3	52,9	0,2	52,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	136,5	297,3	274,8	0,0	274,8
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	74,2	140,1	166,7	131,3	35,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	9,7	19,9	17,0	–	17,0
Informacja i komunikacja Information and communication	63,3	14,6	7,3	0,9	6,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	30,9	63,5	25,0	5,7	19,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	15,7	7,5	11,3	1,2	10,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	6,4	10,4	15,2	–	15,2
Edukacja Education	4,1	13,5	10,3	9,2	1,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	51,2	106,9	96,2	80,0	16,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	13,8	21,5	19,1	16,8	2,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investments localization.

TABL. 3 /245/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

SEKCJE SECTIONS		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2005	1248,3	416,3	687,7	137,1
	2009	1894,5	737,8	946,2	195,4
	2010	1880,2	744,5	969,8	154,8
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		71,7	17,5	37,9	16,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		1384,4	549,5	765,5	59,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		14,0	6,4	6,9	0,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		1065,8	387,4	619,9	49,9
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		179,3	51,3	126,6	1,1
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ		125,3	104,4	12,1	7,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		53,7	13,8	24,2	15,6
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		153,8	65,0	62,7	25,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		40,5	6,9	5,2	28,3
<i>Transport and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3,6	2,1	1,5	0,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		6,4	0,4	5,7	0,2
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		11,8	6,4	4,5	0,9
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		8,7	6,5	1,7	0,5
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		8,4	0,8	6,3	1,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		14,6	7,2	3,4	4,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		9,8	8,7	1,1	0,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		94,2	48,7	43,0	2,5
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		18,4	11,0	6,8	0,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /246/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)***INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2005	719,9	655,5	42,5	20,7
	2009	899,0	792,6	54,0	45,8
	2010	1098,6	993,3	64,6	34,6
własność państwowa		297,8	271,8	20,0	3,5
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		800,8	721,5	44,6	31,1
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		6,6	6,0	0,4	0,1
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		0,2	–	0,2	–
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2,0	1,7	0,1	0,2
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		0,4	0,1	0,2	0,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		969,9	889,8	41,9	33,2
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		106,3	86,5	18,6	0,1
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		6,1	3,6	2,2	0,4
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		6,0	4,9	0,9	0,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 /247/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2009	2010		
		ogółem total	sektor sector	
			publiczny public	prywatny private
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	62700,5	67939,0	32539,7	35399,3
TOTAL				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4659,7	4836,6	693,4	4143,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	25656,6	27882,4	14192,5	13689,9
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	333,1	497,8	–	497,8
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	12673,9	14334,6	1565,6	12769,0
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	9937,9	10173,6	9863,6	310,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2711,7	2876,4	2763,3	113,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	927,2	1143,4	176,8	966,6
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2995,2	3242,0	293,3	2948,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	10843,6*	11316,2	10499,9	816,3
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	319,8	360,5	24,4	336,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	1635,7	2331,1	26,3	2304,8
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	355,7	373,2	75,7	297,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9660,4	10050,3	1137,0	8913,3
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	316,1	353,5	75,6	277,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	170,9	201,8	7,0	194,8
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1580,0*	1834,7	1822,5	12,2
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	1636,0	1754,3	1694,0	60,3
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1097,5	1224,8	977,0	247,8
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	753,0	928,8	837,2	91,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

a Podziału środków trwałych dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a The division of fixed assets was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 /248/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor	sector
				publiczny public	prywatny private
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM TOTAL	27018,4	32419,6	35972,6	15150,2	20822,4
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	770,2	1044,6	1333,6	642,8	690,8
Przemysł Industry	19934,5	23681,3	25767,0	12675,0	13092,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	224,8	328,4	492,7	–	492,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	9211,2	12193,4	13804,0	1565,6	12238,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	9659,3	9874,6	10103,8	9832,2	271,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	839,2	1284,9	1366,5	1277,2	89,3
Budownictwo Construction	253,8	589,5	738,6	167,1	571,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1085,6	1954,9	2114,5	278,0	1836,5
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	439,5	552,8	638,8	151,7	487,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	99,5	155,2	162,2	6,3	155,9
Informacja i komunikacja Information and communication	1456,8	1557,5	2237,4	26,1	2211,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	259,2	295,0	305,2	75,7	229,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1826,1	1296,4	1234,8	57,2	1177,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	94,3	96,1	106,8	42,4	64,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	64,9	91,7	109,4	–	109,4
Edukacja Education	26,1	28,4	41,4	16,0	25,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	556,3	788,5	879,2	764,1	115,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acja Arts, entertainment and recreation	146,0	284,0	292,1	247,4	44,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 /249/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2005	5950,6	5270,8	472,3	195,0
	2009	8612,6	7541,6	744,3	312,4
	2010	9516,0	8361,6	798,0	341,7
własność państwowa state ownership		1223,9	777,1	316,8	125,7
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership		8292,1	7584,5	481,2	216,0
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		44,8	39,4	0,4	0,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		31,4	29,8	1,6	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1486,1	1407,4	65,5	10,9
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage		2500,6	2468,5	3,2	28,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		18,1	14,7	3,0	0,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1079,8	1066,0	9,4	4,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		33,2	20,8	5,7	6,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		1822,5	1171,1	380,6	265,7
Edukacja Education		1678,0	1409,3	254,4	14,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		208,7	156,5	44,4	7,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją Arts, entertainment and recreation		574,0	540,8	28,4	2,9

TABL. 8 /250/. **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %		in %	
OGÓŁEM	2005	38,6	34,4	73,7	68,5
	2009	41,5	37,6	75,2	58,2
	2010	40,4	36,4	76,2	56,7
własność państwowa		45,8	29,6	79,6	62,7
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		39,6	37,1	73,9	53,2
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		36,6	34,8	80,4	38,1
Agriculture, forestry and fishing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ		35,3	31,9	99,3	x
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		37,6	36,3	59,0	84,2
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Transport i gospodarka magazynowa		28,0	27,4	65,3	71,5
Transport and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		66,0	65,1	71,6	54,0
Accommodation and catering ^Δ					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		61,1	61,0	75,1	60,4
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		50,6	30,4	90,5	79,0
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		52,0	44,5	75,9	51,8
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		41,5	33,7	82,9	77,0
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		46,6	38,3	72,2	68,4
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		20,6	18,1	64,7	66,0
Arts, entertainment and recreation					

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produkt u krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako na kłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpie-

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment).

czenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteria zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

ment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services.

9. The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007–2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000–2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2009 r.”.

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007–2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.*

Data for the years 2000–2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2009”.*

TABL. 1 /251/. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009		2007	2008	2009
	w mln zł in mln zł			Polska =100 Poland =100	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	26478	29240	29680	2,2	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	23164	25596	26373	2,2	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:							
przedsiębiorstw non-financial corporations	10877	12628	12622	2,1	47,0	49,3	47,9
instytucji rządowych i samorządowych general government	3785	4158	4400	2,5	16,3	16,2	16,7
gospodarstw domowych households	7719	7992	8664	2,3	33,3	31,2	32,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1227	1107	1106	2,6	5,3	4,3	4,2
Przemysł Industry	6976	8144	7637	2,6	30,1	31,8	29,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	5437	6511	5732	2,6	23,5	25,4	21,7
Budownictwo Construction	1715	1973	2188	2,4	7,4	7,7	8,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	5942	6365	7133	2,0	25,7	24,9	27,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	2035	2132	1955	1,7	8,8	8,3	7,4
Pozostałe usługi Other services	5269	5875	6353	2,2	22,7	23,0	24,1
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	25473	28261	28761	81,7	x	x	x

TABL. 2 /252/. **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)****BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			Polska= =100 Poland= =100	
Produkcja globalna	54649	61308	61366	2,3	Gross output
Zużycie pośrednie	31486	35712	34994	2,3	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	23164	25596	26373	2,2	Gross value added
w tym koszty związane z za- trudnieniem	9102	10371	10876	2,2	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	13955	15123	15341	2,2	Gross operating surplus

TABL. 3 /253/. **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH****NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			Polska= =100 Poland= =100	
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych	17458	18832	19941	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	16795	18201	19324	83,8	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych	17466	18803	20073	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	16803	18174	19452	86,2	per capita in zł

DZIAŁ XXIII PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.

2. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing of state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relatively to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise due to economic reasons.

2. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 /254/. PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		w prywa- tyzacji bez- pośredniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych without legal and organi- zational changes
OGÓŁEM TOTAL	2	–	1	–	–	1
Przetwórstwo przemysłowe	1	–	–	–	–	1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1	–	1	–	–	–

TABL. 2 /255/. PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.

STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	190	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	61	32,1	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	68	35,8	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	66	34,7	of which privatized
Poddane likwidacji	61	32,1	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	31	16,3	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 /256/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku <i>As a result of</i>			
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia ma- jątku do spółki <i>transfer of assets to a company</i>	oddania ma- jątku do od- płatnego ko- rzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zby- cia majątku <i>use of com- bined methods for disposal of assets</i>
OGÓŁEM	66	7	6	48	5
w tym: <i>of which:</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	23	1	3	15	4
<i>Manufacturing</i>					
Budownictwo	17	1	2	14	—
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	11	—	—	11	—
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	5	4	1	—	—
<i>Transport and storage</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	—	—	2	1
<i>Professional, scientific and technical ac- tivities</i>					

TABL. 4 /257/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	31	TOTAL
w tym:		<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe	7	<i>Manufacturing</i>
Budownictwo	9	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	3	<i>Transport and storage</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	<i>Professional, scientific and technical activities</i>

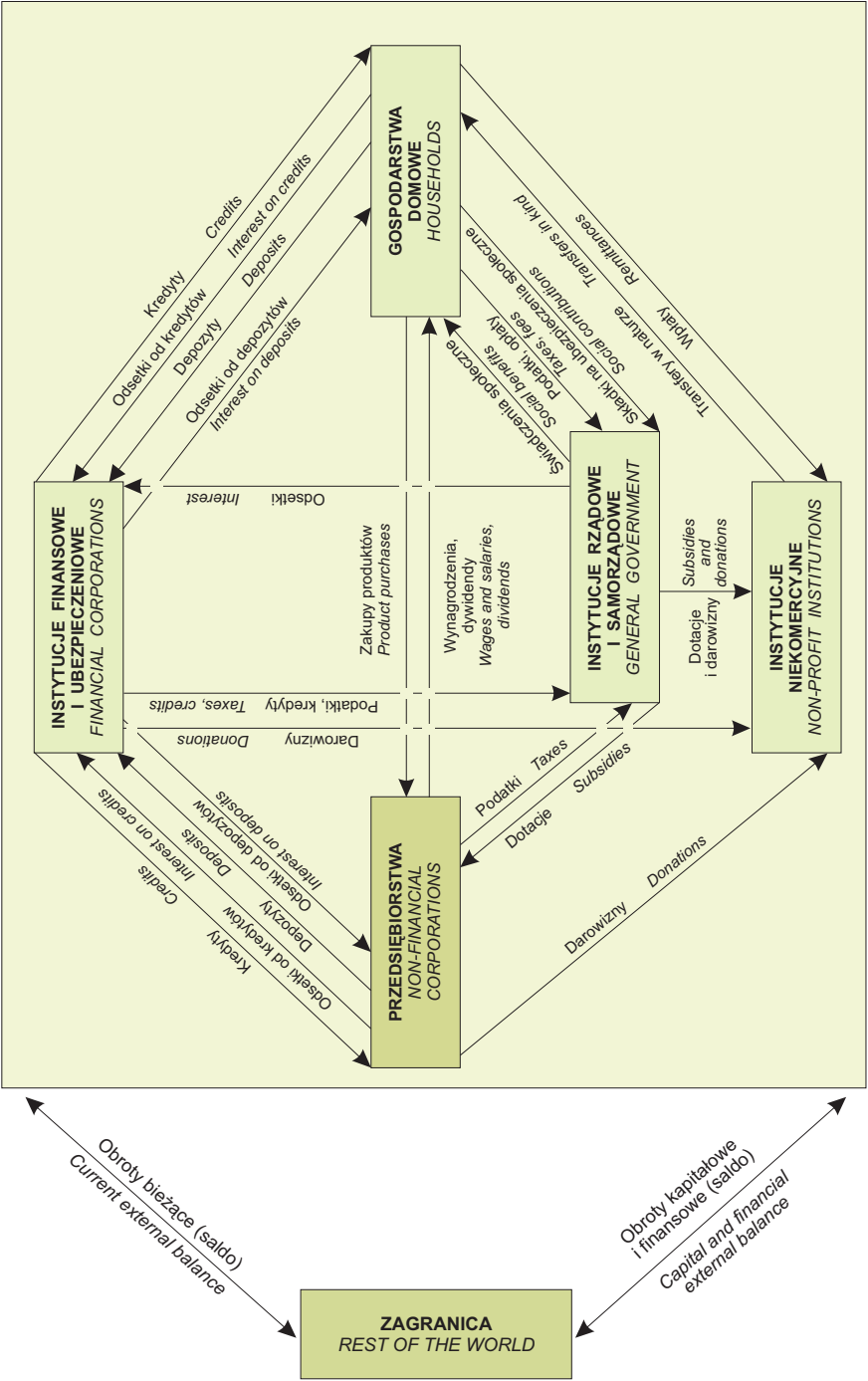
TABL. 5 /258/. **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	57^a	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^b	54	<i>privatization^b</i>
innym	3	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	19	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4	<i>of which with foreign capital participation</i>

^a Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa powstałe w celu innym niż prywatyzacja tworzone są w wielu przypadkach z przekształcenia dwóch lub więcej przedsiębiorstw państwowych, stąd liczba spółek jest mniejsza od liczby skomercjalizowanych przedsiębiorstw. ^b Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

^a *Sole-shareholder companies of the State Treasury established for purposes other than privatization are created, in many cases, through the transformation of two or more state owned enterprises. Therefore the number of companies is smaller than the number of commercialized enterprises.* ^b *Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.*

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

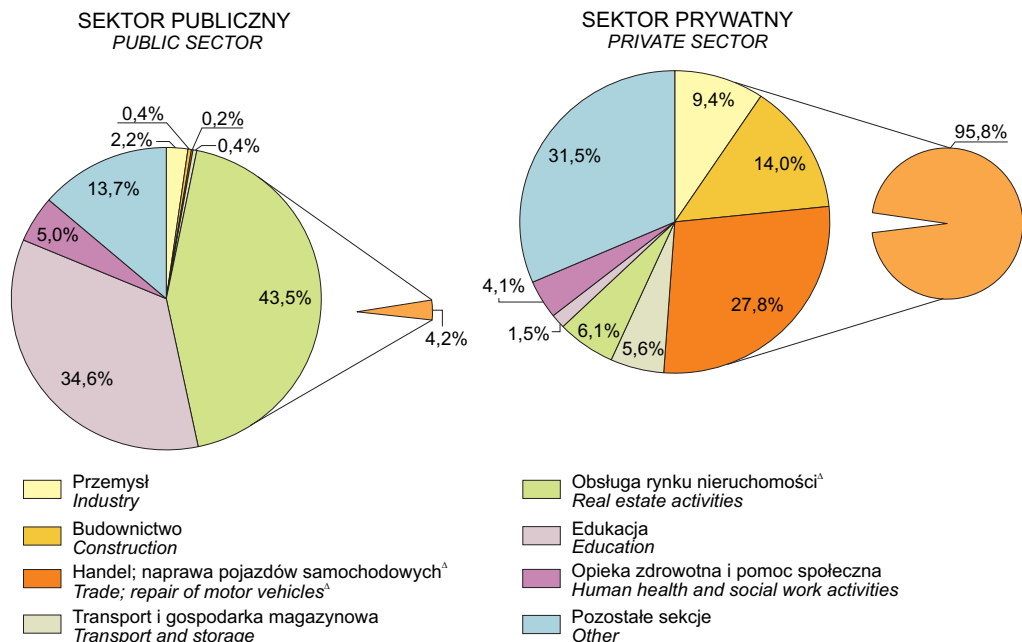

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANYCH W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS IN 2010

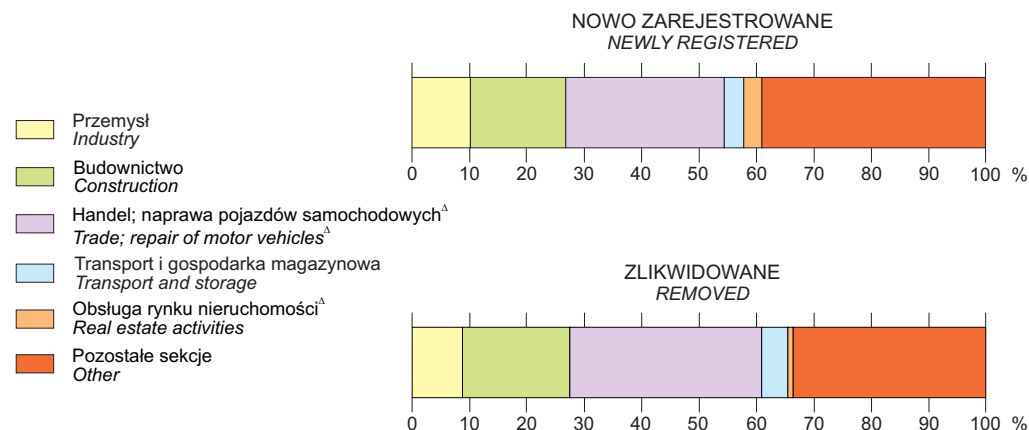
As of 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private forms in agriculture.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANYCH I ZLIKWIDOWANYCH WEDŁUG SEKCJI W 2010 R.

STRUCTURE OF NEWLY REGISTERED AND REMOVED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SECTIONS IN 2010

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private forms in agriculture.

TABL. 6 /259/. **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE ASSETS OF DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	68	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	9	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	59	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej *Entities of the national economy*

TABL. 7 /260/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	76898	90597	95481	99118	TOTAL
sektor publiczny	3946	5256	4188	4199	<i>public sector</i>
sektor prywatny	72952	85341	91293	94919	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	44	13	4	3	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	10047	10817	11536	11799	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	3108	4467	5141	5363	<i>commercial</i>
cywilne	6872	6286	6331	6372	<i>civil</i>
Spółdzielnie	556	539	489	486	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	44	72	110	120	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1176	1901	2486	2600	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	58588	67918	70783	73772	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 8 /261/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Osoby prawne Legal persons							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which						
				przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
					razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
OGÓŁEM	2005	90597	22679	13	4467	21	1190	6286	539	67918
TOTAL	2009	95481	24698	4	5141	17	1366	6331	489	70783
	2010	99118	25346	3	5363	12	1395	6372	486	73772
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3858	649	–	198	2	40	75	163	3209
Agriculture, hunting and forestry										
Przemysł		8992	2135	1	1247	5	391	805	47	6857
Industry										
w tym: of which:										
przetwórstwo przemysłowe		8599	1932	1	1094	5	354	782	45	6670
manufacturing										
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		266	134	–	91	–	20	15	–	132
water supply; sewerage, waste management and remediation activities										
Budownictwo		13278	1407	1	706	1	195	666	27	11871
Construction										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		26367	4355	–	1633	–	375	2627	87	22012
Trade; repair of motor vehicles										
Transport i gospodarka magazynowa		5319	478	–	225	2	63	242	1	4841
Transport and storage										
Zakwaterowanie i gastronomia		3009	582	–	133	1	35	422	3	2427
Accommodation and catering										
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3460	213	–	85	–	8	95	26	3247
Financial and insurance activities										
Obsługa rynku nieruchomości		7665	7015	1	176	–	41	116	113	650
Real estate activities										
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		892	888	–	2	–	–	–	–	4
Public administration and defence; compulsory social security										
Edukacja		2902	1603	–	35	–	6	73	2	1299
Education										
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4118	564	–	103	–	3	249	2	3554
Human health and social work activities										
Pozostała działalność usługowa		5799	2876	–	29	–	8	117	1	2923
Other service activities										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 9 /262/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE
REGION WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH**
Stan w dniu 31 XII
**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION
REGISTER BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Do 9 pracujących To 9 employed persons	10–49	50 pracują- cych i więcej 50 employed persons and more
OGÓŁEM	2005 90597	86429	3368	800
TOTAL	2009 95481	91078	3570	833
	2010 99118	94714	3579	825
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3858	3640	194	24
Przemysł <i>Industry</i>	8992	8000	726	266
w tym: of which:				
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	8599	7706	667	226
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>	266	195	45	26
Budownictwo <i>Construction</i>	13278	12855	383	40
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	26367	25638	668	61
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	5319	5168	115	36
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	3009	2885	119	5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3460	3424	26	10
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	7665	7592	58	15
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	892	688	105	99
Edukacja <i>Education</i>	2902	2149	595	158
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	4118	3872	193	53
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	5799	5658	127	14

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 10 /263/. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM	2005	4467	3879	126	3753	588	541	19
TOTAL	2009	5141	4384	107	4277	757	673	40
	2010	5363	4583	111	4472	780	684	52
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		198	186	2	184	12	12	–
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		1247	1122	52	1070	125	121	4
<i>Industry</i>								
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe		1094	975	46	929	119	118	1
<i>manufacturing</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		91 90		1	89	1	–	1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		706	646	19	627	60	51	9
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1633	1269	10	1259	364	347	17
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		225	194	4	190	31	27	3
<i>Transport and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		133	109	–	109	24	20	4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		85	67	2	65	18	13	3
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		176	157	5	152	19	15	4
<i>Real estate activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		2	2	–	2	–	–	–
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		35	28	–	28	7	7	–
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		103	68	4	64	35	13	–
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa		29	28	1	27	1	1	–
<i>Other service activities</i>								